

VOLUMEN III

EMPRESAS PÚBLICAS Y OTROS ENTES

INSTITUT VALENCIA DE L'HABITATGE, S.A.

1. NATURALESA I OBJECTE SOCIAL

L'Institut Valencià de l'Habitatge, Societat Anònima, d'ara endavant IVH, es configura com a empresa de la Generalitat Valenciana d'acord amb l'art. 5 de la Llei 4/1984, de 13 de juny, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, dependent de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transportes.

L'IVH es va constituir per escriptura pública el 23 de juny de 1987 en compliment del Decret 61/1987, d'11 de maig, del Consell de la Generalitat Valenciana; té el seu domicili a València i es regeix pels seus estatuts, per l'esmentada Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, i per la Llei de Societats Anònimes. La Societat es troba inscrita en el Registre Mercantil de la província de València i el seu capital social, 200 milions de pessetes, està completament subscrit per la Generalitat Valenciana.

L'objecte social de l'Institut Valencià de l'Habitatge, S.A., és la rehabilitació i promoció d'habitatges de protecció oficial, així com totes aquelles activitats complementàries, accessòries i auxiliars que siguen necessàries per a la seua realització.

L'objecte social de l'Institut inclou, com a competència pròpia de la Societat, la gestió de l'administració dels habitatges de protecció oficial de promoció pública de la Comunitat Valenciana. Mitjançant el Decret 118/1988, de 29 de juliol, es va determinar l'abast concret de la transmissió del Patrimoni de Promoció Pública de l'Habitatge, a l'Institut Valencià de l'Habitatge, S.A.

2. INFORMACIO ECONOMICO-FINANCERA

Els estats financers de l'IVH que han estat objecte de fiscalització, s'han rebut de la Intervenció General abans del 30 de juny de 1989, d'acord amb allò que preveu la Llei d'Hisenda Pública.

Aquests estats financers s'han obtingut a partir dels restes comptables de la Societat, seguint els criteris establerts pel Pla General de Comptabilitat, aprovat pel Decret 530/1973, de 22 de febrer, i per la Resolució de 10 de gener de 1989, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprovà la informació anual que han de retre les empreses públiques.

Tot seguit s'inclouen, expressats en milers de pessetes, el Balanç i el Compte de Resultats de la Societat corresponents a l'exercici 1988, que van ser aprovats per la Junta General d'Accionistes celebrada el 18 d'agost de 1989, és a dir, posteriorment al 30 de juny, que és el termini establert en la Llei de Societats Anònimes.

INSTITUTO VALENCIANO DE VIVIENDA, S.A.

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

El Instituto Valenciano de Vivienda, Sociedad Anónima, en adelante IVV, se configura como Empresa de la Generalitat Valenciana de acuerdo con el artículo 5 de la Ley 4/1984, de 13 de junio, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana, dependiente de la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes.

El IVV se constituyó por escritura pública el 23 de junio de 1987 en cumplimiento del Decreto 61/1987, de 11 de mayo, del Consell de la Generalitat Valenciana, tiene su domicilio en Valencia y se rige por sus Estatutos, por la mencionada Ley de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana, y por la Ley de Sociedades Anónimas. La Sociedad se halla inscrita en el Registro Mercantil de la provincia de Valencia. El capital social, de 200 millones de pesetas, está enteramente suscrito por la Generalitat Valenciana.

El objeto social del Instituto Valenciano de la Vivienda S.A. es la rehabilitación y promoción de viviendas de protección oficial, así como cuantas actividades complementarias, accesorias y auxiliares sean precisas para la realización del mismo.

El objeto social del Instituto incluye, como competencia propia de la Sociedad, la gestión de la administración de viviendas de Protección Oficial de promoción pública de la Comunidad Valenciana. Mediante el Decreto 118/1988, de 29 de julio, se determinó el alcance concreto de la transmisión del Patrimonio de Promoción Pública de la Vivienda, al Instituto Valenciano de Vivienda, S.A.

2. INFORMACION ECONOMICO-FINANCIERA.

Los Estados Financieros del IVV que han sido objeto de fiscalización, se han recibido de la Intervención General con anterioridad al 30 de junio de 1989, de acuerdo con lo previsto en la Ley de Hacienda Pública.

Los citados estados financieros se han obtenido a partir de los registros contables de la Sociedad, siguiendo los criterios establecidos por el Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973 de 22 de febrero y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana, por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas.

A continuación se incluyen, expresados en miles de pesetas, el Balance y la Cuenta de Resultados de la Sociedad correspondientes al ejercicio 1988, que fueron aprobados por la Junta General de Accionistas celebrada el 18 de agosto de 1989, es decir con posterioridad al 30 de junio que es el plazo establecido en la Ley de Sociedades Anónimas.

INSTITUT VALENCIA DE L'HABITATGE, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO AL 31 DE DESEMBRE DE 1988

ACTIU	Actiu Milers ptes.
Inversions materials	23.727
Amortitzacions	(522)
IMMOBILITZAT MATERIAL NET	23.205
Despeses amortitzables	508
Dipòsits i fiances	499
IMMOBILITZAT INMATERIAL	1.007
REALITZABLE	617.647
CAIXA I BANCOS	358.967
TOTAL Actiu	1.000.826
CTES. ORDRE I ESPECIALS	7.754.316
PASSIU	
CAPITAL SOCIAL	200.000
Entitats públiques	38.252
Creditors diversos	762.574
EXIGIBLE A CURT TERMINI	800.826
TOTAL Passiu	1.000.826
CTES. ORDRE I ESPECIALS	7.754.316

INSTITUT VALENCIA DE L'HABITATGE, S.A.
COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI 1988

INGRESSOS	Milers ptes.
Vendes	18.797
Altres ingressos d'explotació	39.812
Productes financers	19.903
TOTAL ingressos	78.512
DESPESES	
Despeses de personal	40.720
Impostos	3.115
Despeses financeres	286
Treballs, serveis i subministraments de l'exterior	23.040
Gestió	10.347
Amortització immobil. material	522
Amortització desp. amortitzables	41
Total despesa	78.071
Benefici brut	441
Pèrdues exercici 1987	441
RESULTAT NE	0
	=====

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

En 1988 l'IVH ha desenvolupat la seua activitat en tres àrees:

- 1) Administració general
- 2) Administració del patrimoni
- 3) Convenis de gestió

3.1 Administració general

Dins d'aquesta àrea, l'Institut Valencià de l'Habitatge ha desenvolupat tota la tasca d'engament i primer establiment de la Societat, així com les labors pròpies de l'admi-

INSTITUTO VALENCIANO DE VIVIENDA, S.A.
BALANCE DE SITUACION AL 31 DE DICIEMBRE DE 1988

ACTIVO	(En miles de pesetas)
Inversiones materiales	23.727
Amortizaciones	(522)
INMOVILIZADO MATERIAL NETO	23.205
Gastos Amortizables	508
Depósitos y fianzas	499
INMOVILIZADO INMATERIAL	1.007
REALIZABLE	617.647
CAJA Y BANCOS	358.967
Total Activo	1.000.826
CTAS. ORDEN Y ESPECIALES	7.754.316
PASIVO	
CAPITAL SOCIAL	200.000
Entidades públicas	38.252
Acreedores varios	762.574
EXIGIBLE A CORTO PLAZO	800.826
Total Pasivo	1.000.826
CTAS. ORDEN Y ESPECIALES	7.754.316

INSTITUTO VALENCIANO DE VIVIENDA, S.A.
CUENTA DE PERDIDAS Y GANANCIAS DEL EJERCICIO 1988

INGRESOS	(En miles de pesetas)
Ventas	18.797
Otros Ingresos de Explotación	39.812
Productos financieros	19.903
Total ingresos	78.512
GASTOS	
Gastos de Personal	40.720
Impuestos	3.115
Gastos Financieros	286
Trabajos, servicios y suministros del exterior	23.040
Gestión	10.347
Amortización del inmovilizado material	522
Amortización de gastos amortizables	41
Total Gastos	78.071
Beneficio bruto	441
Pérdidas Ejercicio 1987	441
RESULTADO NETO	0
	=====

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

En 1988 el IVV ha desarrollado su actividad en tres áreas:

- 1) Administración General
- 2) Administración del Patrimonio
- 3) Convenios de gestión

3.1 Administración General

Dentro de este área el IVV ha desarrollado toda la labor de puesta en marcha y primer establecimiento de la sociedad, así como las tareas propias de la administración de

nistració d'una societat. El personal total al seu servei ha passat d'una persona, en el primer de març de 1988, a vint-i-set persones, a 31 de desembre del mateix any.

S'ha desplegat una tasca important en l'establiment de procediments interns formalitzats de gestió, tant pel que fa a l'àrea d'Administració General com a les àrees d'Administració del Patrimoni i Convenis de Gestió.

3.2 Administració del patrimoni

Una de les principals activitats de l'IVH comprén la gestió de l'administració del patrimoni d'habitatges de protecció oficial de promoció pública de la Comunitat Valenciana, en nom i representació de la Generalitat, titular de l'esmentat patrimoni.

Mitjançant el Reial Decret 1.720/1984, de 18 de juliol, sobre "Traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Valenciana, en matèria de patrimoni arquitectònic, control de la qualitat d'edificació i habitatge", es traspassen a la Comunitat Valenciana les funcions relatives a la promoció pública d'habitatges de protecció oficial. Aquestes funcions les realitzava la Conselleria d'Obreres Públiques, Urbanisme i Transports -d'ara endavant COPUT- fins que foren assumides per l'IVH, per mitjà del Decret 118/1988, de 29 de juliol.

D'acord amb aquest Decret s'atribueix a l'IVH la gestió i administració del patrimoni de promoció pública de l'habitatge pertanyent a la Generalitat Valenciana, la titularitat del qual no es transmet a l'IVH. Aquest patrimoni està constituït pels habitatges, locals comercials, terrenys i altres edificacions complementàries, així com per les accions, obligacions i altres drets reials i de crèdit que se'n deriven, dels drets i obligacions derivats dels contractes i convenis de qualsevol naturalesa celebrats anteriorment a la transmissió, així com dels contractes d'amortització, arrendament, accés diferit a la propietat i compra-venda, pel que fa als habitatges, locals comercials i edificacions complementàries.

D'acord amb l'Ordre de 2 de novembre de 1988, de les Conselleries d'Economia i Hisenda i Obres Públiques, Urbanisme i Transports, conjuntament, s'estableix que els rendiments econòmics derivats del patrimoni de promoció pública de l'habitatge seran administrats per l'Institut Valencià de l'Habitatge, S.A. amb efectes retroactius des del primer de gener de 1988.

Fins al 30 de juny de 1988, la facturació i cobrament dels rebuts corresponents als habitatges de promoció pública de la Generalitat, eren realitzats per l'empresa Hermanos Alonso Garrán, S.A., segons el contracte subscrit el 2 de juny de 1986, la vigència del qual es donà per acabada el dit 30 de juny de 1988. Anteriorment, aquesta empresa realitzava aquest servei per a l'Administració Central. A partir d'aqueixa data és l'IVH qui assumeix la tasca de facturar els rebuts i cobrar-los, per a la qual cosa es va subscriure un conveni de cooperació entre l'Institut Valencià de l'Habitatge, S.A. i el Consell General de les Cambres Oficials de la Propietat Urbana, el 27 de setembre de 1988.

La finalitat perseguida per l'IVH amb la signatura d'aquest conveni era implantar sense cost econòmic la seua activitat en la totalitat de la Comunitat Valenciana, i té en l'actualitat oficines obertes al públic a Alcoi, Alacant, Castelló, Elx i València. Les Cambres Oficials de la Propietat Urbana de la Comunitat Valenciana, en general, presten el

una sociedad. El personal total empleado ha pasado de 1 persona al 1 de marzo de 1988 a 27 personas a 31 de diciembre del mismo año.

Se ha desarrollado una importante labor en el establecimiento de procedimientos internos formalizados de gestión, tanto referentes al área de Administración general como referidos a las áreas de Administración del Patrimonio y de Convenios de gestión.

3.2 Administración del Patrimonio

Una de las principales actividades del IVV comprende la gestión de la administración del patrimonio de viviendas de Protección Oficial de promoción pública de la Comunidad Valenciana en nombre y representación de la Generalitat, titular del mencionado Patrimonio.

Mediante el Real Decreto 1720/1984, de 18 de julio, sobre traspaso de funciones y servicios de la Administración del Estado a la Comunidad Valenciana en materia de Patrimonio arquitectónico, control de la calidad de edificación y vivienda, se traspan a la Comunidad Valenciana las funciones relativas a la promoción pública de viviendas de protección oficial. Dichas funciones son realizadas por la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes, en adelante COPUT, hasta su asunción por el IVV, cuya concreción se produjo mediante el Decreto 118/1988 de 29 de julio.

En virtud de dicho Decreto se atribuye al IVV la gestión y administración del patrimonio de promoción pública de la vivienda, perteneciente a la Generalitat Valenciana, cuya titularidad no se transmite al IVV, constituido por las viviendas, locales comerciales, terrenos y demás edificaciones complementarias, así como por las acciones, obligaciones y demás derechos, reales y de crédito, que se deriven de él, de los derechos y obligaciones derivados de los contratos y convenios de cualquier naturaleza celebrados con anterioridad a la transmisión, así como de los contratos de amortización, arrendamiento, acceso diferido a la propiedad y compra-venta, respecto de las viviendas, locales comerciales y edificaciones complementarias.

De acuerdo con la Orden de 2 de noviembre de 1988, conjunta de las Consellerias de Economía y Hacienda y Obras Públicas, Urbanismo y Transportes, se establece que los rendimientos económicos derivados del patrimonio de promoción pública de la vivienda, serán administrados por el IVV, con efectos retroactivos desde el uno de enero de 1988.

Hasta el 30 de junio de 1988 la facturación y cobro de los recibos correspondientes a las viviendas de promoción pública de la Generalitat era realizada por la empresa Hermanos Alonso Garrán, S.A. en virtud de contrato suscrito el 2 de junio de 1986 cuya vigencia se dio por finalizada el dicho 30 de junio de 1988. Anteriormente esta empresa realizaba este servicio para la Administración Central. A partir de esa fecha es el IVV quien asume la tarea de facturar los recibos y cobrarlos, para lo cual se suscribió un convenio de cooperación entre el Instituto Valenciano de Vivienda, S.A. y el Consejo General de las Cámaras Oficiales de la Propiedad Urbana, el 27 de septiembre de 1988.

El fin perseguido por el IVV con la firma de dicho Convenio era implantar sin coste económico su actividad en la totalidad de la Comunidad Valenciana, teniendo en la actualidad, oficinas abiertas al público en Alcoy, Alicante, Castellón, Elche y Valencia. Las Cámaras Oficiales de la Propiedad Urbana de la Comunidad Valenciana, en general,

seu suport jurídic. Les Cambres de Castelló i Alcoi, a més, cobren rebuts en les finestretes en nom de l'Institut. Les Cambres d'Alacant i Elx serveixen de conducte per a la distribució de rebuts a la Caja de Ahorros del Mediterráneo, perquè aquesta entitat realitzi el seu cobrament. Addicionalment i fins que en el mes d'octubre de 1989 l'Institut va ser dotat dels mitjans informàtics adients, les Cambres han prestat tot el suport informàtic que calia.

En virtut del que es disposa en la citada Ordre de 2 de novembre de 1988, la COPUT efectuà una liquidació monetària provisional a favor de l'Institut per import de 259.869.229 PTA, que corresponia als rendiments econòmics del Patrimoni de Promoció Pública d'Habitatges fins al 30 de juny de 1988, ja que a partir d'aquesta data la recaptació dels ingressos, la realitza directament l'IVH. En Resolució del Conseller de 3 de març de 1989, s'aprova i s'autoritza l'abonament a l'IVH d'aquest import, d'acord amb una proposta del 17 de febrer de 1989 del Director General d'Arquitectura i Habitatge. L'IVH ha comptabilitzat aquesta quantitat a 31 de desembre de 1989, i apareix com a pendent de cobrament en aquesta data en l'epígraf de "Realitzable", ja que no havia estat liquidada per la COPUT.

Mitjançant ambdues resolucions de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge datades en agost i setembre de 1988, es lliuren a l'IVH els aproximadament 250.000 rebuts impagats del Patrimoni Immobiliari de Promoció Pública, al 30 de juny de 1988, que puguen a 1.188'1 milions de pesetes.

El període a què corresponen aquests rebuts és el següent:

Període	Milions ptes.
1958 a 1984	201'5
1985	135'4
1986	230'4
1987	363'0
30-06-88	257'8
	1.188'1

Vista l'antiguitat d'alguns dels deutes, cal tenir en compte que aquests tenen un termini de prescripció -segons el Codi Civil- de cinc anys, en el cas de les que corresponguen a arrendaments, i de quinze, en el cas de compra-ventes, per la qual cosa molts d'aquests deutes són definitivament incobrables. En el moment de redactar aquest Informe no ha estat possible avaluar el volum de deutes prescrit.

Pel que fa a aquests rebuts pendents de cobrament, l'IVH ha iniciat, mitjançant el Consell General de les Cambres Oficials de la Propietat Urbana, les gestions de cobrament adients, si bé a 31 de desembre de 1988 no se n'havia cobrat cap.

La facturació realitzada durant el segon semestre de 1988 ha estat:

	Milers ptes.
Juliol	75.973'5
Agost	75.129'5
Setembre	75.129'5
Octubre	76.157'2
Novembre	67.244'7
Desembre	67.233'2
TOTAL	436.867'6

prestan apoyo jurídic, las Cámaras de Castellón y Alcoy además cobran recibos en las ventanillas en nombre del Instituto, las Cámaras de Alicante y Elche sirven de conducto para la distribución de recibos a la Caja Ahorros del Mediterraneo, para que esta Entidad realice su cobro. Adicionalmente, y hasta que en el mes de octubre de 1989 el Instituto se ha dotado de los medios informáticos adecuados, las Cámaras han prestado todo el apoyo informático que ha sido preciso.

En virtud de lo dispuesto en la anteriormente citada orden de 2 de noviembre de 1988, la COPUT efectuó una liquidación monetaria provisional a favor del Instituto por importe de 259.869.229 pesetas, que correspondía a los rendimientos económicos del Patrimonio de Promoción Pública de viviendas hasta el 30 de junio de 1988, ya que a partir de esa fecha la recaudación de los ingresos la realiza directamente el IVV. En Resolución del Conseller del 3 de marzo de 1989, se aprueba y se autoriza el abono al IVV de dicho importe, de acuerdo con una propuesta del 17 de febrero de 1989 del Director General de Arquitectura y Vivienda. Dicha cantidad ha sido contabilizada a 31 de diciembre de 1988 por el IVV y aparece como pendiente de cobro a esa fecha en el epígrafe de Realizable, ya que no había sido liquidada por la COPUT.

Mediante sendas resoluciones de la Dirección General de Arquitectura y Vivienda fechadas en agosto y septiembre de 1988, se entregan al IVV los aproximadamente 250.000 recibos impagados del Patrimonio inmobiliario de Promoción Pública al 30 de junio de 1988 que ascienden a 1.188,1 millones de pesetas.

El período al que corresponden estos recibos es el siguiente:

Período	Millones pesetas
1958 a 1984	201,5
1985	135,4
1986	230,4
1987	363,0
30-6-1988	257,8
	1.188,1

Dada la antigüedad de algunas de las deudas, hay que tener en cuenta que éstas tienen un plazo de prescripción según el Código Civil, de cinco años en el caso de las que correspondan a arrendamientos y de quince años en el caso de compra-ventas, por lo que muchas de ellas son definitivamente incobrables. En el momento de redactar este Informe no ha sido posible evaluar el volumen de deudas prescritas.

Sobre dichos recibos pendientes de cobro el IVV ha iniciado a través del Consejo General de las Cámaras Oficiales de la Propiedad Urbana las gestiones de cobro pertinentes, si bien al 31 de diciembre de 1988 no se había cobrado ninguno de estos recibos.

La facturación realizada durante el segundo semestre de 1988 ha sido:

	Miles de pesetas_
Julio	75.973'5
Agosto	75.129'5
Setiembre	75.129'5
Octubre	76.157'2
Noviembre	67.244'7
Diciembre	67.233'2
Total	436.867'6

D'aquesta quantitat s'han cobrat, segons la comptabilitat, 68'5 milions de pessetes, quedant, per tant, pendents de cobrament d'aquest període, 368'3 milions de pessetes, que, sumats als 1.188'1 milions de pessetes de morosos rebuts el 30 de juny, fan que la xifra total de rebuts pendents de cobrament al 31 de desembre de 1988 puge a 1.556'4 milions de pessetes.

La diferència, quant als deutes pendents que s'observen en la comptabilitat en els corresponents comptes d'ordre, respon, en milers de pessetes a:

	Deute pendent
Segons comptes d'ordre	1.489.232
Facturació desembre 1988 comptabilitzada en gener 1989	67.233
Segons Sindicatura de Comptes	1.556.465

La partida més significativa de les pendents de cobrament correspon al grup de "Los Palmerales" d'Elx, que deuen 366'8 milions de pessetes.

Analitzant el període transcorregut des que les competències en aquesta matèria van ser transferides a la Generalitat Valenciana en 1984, s'observa que el volum total d'impagats a 31 de desembre de 1988, 1.556 milions de pessetes, és superior als cobraments totals realitzats en el mateix període, que d'acord amb la informació obtinguda ha pujat a 1.338 milions de pessetes. Aquest gran volum d'impagats s'ha originat perquè, segons la informació rebuda de l'Institut, l'anterior empresa contractada a aquest efecte no realitzava cap gestió de cobrament de morosos ni utilitzava les oportunes vies legals. L'Institut va iniciar en 1988, i sobretot en 1989, el procés de gestió del cobrament de rebuts impagats, tant els recents com els d'anteriors anys, encara que amb grans dificultats, ja que tal i com s'indica en altres paràgrafs, la informació disponible sobre habitatges, adjudicatariis i situació de cobraments era molt deficient i, com a pas previ, ha calgut un procés de sanejament i reconstrucció d'aquella.

Quant a això, i a fi de recaptar els rebuts pendents de cobrament, en 1989, -com a pas previ a altres vies recaptatòries administratives i judicials- hom ha procedit a l'engemament d'un Programa d'Actuació perquè els adjudicatariis reconeguen i s'acullen a un possible refinançament del seu deute. Aquest programa es va iniciar en el mes d'agost de 1989 i s'ha prorrogat fins a novembre del mateix any; s'hi han acollit deutes per uns 102 milions de pessetes i, a més, segons ens ha informat l'Institut, altres adjudicatariis, en posar en funcionament aquest programa, han pagat els deutes en efectiu.

Durant el primer semestre de 1989 proseguia la mateixa tendència d'un elevat percentatge d'impagats, i a 31 de juliol de 1989, el volum de rebuts pendents de cobrament pujava a 2.064'4 milions de pessetes. Com a conseqüència d'això és d'esperar que un alt percentatge dels rebuts pendents de cobrament, a la data del tancament de l'exercici, queden definitivament sense cobrar.

Pel que fa al procés d'assumpció d'aquestes competències per part de l'IVH, cal assenyalar les grans dificultats sorgides inicialment a causa de les condicions deficientes en què l'empresa Hermanos Alonso Garrán, S.A. traspasà tota la base de dades informativa del patrimoni d'habitatges a l'IVH, cosa que va requerir un notable esforç inicial i la col·laboració de les Cambres de la Propietat Urbana en qualitat d'ens de dret públic tutelades per la Generalitat en

De esta cantidad se han cobrado según la contabilidad 68,5 millones de pesetas, quedando por tanto pendiente de cobro de este período 368,3 millones de pesetas que sumados a los 1.188,1 millones de pesetas de morosos recibidos el 30 de junio hacen que la cifra total de recibos pendientes de cobro al 31 de diciembre de 1988 ascienda a 1.556,4 millones de pesetas.

La diferencia con respecto a las deudas pendientes que se reflejan en contabilidad en las correspondientes cuentas de orden responde, en miles de pesetas a:

	Deuda Pendiente
Según cuentas de orden	1.489.232
Facturación mes diciembre 1988 contabilizada en enero de 1989	67.233
Según Sindicatura de Cuentas	1.556.465

La partida más significativa de las pendientes de cobro corresponde al grupo de "Los Palmerales" de Elche que adeudan 366,8 millones de pesetas.

Analizando el período transcurrido desde que las competencias en esta materia fueron transferidas a la Generalitat Valenciana en 1984, se observa que el volumen total de impagados al 31 de diciembre de 1988, 1.556 millones de pesetas, es superior a los cobros totales realizados en el mismo período, que según la información obtenida ha ascendido a 1.338 millones de pesetas. Este gran volumen de impagados se ha originado porque, según se nos ha informado en el Instituto, la anterior empresa contratada al efecto no realizaba ninguna gestión de cobro de morosos utilizando las vías legales oportunas. El Instituto ha iniciado en 1988 y sobre todo en 1989 el proceso de gestión de cobro de recibos impagados, tanto recientes como de años anteriores, aunque con grandes dificultades, ya que como se indica en otros párrafos la información disponible sobre las viviendas, adjudicatarios y situación de los cobros era muy deficiente y como paso previo a cualquier acción ha sido necesario un proceso de saneamiento y reconstrucción de la misma.

Al respecto, y con el fin de recaudar los recibos pendientes de cobro se ha procedido en 1989 a la puesta en marcha de un Programa de Actuación para que los adjudicatarios se acojan a una posible refinanciación de su deuda y reconocer la misma, previo a otras vías recaudatorias administrativas y judiciales. Este Programa fue puesto en marcha en el mes de Agosto de 1989 y se ha prorrogado hasta noviembre del mismo año y se han acogido al mismo deudas por unos 102 millones de pesetas, además, según nos ha informado el Instituto, otros adjudicatarios al poner en marcha este programa, han pagado todas sus deudas anteriores en efectivo.

Durante el primer semestre de 1989 proseguía la misma tendencia de un elevado porcentaje de impagados, situándose al 31 de julio de 1989 el volumen de recibos pendientes de cobro en 2.064,4 millones de pesetas. Como consecuencia de lo anterior, es de esperar que un alto porcentaje de los recibos pendientes de cobro a la fecha de cierre del ejercicio resulten definitivamente incobrados.

Con referencia al proceso de asunción de estas competencias por parte del IVV, hay que reseñar las grandes dificultades surgidas inicialmente debido a las deficientes condiciones en que la empresa Hermanos Alonso Garrán, S.A. traspasó toda la base de datos informativa del patrimonio de viviendas al IVV, por lo que se requirió un notable esfuerzo inicial y la colaboración de las Cámaras de la Propiedad Urbana en su calidad de entes de derecho público

tot el procés de depuració i reconstrucció de l'esmentada base de dades, que han dut a terme materialment els equips informàtics de les Cambres de la Propietat, ja que com s'ha dit prèviament, fins a octubre de 1989 l'Institut no ha disposat de mitjans informàtics propis, suficients per a escometre aquesta tasca.

Quant als sistemes de cobrament dels rebuts, durant 1988 han coexistit diversos sistemes que, per ordre d'importància, es detallen seguidament:

- Cobrament en les sucursals de les Cambres de la Propietat.
- Cobrament en sucursals bancàries concertades.
- Cobrament mitjançant recaptadors a domicili.

A partir de desembre de 1988 i durant 1989, està implantant-s'hi progressivament un sistema de cobrament mitjançant domiciliació bancària que requereix prèviament una tasca de depuració de totes les dades referides, tant a l'habitatge com al contracte de compra-venda o arrendament, i a l'adjudicatari.

A aquest respecte es recomana, a fi d'un major control, que s'implante totalment el sistema de cobrament mitjançant domiciliació bancària. En aquest sentit s'han adoptat les mesures següents:

- El Decret 26/1989 sobre adjudicació d'habitatges, contempla en l'art. 12 la domiciliació bancària, i la introdueix com a clàusula obligatòria en tots els contractes nous signats per l'IVV.

- En el Programa d'Actuació per al cobrament del deute pendent, es contempla la possibilitat de domiciliació, a la qual s'han acollit la gran part dels adjudicataris signants.

- Per acabar, a partir del primer de desembre de 1989, l'Institut deixarà de cobrar en efectiu des de la Cambra de València per a passar a cobrar per la Caixa d'Estalvis de València, i recomanarà la possibilitat d'agafar-se a la domiciliació en compte d'efectuar el pagament en efectiu per finestreta en les urbanes d'aquesta entitat.

Actualment la política de l'Institut és la d'estendre al màxim les domiciliacions bancàries, ensopegant en ocasions amb la tradició i amb el baix nivell socio-econòmic de la gran part dels adjudicataris.

Es recomana també que siguin efectuats, per zones o per Cambres Urbanes de la Propietat, arqueigs periòdics de rebuts de forma aleatòria i sense preavís, per tal d'assegurar que tots els rebuts cobrats han estat ingressats immediatament després de ser cobrats, perquè a 31 de desembre de 1988, l'Institut no tenia constància fefaent que els cobraments efectuats haguessen estat ingressats en els comptes bancaris, ja que no s'ha realitzat un inventari de rebuts conciliat amb les dades comptables.

El cens d'habitatges del Patrimoni de Promoció Pública puja a 25.103, que, d'acord amb el règim de cessió, es reparteixen de la manera següent:

_ Lloguers	4.340
_ Règim d'accés diferit a la propietat	12.852
_ Compra-venda	7.786
_ Precari	125
TOTAL	25.103

Vist l'elevat nombre d'habitatges, dels quals es desconeix amb exactitud la seua situació concreta en molts aspectes d'importància, s'ha contractat amb una empresa especialitzada l'execució d'un estudi d'investigació sobre el

tuteladas por la Generalitat, en todo el proceso de depuración y reconstrucción de la mencionada base de datos, que se ha llevado a cabo materialmente en los equipos informáticos de las Cámaras de la Propiedad, ya que como se ha indicado previamente, hasta octubre de 1989 el Instituto no ha dispuesto de medios informáticos propios suficientes para acometer esa tarea.

Referente a los sistemas de cobro de los recibos, durante 1988 han coexistido varios sistemas que se detallan a continuación en orden de importancia:

- cobro en las sucursales de las Cámaras de la Propiedad
- cobro en sucursales bancarias concertadas
- cobro mediante recaudadores a domicilio

A partir de diciembre de 1988 y durante 1989 se está implantando progresivamente el sistema de cobro mediante domiciliación bancaria, que requiere previamente una labor de depuración de todos los datos referidos tanto a la vivienda, como al contrato de compraventa o arrendamiento, como al adjudicatario.

Se recomienda al respecto que, en aras de un mayor control, se implante totalmente el sistema de cobro mediante domiciliación bancaria. En este sentido se han adoptado las siguientes medidas:

- El Decreto 26/1989 sobre adjudicación de viviendas, contempla en su artículo 12 la domiciliación bancaria, introduciéndose como cláusula obligatoria en todos los nuevos contratos firmados por el IVV.

- En el Programa de Actuación para cobro de la deuda pendiente, se contempla la posibilidad de domiciliación, a la cual se han acogido la mayoría de los adjudicatarios firmantes.

- Por último, a partir del 1 de Diciembre de 1989, el Instituto dejará de cobrar en efectivo desde la Cámara de Valencia para pasar a cobrar por la Caja de Ahorros de Valencia y recomendando la posibilidad de acogerse a la domiciliación en lugar de efectuar el pago en efectivo por ventanilla en las urbanas de esta entidad.

Actualmente la política del Instituto es la de extender al máximo las domiciliaciones bancarias, tropezando en ocasiones con la tradición y con el bajo nivel socio-económico de la inmensa mayoría de los adjudicatarios.

Se recomienda también, que se efectúe por zonas, o por Cámaras Urbanas de la Propiedad, arqueos periódicos de recibos de forma aleatoria y sin preaviso, para asegurar que todos los recibos cobrados han sido ingresados inmediatamente después de ser cobrados, ya que, al 31 de diciembre de 1988, el Instituto no tenía constancia fehaciente de que los cobros efectuados hubieran sido ingresados en las cuentas bancarias, pues no se ha efectuado un inventario de recibos conciliado con los datos contables.

El censo de viviendas del Patrimonio de Promoción Pública asciende a 25.103, que se reparten de la siguiente forma de acuerdo al régimen de cesión:

. Alquileres	4.340
. Régimen de acceso diferido a la propiedad	12.852
. Compraventa	7.786
. Precario	125
TOTAL	25.103

Dado el elevado número de viviendas de las cuales se desconoce con exactitud su situación concreta en muchos aspectos de importancia, se ha contratado con una empresa especializada la ejecución de un estudio de investigación so-

cens d'habitatges de promoció pública de la Generalitat, de manera que en acabar el procés es conega exactament i es tinga adequadament documentada la situació jurídica de cada habitatge en relació a l'usuari actual, l'estat físic de l'habitatge i totes aquelles dades d'interés per a l'adient gestió del patrimoni.

Com a resum, cal destacar el deficient estat de la informació i la limitada documentació sobre el Patrimoni d'Habitatges de Promoció Pública que es va rebre en el moment d'assumir les competències en la matèria, per la qual cosa, gran part dels esforços realitzats per part de l'IVH en 1988 han estat orientats a completar i racionalitzar el coneixement i la gestió d'aquest patrimoni.

Es recomana que l'Institut establezca un sistema informàtic i comptable, perquè mensualment es puga conèixer la informació del total d'ingressos obtinguts, desglossada en els conceptes següents:

- Lloguers
- Pagament d'habitatges (amortització del principal i interessos)
- Altres conceptes

3.3 Convenis de gestió

D'acord amb el contingut del Decret 61/1987, d'11 de maig, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es constitueix i s'estableix l'objecte social de l'Institut Valencià de l'Habitatge, S.A., i el Decret 35/1988, de 21 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana, on es regulen els convenis d'Encàrrec de Gestió amb la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, durant el segon semestre de 1988 es van signar un total de 13 convenis de gestió per un valor pressupostat de 4.153.653.673 PTA.

La COPUT mitjançant els convenis d'Encàrrec de Gestió encomana a l'IVH, la gestió de l'execució d'obres de qualsevol tipus referides a habitatges, locals i annexes, edificacions complementàries, obres d'urbanització, etc..., així com la redacció de projectes i direcció d'obres i la contractació dels serveis i subministraments necessaris per a l'execució de les obres.

En aquests convenis s'especifica l'objecte del contracte, el pressupost, el règim jurídic, el finançament, la contractació, les despeses de gestió, els terminis d'execució, la recepció i la liquidació de les obres i el termini de garantia.

En compensació pels serveis i responsabilitats que comporta efectuar el treball, l'IVH rep un 4% per despeses de gestió del pressupost definitiu del conveni, d'acord amb els arts. 2 i 6.2 del Decret 35/1988.

Els convenis de gestió inclouen el finançament dels projectes per part de la COPUT, contra certificacions d'obres, expressats amb uns percentatges i fites, d'acord amb l'art. 4.3 del Decret 35/1988.

Està previst que els convenis signats siguen finançats a càrrec del capítol VI de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, dins els Pressupostos de la Generalitat Valenciana, en els exercicis i pels imports següents, IVA inclòs:

EXERCICI	Milers ptes.	%
1988	755.903'1	18'20
1989	1.593.271'1	38'36
1990	1.738.014'9	41'84
1991	66.464'6	1'60
TOTALS	4.153.653'7	100'00

bre el Censo de Viviendas de Promoción Pública de la Generalitat de forma tal que al finalizar el proceso se conozca exactamente y se tenga adecuadamente documentada tanto la situación jurídica de cada vivienda en relación con el usuario actual, el estado físico de la vivienda, y todos aquellos datos de interés para la adecuada gestión del patrimonio.

Como resumen es de destacar el deficiente estado de la información y la limitada documentación sobre el Patrimonio de Viviendas de Promoción Pública que se recibió en el momento de asumir las competencias en la materia, por lo que gran parte de los esfuerzos realizados por el IVV en 1988 han ido orientados a completar y racionalizar el conocimiento y la gestión de ese patrimonio.

Se recomienda que el Instituto establezca un sistema informático y contable, de forma que mensualmente se pueda conocer la información del total de ingresos obtenidos desglosada en los conceptos siguientes:

- alquileres
- pago viviendas (amortización del principal e intereses)
- otros conceptos

3.3 Convenios de Gestión

En base al contenido del Decreto 61/1987, de 11 de mayo, del Consell de la Generalitat Valenciana, por el que se constituye y se establece el objeto social del Instituto Valenciano de Vivienda, S.A., y el Decreto 35/1988 de 21 de marzo, del Consell de la Generalitat Valenciana, por el que se regulan los convenios de Encargo de Gestión con la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes, durante el segundo semestre de 1988 se firmaron un total de 13 Convenios de Gestión por un valor presupuestado de 4.153.653.673 pesetas.

La COPUT mediante los Convenios de Encargo de Gestión encomienda al IVV, la gestión de la ejecución de obras de cualquier tipo referidas a viviendas, locales y anejos, edificaciones complementarias, obras de urbanización, etc., así como la redacción de proyectos y dirección de obras, y la contratación de los servicios y suministros necesarios para la ejecución de las obras.

En dichos convenios se especifica el objeto del contrato, el presupuesto, el régimen jurídico, la financiación, la contratación, los gastos de gestión, los plazos de ejecución, la recepción y la liquidación de las obras y el plazo de garantía.

En compensación a los servicios y responsabilidades que conlleva el efectuar el trabajo, el IVV percibe un 4% por gastos de gestión del presupuesto definitivo del convenio, de acuerdo con los artículos 2º y 6º-2 del Decreto 35/88

Los convenios de gestión incluyen la financiación de los proyectos por parte de la COPUT, contra certificaciones de obras, expresados con unos porcentajes e hitos de acuerdo con el artículo 4º-3 del Decreto 35/88

Los convenios firmados está previsto que sean financiados con cargo al Capítulo VI de la Dirección General de Arquitectura y Vivienda, dentro de los Presupuestos de la Generalitat Valenciana, en los ejercicios y por los importes siguientes, incluyendo el IVA:

EJERCICIO	Miles de pesetas	%
1988	755.903,1	18'20
1989	1.593.271,1	38'36
1990	1.738.014,9	41'84
1991	66.464,6	1'60
TOTALES	4.153.653,7	100'00

D'acord amb les fites previstes en els convenis signats s'han certificat dins l'exercici 544'8 milions de pessetes.

L'anualitat no consumida correspon a les certificacions de convenis signats fora del termini de presentació de certificacions.

El 19 de desembre de 1988 i després de l'aprovació del projecte d'obres, procediment de contractació, etc., s'adjudicaren 7 convenis de gestió per un import pressupostat de 3.318'4 milions de pessetes, els terminis d'execució dels quals són de 20 mesos per termini mitjà.

Un resum amb les xifres de l'activitat desenvolupada durant l'exercici 1988 pel que fa als convenis de gestió vindria expressat en el quadre següent:

	Milers ptes.
. Convenis signats amb la COPUT	4.153.653'7
. Anualitat 1988	755.903'1
. Certificat a la COPUT en 1988	544.843'7
. Cobrat a la COPUT	196.912'4
. Pendent de cobrament a 31-12-88	347.931'3
. Convenis adjudicats a contractistes el 19 de desembre de 1988	3.318.409'6
. Certificacions d'obra rebuda	0'0

4. COMENTARI A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Immobilitzat material

El detall de l'immobilitzat material en el moment del tancament de l'exercici es recull en el quadre següent, en milers de pessetes:

	Amort. Valor		
	adquis. acumul. net		
Mobiliari i màquines d'oficina	17.416	309	17.107
Equip processos d'informació	6.066	206	5.860
Altres immobilitzat material	245	7	238
TOTAL	23.727	522	23.205

En el moment del tancament de l'exercici hi havia compromisos de compra d'actiu fix per 893 milers de pessetes.

L'immobilitzat material es valora en el seu cost d'adquisició, calculant-se les amortitzacions pel mètode lineal i utilitzant coeficients adequats a la vida útil dels actius.

4.2 Immobilitzat immaterial

El detall a 31 de desembre, expressat en milers de pessetes, és el següent:

Despeses de constitució	291
Despeses de primer establiment	217
Despeses amortitzables	508

Són amortitzables linealment en un termini de 10 anys.

El saldo de "Dipòsits i fiances" recull les fiances constituïdes davant els diversos creditors a llarg i mitjà termini.

4.3 Realitzable

La composició d'aquest epígraf del balanç, a 31 de desembre de 1988, és la següent:

De acuerdo con los hitos previstos en los convenios firmados se han certificado dentro del ejercicio 544,8 millones de pesetas.

La anualidad no consumida corresponde a las certificaciones de convenios firmados fuera del plazo de presentación de certificaciones.

El 19 de diciembre de 1988 y tras la aprobación del proyecto de obras, procedimiento de contratación, etc, se adjudicaron 7 convenios de gestión por un importe presupuestado de 3.318,4 millones de pesetas, cuyos plazos de ejecución son de 20 meses por término medio.

Un resumen con las cifras de la actividad desarrollada durante el ejercicio 1988 respecto de los convenios de gestión sería el siguiente cuadro:

	Miles de pesetas
. Convenios firmados con la COPUT	4.153.653,7
. Anualidad 1988	755.903,1
. Certificado a la COPUT en 1988	544.843,7
. Cobrado a la COPUT	196.912,4
. Pendiente de cobro al 31-12-88	347.931,3
. Convenios adjudicados a contratistas el 19 de diciembre de 1988	3.318.409,6
. Certificaciones de obra recibidas	0,0

4. COMENTARIO A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1 Inmovilizado material

El detalle del inmovilizado material al cierre del ejercicio se recoge en el cuadro siguiente, en miles de pesetas:

	Valor Amort. Valorad		
	quis. acumul. neto		
Mobiliario y máquinas de oficina	17.416	309	17.107
Equipo procesos de información	6.066	206	5.860
Otro inmovilizado material	245	7	238
TOTAL	23.727	522	23.205

Al cierre del ejercicio había compromisos de compra de activo fijo por 893 miles de pesetas.

El inmovilizado material se valora a su coste de adquisición, calculándose las amortizaciones por el método lineal, utilizando coeficientes adecuados a la vida útil de los activos.

4.2 Inmovilizado inmaterial

El detalle al 31 diciembre, expresado en miles de pesetas, es el siguiente:

Gastos de constitución	291
Gastos de primer establecimiento	217
GASTOS AMORTIZABLES	508

Se amortizan linealmente en un plazo de 10 años.

El saldo de Depósitos y fianzas recoge las fianzas constituïdas ante diversos acreedores a plazo medio y largo.

4.3 Realizable

La composición de este epígrafe del balance al 31 de diciembre de 1988 es la siguiente:

	Milers ptes.
- Certificacions relatives a convenis de gestió amb la COPUT pendents de cobrament	347.931
- Liquidació pendent de cobrament pels efectes retroactius del Decret de la Generalitat	118/88 259.869
- Interessos per cobrar no vençuts	4.876
- Altres deutors	4.501
- Bestretes a proveïdors	300
- Pagaments avançats	170
TOTAL	617.647

El saldo de les certificacions relatives als convenis de gestió amb la COPUT, reflecteix el deute pendent que aquesta manté amb l'IVV per aquests convenis, per a l'execució de projectes (vegeu el final de l'apartat 3.3).

Els 259'8 milions corresponen als ingressos derivats del cobrament de rebuts del patrimoni d'habitatges, des del primer de gener al 30 de juny de 1988, ja comentat àmpliament en l'apartat 3.2.

4.4 Caixa i bancs

Els saldos en comptes bancaris a 31 de desembre de 1988 són els següents, en milers de pessetes:

Entitat	Saldo	Tipus interés	Disp. fons
1. Caixa E. València	31.844	8'5 %	A
2. Caixa E. València	7.987	0'1 %	A
3. Caja Ahorros Mediter	3.803	7'0 %	A
4. Caixa E. València	14.964	8'5 %	A
5. Caixa E. València	250.000	10'5 %	B
6. Caixa P. València	50.000	5'0 %	B
	358.598		

La disposició dels diversos comptes pot fer-se:

A. De forma solidària, el Director-Gerent fins a 500.000 PTA i, mancomunadament amb altres persones autoritzades, a partir d'aquesta quantitat.

B. Mancomunadament.

Els tres primers comptes són utilitzats per a la recaptació dels ingressos del Patrimoni de Promoció Pública, el quart recull les operacions generals de l'administració, i els dos últims són per a la col·locació dels excedents temporals de Tesoreria.

Atés el gran volum de rebuts mensuals emesos al cobrament, es recomana que a fi de mantenir un control intern eficaç, els tres comptes bancaris usats per a la recaptació d'ingressos es transformen en comptes d'utilització restringida i únicament puguem efectuar-se disposicions mitjançant transferència bancària al compte d'administració general de l'Institut. Totes les despeses, sense cap excepció, que haja d'atendre la Societat, es faran per mitjà de l'esmentat compte o comptes d'administració general. Segons ens han informat en l'Institut, a partir del primer de juny de 1989, s'ha adoptat la mesura de no efectuar pagaments per despeses en els citats comptes de recaptació.

Es recomana que mensualment es realitzen conciliacions de tots els comptes bancaris per persona independent de la funció de Tesoreria i comptabilització dels bancs, ja que, en la seua revisió a 31 de desembre de 1988, s'ha advertit l'existència de diverses partides per un total de

	Miles ptas.
- Certificaciones relativas a Convenios de Gestión con la COPUT pendientes de cobro	347.931
- Liquidación pendiente de cobro por los efectos retroactivos del Decreto 118/88 de la Generalitat	118/88 259.869
- Intereses a cobrar no vencidos	4.876
- Otros deudores	4.501
- Anticipos a proveedores	300
- Pagos anticipados	170
TOTAL	617.647

El saldo de las certificaciones relativas a Convenios de Gestión con la COPUT, refleja la deuda pendiente que ésta mantiene con el IVV, por los convenios de gestión para la ejecución de proyectos, (ver final del apartado 3.3).

Los 259,8 millones corresponden a los ingresos derivados del cobro de recibos del patrimonio de viviendas, desde el 1 de enero al 30 de junio de 1988 ya comentado ampliamente en el

4.4 Caja y Bancos

Los saldos en cuentas bancarias al 31 de diciembre de 1988 son los siguientes, en miles de pesetas:

Entidad	Saldo	Tipo interés	Disposición de fondos
1 Caja A. Valencia	31.844	8'5%	A
2 Caja A. Valencia	7.987	0'1%	A
3 Caja A. Mediterráneo	3.803	7'0%	A
4 Caja A. Valencia	14.964	8'5%	A
5 Caja A. Valencia	250.000	10'5%	B
6 Caixa P. Valencia	50.000	5'0%	B
	358.598		

La disposición de las distintas cuentas puede hacerse:

A De forma solidaria por el Director Gerente con límite de 500.000 pesetas y mancomunadamente con otras personas autorizadas, a partir de esa cantidad.

B Mancomunadamente.

Las tres primeras cuentas son utilizadas para la recaudación de los ingresos del Patrimonio de Promoción Pública, la cuarta recoge las operaciones generales de la administración, y las dos últimas son para la colocación de los excedentes temporales de Tesorería.

Se recomienda dado el elevado volumen de recibos mensuales emitidos al cobro que, con objeto de mantener un eficaz control interno, las tres cuentas bancarias utilizadas para la recaudación de ingresos se transformen en cuentas de utilización restringida y únicamente puedan efectuarse disposiciones mediante transferencia bancaria a la cuenta de administración general del Instituto. Todos los gastos, sin excepción, que deba atender la Sociedad se harán a través de la mencionada cuenta o cuentas de administración general. Según se nos ha informado en el Instituto, a partir del 1 de junio de 1989 se ha adoptado la medida de no efectuar pagos por gastos, en las indicadas cuentas de recaudación.

Se recomienda que mensualmente se realicen conciliaciones de todas las cuentas bancarias por persona independiente de la función de Tesorería y contabilización de bancos, ya que se ha advertido en la revisión de las mismas al 31 de diciembre de 1988, de la existencia de diversas parti-

15.758.227 PTA corresponents a rebuts cobrats en 1988, l'ingrés dels quals no es va comptabilitzar fins a 1989. Per aquest import s'hauria d'haver efectuat una reclassificació, incrementant el saldo de "Caixa i bancs" i el compte "Diversos creditors" per recursos econòmics sobrants de l'administració del patrimoni a què es refereix l'art. 6é. del Decret 118/1988 de la Generalitat.

El saldo en Caixa puja a 369.255 PTA.

4.5 Capital Social

El capital social correspon a 4.000 accions nominatives de 50.000 PTA de valor nominal, totalment desemborsades. La titularitat de totes les accions pertany a la Generalitat Valenciana.

4.6 Entitats públiques

El detall dels comptes per pagar a 31 de desembre de 1988 a la Hisenda Pública i a la Seguretat Social, puja, en milers de pessetes i pels conceptes que es relacionen, a:

	Import
_IVA	31.715
_IRPF	3.933
_S. Social	2.604
	38.252

4.7 Creditors diversos

La composició d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 1988, és el següent:

	Milers ptes.
Cantitats Facturades a la COPUT per certific. de convenis de gestió pendents d'execució, compte "Seguiment de convenis"	469.927
Recursos econòm. sobrants de l'adminis. del patrimoni a què es refereix l'art. 6é. del Decret 118/88, de la Generalitat Valenciana	288.832
Altres creditors per tràfec	3.694
Pagaments diferits	121
TOTAL	762.574

A 31 de desembre de 1988, cap contractista havia passat certificacions d'obra a l'IVH, S.A., i el saldo del compte "Seguiment de convenis", era l'import de les certificacions emeses a la COPUT pendents d'executar, sense incloure l'IVA ni el 4% de les despeses de gestió comptabilitzat en vendes.

Els 288'8 milions de pessetes recullen els recursos econòmics sobrants després del compliment de les obligacions derivades de la gestió i administració del Patrimoni de Promoció Pública de l'Habitatge. (Vegeu apartat 3.2).

4.8 Comptes d'ordre

La composició d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 1988 és el següent:

das por un total de 15.758.227 pesetas correspondiente a recibos cobrados en 1988 cuyo ingreso no se contabilizó hasta 1989. Por dicho importe se debería haber efectuado una reclassificación, incrementando el saldo de "Caja y Bancos" y la cuenta "Acreedores varios" por recursos económicos sobrantes de la administración del patrimonio a que se refiere el artículo sexto del Decreto 118/88 de la Generalitat.

El saldo en Caja asciende a 369.255 pesetas.

4.5 Capital Social

El capital social corresponde a 4.000 acciones nominativas de 50.000 pesetas de valor nominal, totalmente desemborsadas. La titularidad de todas las acciones pertenece a la Generalitat Valenciana.

4.6 Entidades Públicas

El detalle de las cuentas a pagar al 31 de diciembre de 1988 a la Hacienda Pública y a la Seguridad Social, asciende en miles de pesetas y por los conceptos que se detallan a:

	Importe
. IVA	31.715
. IRPF	3.933
. S. Social	2.604
	38.252

4.7 Acreedores varios

La composición de este epígrafe del balance a 31 de diciembre de 1988 es el siguiente:

	Miles ptas.
. Cantidades facturadas a la COPUT por certificac. de Convenios de Gestión pendientes de ejecución, cuenta "Seguimiento de Convenios"	469.927
. Recursos económ. sobrantes de la administración del patrimonio a que se refiere el art. 6º del Decreto 118/88 de la Generalitat Valenciana	288.832
. Otros acreedores por tráfico	3.694
. Pagos diferidos	121
TOTAL	762.574

A 31 de diciembre de 1988, ningún contratista había pasado certificaciones de obra al IVV, S.A., siendo el saldo de la cuenta "Seguimiento de Convenios", el importe de las certificaciones emitidas a la COPUT pendientes de ejecutar, sin incluir el IVA, ni el 4% de gastos de gestión contabilizado en ventas.

Los 288,8 millones de pesetas recogen los recursos económicos sobrantes tras el cumplimiento de las obligaciones derivadas de la gestión y administración del patrimonio de promoción pública de la vivienda, (ver

4.8 Cuentas de Orden

La composición de este epígrafe del balance a 31 de diciembre de 1988, es el siguiente:

	Milers ptes.
_ Convenis per executar	4.153.126
_ Certificacions lliurades	544.844
_ Avals	76.888
_ Rebuts al cobrament	1.489.232
_ Rebuts cedits	1.489.232
_ Contractes de "leasing"	994
TOTAL	7.754.316

El compte "Convenis per executar", indica el valor total dels convenis signats entre la COPUT i l'IVH pendents d'executar, reflectint també totes les alteracions per baixes d'adjudicació, modificats i anul·lacions de convenis. Si el saldo d'aquest compte era zero, indicaria que l'obra havia estat acabada i lliurada.

El total de convenis que apareix comptabilitzat en comptes d'ordre, difereix en 527.691 PTA dels signats per la COPUT a 31 de desembre de 1988 (comentats en l'apartat 3.3). Aquesta diferència correspon a la baixa adjudicació d'un dels convenis que es recull en els comptes d'ordre.

El detall dels convenis signats és el següent:

Convenis de gestió	Milers ptes.
A-86/560 69 Habitatges (Alacant)	224.743
A-87/000 Raval vell (Alcoi)	836.543
A-88/810 Parc de l'Arsenal (Alcoi)	603.284
A-88/820 Rehabilitació viaducte (Alcoi)	393.960
A-88/830 Jard. Cantagallet (Alcoi)	659.750
A-88/840 Rehab. àrea Batoi (Alcoi)	612.992
V-86/170 11 habitatges (Sagunt)	63.216
V-86/580 79 habitatges (Benaguacil)	148.665
CS-87/010 Rehab. 16 habitatges (Castelló)	76.401
A-88/006 Rehab. Barri antic (Orihuela)	33.197
A-88/007 Cens d'habitatges promoció pública	38.000
V-88/300 Rehab. edifici C/En Bou (València)	321.646
V-86/220 Direcció 20 habitatges (Marines)	140.729
	4.153.126

El compte "Certificacions lliurades", indica el valor total de les certificacions d'obres que van presentant-se a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports. Si el seu saldo era zero, indicaria que les obres han estat totalment certificades, acabades i lliurades.

Els avals reflectits en els comptes d'ordre corresponen als avals bancaris dipositats per cada contractista per les obres que s'han de realitzar.

Els comptes de "Rebuts de cobrament" i "Rebuts cedits", recullen el total de rebuts emesos pendents de cobrament i cedits a les Caixes d'Estalvis, Cambres de la Propietat, etc., per al seu cobrament.

Aquests dos comptes estan infravalorats en 67'2 milions de pesetes que corresponen a la facturació dels rebuts de desembre de 1988, que es comptabilitzaren en gener de 1989.

5. COMENTARIS AL COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS

5.1 Comptes d'ingressos

Els comptes d'ingressos que componen el compte de "Pèrdues i beneficis" de l'IVH, corresponen a tres conceptes:

- a) "Ingressos per gestió d'obres", que corresponen al 4%

	Miles pesetas
- Convenios a ejecutar	4.153.126
- Certificaciones expedidas	544.844
- Aavales	76.888
- Recibos al cobro	1.489.232
- Recibos cedidos	1.489.232
- Contratos de leasing	994
TOTAL	7.754.316

La cuenta "Convenios a ejecutar", indica el valor total de los convenios firmados entre la COPUT y el IVV pendientes de ejecutar, reflejando también todas las alteraciones por bajas de adjudicación, modificados y anulaciones de convenios. Si el saldo de dicha cuenta fuera cero, indicaría que la obra ha sido terminada y entregada.

El total de convenios que aparece contabilizado en cuentas de orden, difiere en 527.691 pesetas de los firmados por la COPUT a 31 de diciembre de 1988, (comentados en el apartado 3.3). Esta diferencia corresponde a la baja de adjudicación de uno de los convenios que se recoge en las cuentas de orden.

El detalle de los convenios firmados es el siguiente:

CONVENIOS DE GESTION	Miles pesetas
A -86/560 69VVDAS. EN ALICANTE	224.743
A -87/000 RAVAL VELL (ALCOY)	836.543
A -88/810 PARC DEL ARSENAL (ALCOY)	603.284
A -88/820 REHAB. VIADUCTE (ALCOY)	393.960
A -88/830 JARD. CANTAGALLET (ALCOY)	659.750
A -88/840 RAHAB. AREA BATOT (ALCOY)	612.992
V -86/170 11 VVDAS. EN SAGUNTO (V)	63.216
V -86/580 79 VVDAS. EN BENAGUACIL (V)	148.665
CS- 87/580 REHAB. 16 VDAS. EN CASTELLON	76.401
A - 88/006 RE. CASCO ANTIGUO ORIHUELA	33.197
A -88/007 CENSO DE VDAS. PROM. PUBLICA	38.000
V -88/300 REHAB. EDIF.C/. EN BOU (V)	321.646
V -86/220 DIRECCION 20 VVDAS. MARINES	140.729
	4.153.126

La cuenta "Certificaciones expedidas", indica el valor total de las certificaciones de obras que se van presentando a la Conselleria de Obras Públicas, Urbanismo y Transportes. Si su saldo fuera cero, indicaría que las obras han sido totalmente certificadas, terminadas y entregadas.

Los avals reflejados en las cuentas de orden, corresponden a los avals bancarios depositados por cada contractista, por las obras a realizar.

Las cuentas de "Recibos al cobro" y "Recibos cedidos", recoge el total de recibos emitidos pendientes de cobro y cedidos a Cajas de Ahorros, Cámaras de la Propiedad, etc., para su cobro.

Estas dos cuentas están infravaloradas en 67,2 millones de pesetas que corresponden a la facturación de los recibos de diciembre de 1988, que se contabilizaron en enero del 1989.

5. COMENTARIOS A LA CUENTA DE PERDIDAS Y GANANCIAS

5.1 Cuentas de ingresos

Las cuentas de ingresos que componen la cuenta de Pérdidas y Ganancias del IVV, corresponden a 3 conceptos:

- a) "Ingresos por gestión de obras", que corresponden al

de les despeses de gestió facturades per la COPUT sobre l'execució de l'obra i el saldo dels quals puja a 18'8 milions de pessetes.

b) "Ingressos financers", derivats dels interessos dels comptes bancaris el seu import puja a 19'9 milions de pessetes.

c) "Subvencions oficials", que puguen a 39'8 milions de pessetes i recullen la subvenció d'explotació aplicada segons l'art. 4t. del Decret 118/1988, de 29 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, i que va ser aprovada pel Consell en la seua sessió el 16 d'agost de 1989.

5.2 Comptes de despeses

Dels grups de despeses que componen el compte de pèrdues i beneficis, els més significatius corresponen a "Despeses de personal", "Treballs, subministraments i serveis exteriors" i "Despeses diverses". En comprovar l'adequada valoració de les despeses de personal, s'ha observat que estan infravalorats en 2'7 milions de pessetes, a causa de:

- que la quantitat per Seguretat Social pendent de pagament que apareix en el passiu del balanç, no es correspon amb la liquidació de desembre de 1988, ja que aquest import està sobrevalorat en 600 milers de pessetes per haver-se efectuat un assentament de rectificació de signe contrari de com havia de ser i que ha ocasionat que el compte de despeses "Seguretat Social a càrrec de l'empresa" està també sobrevalorat per aquest import. Durant 1989 s'ha rectificat la previsió.

- que a 31 de desembre de 1988, la Societat no ha periodificat les vacances, la paga de beneficis i la paga extra de juny, meridades en 1988. El fet de no haver efectuat aquestes periodificacions fa que el compte de despeses "Sous i salaris" estiga infravalorat en 3'3 milions de pessetes aproximadament. Aquesta quantitat no ha estat reflectida com a despesa en 1988.

També s'ha verificat la comptabilització i periodificació dels comptes "Treballs, subministraments i serveis exteriors" i "Despeses diverses" i s'ha arribat a la conclusió que estan infravalorats en 5'7 i 1'1 milions de pessetes respectivament, per despeses meridades en l'any 1988 i que l'Institut ha comptabilitzat en 1989. A aquest respecte, caldria efectuar una periodificació de despeses per un total de 6'8 milions de pessetes.

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

6.1 Conclusions

a) Com s'ha indicat en els apartats anteriors, en aquest primer any de gestió de l'Institut, ha tingut una importància fonamental l'estat lamentable de la informació i la limitada documentació sobre el Patrimoni dels Habitatges de Promoció Pública que es va rebre en el moment d'assumir les competències en la matèria, per la qual cosa, l'IVH ha hagut de dedicar una quantitat important de recursos a completar i sistematitzar la informació i documentació esmentada i racionalitzar els procediments de gestió del patrimoni.

b) El nivell de morositat dels rebuts emesos en els anys anteriors i enguany és elevadíssim i, a 31 de desembre de 1988, puguen a 1.556 milions de pessetes els rebuts pen-

4% de gastos de gestión facturados a la COPUT sobre la ejecución de la obra, y cuyo saldo asciende a 18,8 millones de pesetas.

b) "Ingresos financieros", derivados de los intereses de las cuentas bancarias, siendo el importe 19,9 millones de pesetas.

c) "Subvenciones oficiales", que ascienden a 39,8 millones de pesetas, y que recoge la subvención de explotación aplicada según el artículo 4º del Decreto 118/88 de 29 de julio del Consell de la Generalitat Valenciana, y aprobada por el Consell en su sesión celebrada el 16 de agosto de 1989.

5.2 Cuentas de Gastos

De los grupos de gastos que componen la cuenta de pérdidas y ganancias, las más significativas corresponden a Gastos de personal, Trabajos, suministros y servicios exteriores y Gastos diversos. Al comprobar la adecuada valoración de los gastos de personal, se ha encontrado que están infravalorados en 2,7 millones de pesetas, debido a:

- que la cantidad por Seguridad Social pendiente de pago que aparece en el pasivo del balance no se corresponde con la liquidación de diciembre de 1988, pues dicho importe está sobrevalorado en 600 miles de pesetas, ya que se efectuó un asiento de rectificación de signo contrario al que debía ser, con lo que la cuenta de gastos "Seguridad Social a cargo de la empresa" está también sobrevalorada por dicho importe. Durante 1989 se ha rectificado la previsión.

- que la Sociedad no ha periodificado a 31 de diciembre de 1988 las vacaciones, la paga de beneficios y la paga extra de junio devengadas en 1988. El no haber efectuado dichas periodificaciones hace que la cuenta de gastos "Sueldos y salarios" esté infravalorada en aproximadamente 3,3 millones de pesetas, no reflejándose dicha cantidad como gasto en 1988.

Se ha verificado también la correcta contabilización y periodificación de las cuentas "Trabajos, suministros y servicios exteriores" y "Gastos diversos", llegando a la conclusión que están infravaloradas en 5,7 millones y 1,1 millones respectivamente, por gastos devengados en el año 1988 y que el Instituto ha contabilizado en 1989, con lo que habría que efectuar una periodificación de gastos por un total de 6,8 millones de pesetas. ^pagina

6. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

6.1 Conclusiones

a) Como ha quedado de manifiesto en apartados precedentes ha tenido una importancia fundamental en este primer año de gestión del Instituto, el lamentable estado de la información y la limitada documentación sobre el Patrimonio de Viviendas de Promoción Pública que se recibió en el momento de asumir las competencias en la materia, por lo que el IVV ha tenido que dedicar una importante cantidad de recursos a completar y sistematizar la información y documentación mencionada y a racionalizar los procedimientos de gestión del patrimonio.

b) El nivel de morosidad de los recibos emitidos en el año corriente y de años anteriores es elevadísimo, ascendiendo al 31 de diciembre de 1988 los recibos pendientes

dents de cobrament. D'aquests rebuts, i sobre la base de l'evolució històrica dels cobraments, una bona part poden considerar-se com a definitivament incobrables, sense perjudici, lògicament, que l'Institut exhauresca totes les vies administratives i judicials tendents al cobrament dels debits pendents, vies que anteriorment no s'hi havien exercit.

c) S'ha detectat que les despeses de personal estan infravalorades en 2,7 milions de pessetes, així com altres conceptes que també ho estan per un import aproximat de 6,8 milions de pessetes, és a dir, les despeses reals de l'exercici, que, d'acord amb el principi de la meritació, han estat de 9,5 milions més de les comptabilitzades.

d) Atés el sistema establert respecte del patrimoni d'habitatges de promoció pública, en virtut del qual la seua titularitat correspon a la Generalitat i la gestió, a l'IVH, s'origina la circumstància que els ingressos recaptats per l'Institut -per compte de la Generalitat i que romanen en comptes bancaris d'aquell- no han estat registrats com a ingressos en la comptabilitat de la Generalitat en 1988, ni tampoc els rebuts emesos pendents de cobrament.

6.2 Recomanacions

a) Es recomana que, a fi de mantenir un major control sobre la recaptació corresponent al patrimoni immobiliari, s'implante gradualment, amb caràcter general, el sistema de cobrament per domiciliació bancària.

b) Es recomana que, per tal de mantenir un control intern eficaç, els tres comptes bancaris utilitzats per a la recaptació dels ingressos es transformen en comptes d'utilització restringida i únicament puguem efectuar-se disposicions mitjançant transferència bancària al compte d'administració general de l'Institut. Sense cap excepció, totes les despeses que haja d'atendre la Societat, es faran per mitjà del citat compte o comptes d'administració general. Segons s'ens ha informat, l'Institut ha adoptat aquesta recomanació el primer de juny de 1989.

c) Es recomana que mensualment s'hi realitzen conciliacions de tots els comptes bancaris per persona independent, de la funció de Tresoreria i comptabilització de bancs, ja que s'hi ha observat en la revisió d'aquests comptes, a 31 de desembre de 1988, l'existència de diverses partides per un total de 15.758.227 PTA corresponents als rebuts cobrats en 1988, l'ingrés dels quals no es va comptabilitzar fins el 1989. Per aquest mateix import s'hauria d'efectuar una reclassificació, tot incrementant el saldo de "Caixa i bancs" i el compte "Creditors diversos", per recursos econòmics sobrants de l'administració del patrimoni al qual fa referència l'art. 6é. del Decret 118/1988 de la Generalitat.

d) Es recomana que s'efectuen per zones o per Cambres Urbanes de la Propietat, arqueigs periòdics de rebuts de forma aleatòria i sense preavís, per tal d'assegurar que tots els rebuts cobrats han estat ingressats immediatament després de ser cobrats, ja que, a 31 de desembre de 1988, l'Institut no tenia constància fefaent que els cobraments realitzats haguessen estat ingressats en els comptes bancaris, puix que no s'ha efectuat un inventari de rebuts conciliat amb les dades comptables.

e) Es recomana que l'Institut establezca un sistema informàtic i comptable de forma que mensualment es puga conèixer la informació del total d'ingressos obtinguts desglossada en els conceptes següents:

de cobro a 1.556 millones de pesetas, de los cuales y sobre la base de la evolución histórica de los cobros, una buena parte de ellos puede considerarse como definitivamente incobrables, sin perjuicio, por supuesto, de que por parte del Instituto se agoten todas las vías administrativas y judiciales tendentes al cobro de los débitos pendientes, vías que anteriormente no se habían ejercido.

c) Se ha detectado que los Gastos de personal están infravalorados en 2,7 millones de pesetas y otros conceptos también lo están por un importe de aproximadamente 6,8 millones de pesetas, es decir, los gastos del ejercicio realmente, y de acuerdo con el principio del devengo, han sido 9,5 millones superiores a los contabilizados.

d) Dado el sistema establecido respecto del patrimonio de viviendas de Promoción Pública, en cuya virtud la titularidad del mismos corresponde a la Generalitat y la gestión al IVV, se origina la circunstancia de que los ingresos recaudados por el Instituto, por cuenta de la Generalitat y que permanecen en cuentas bancarias de aquél, no han sido registrados como ingresos en la contabilidad de la Generalitat en 1988, ni tampoco los recibos emitidos pendientes de cobro.

6.2 Recomendaciones

a) Se recomienda que con objeto de mantener un mayor control sobre la recaudación correspondiente al patrimonio inmobiliario se implante gradualmente con carácter general el sistema de cobro mediante domiciliación bancaria.

b) Se recomienda que con objeto de mantener un eficaz control interno, las tres cuentas bancarias utilizadas para la recaudación de ingresos se transformen en cuentas de utilización restringida y únicamente puedan efectuarse disposiciones mediante transferencia bancaria a la cuenta de administración general del Instituto. Todos los gastos, sin excepción, que deba atender la Sociedad se harán a través de la mencionada cuenta o cuentas de administración general. Según se nos ha informado, el Instituto ha adoptado esta recomendación el 1 de junio de 1989.

c) Se recomienda que mensualmente se realicen conciliaciones de todas las cuentas bancarias por persona independiente de la función de Tesorería y contabilización de bancos, ya que se ha advertido, en la revisión de las mismas al 31 de diciembre de 1988, la existencia de diversas partidas por un total de 15.758.227 pesetas correspondiente a recibos cobrados en 1988 cuyo ingreso no se contabilizó hasta 1989. Por dicho importe se debería efectuar una reclassificación, incrementando el saldo de "Caja y Bancos" y la cuenta "Acreedores varios" por recursos económicos sobrantes de la administración del patrimonio a que se refiere el artículo sexto del Decreto 118/88 de la Generalitat.

d) Se recomienda que se efectúe por zonas, o por Cámaras Urbanas de la Propiedad, arqueos periódicos de recibos de forma aleatoria y sin preaviso, para asegurar que todos los recibos cobrados han sido ingresados inmediatamente después de ser cobrados, ya que, al 31 de diciembre de 1988 el Instituto no tenía constancia fehaciente de que los cobros efectuados hubieran sido ingresados en las cuentas bancarias, pues no se ha efectuado un inventario de recibos conciliado con los datos contables.

e) Se recomienda que el Instituto establezca un sistema informático y contable, de forma que mensualmente se pueda conocer la información del total de ingresos obtenidos desglosada en los conceptos siguientes:

-- Lloguers
- Pagament d'habitatges (amortització del principal i interessos)

- Altres conceptes

f) El Decret 118/1988, de 29 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, que determina l'abast concret de la transmissió del patrimoni de promoció pública de l'habitatge a l'Institut Valencià de l'Habitatge, S.A., opta perquè la Generalitat Valenciana en mantinga la titularitat, conferint a l'Institut exclusivament facultats de gestió i administració, que exercirà en nom i representació de la Generalitat, per tant, convindria precisar mitjançant els instruments normatius adients, la incidència d'aquest Decret en relació amb l'art. 53 de la Llei d'Hisenda, que regula l'exercici de la funció interventora interna respecte d'actes, documents i expedients de la Generalitat.

- alquileres

- pago viviendas (amortización del principal e intereses)

- otros conceptos

f) El Decreto 118/1988, de 29 de julio, del Consell de la Generalitat Valenciana, que determina el alcance concreto de la transmisión del patrimonio de promoción pública de la vivienda al Instituto Valenciano de Vivienda, S.A., opta porque la Generalitat Valenciana mantenga la titularidad del mismo, confiriendo al Instituto exclusivamente facultades de gestión y administración, que ejercerá en nombre y representación de la Generalitat. Por tanto, convendría precisar mediante los oportunos instrumentos normativos, la incidencia de este Decreto, en relación con el artículo 53 de la Ley de Hacienda que regula el ejercicio de la función interventora interna respecto de los actos, documentos y expedientes de la Generalitat.

SEGURETAT I PROMOCIO INDUSTRIAL VALENCIANA, S.A.

1. NATURALESA I OBJECTE SOCIAL

La Societat de Seguretat i Promoció Industrial Valenciana, S.A., d'ara endavant SEPIVA, es configura com a Empresa de la Generalitat Valenciana, d'acord amb l'article 5 de la Llei 4/1984, de 13 de juny, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, i depén de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme. SEPIVA es va constituir per escriptura pública de 17 de setembre de 1984, en compliment del Decret 67/1984, de 2 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, té el seu domicili a València i es regeix pels seus Estatuts, per l'esmentada Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana i per la Llei de Societats Anònimes. La Societat està inscrita en el Registre Mercantil de la província de València. El capital social està totalment subscrit per la Generalitat Valenciana.

Durant l'any 1988, l'objecte social de SEPIVA era:

- a) La promoció d'instal·lacions industrials en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
- b) En virtut del que disposa el Decret 198/1987, de 7 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, els Serveis d'Inspecció Tècnica de Vehícules (ITV), a partir del primer de gener de 1988, en el territori de la Comunitat Valenciana.
- c) Elaboració i difusió d'estudis tècnics sobre la indústria valenciana i la normativa aplicable en matèria d'indústria, energia i mines.
- d) Funcions d'inspecció tècnica, gestió i control en l'àmbit de la seguretat, qualitat i normativa industrial, quan així ho establezca la Generalitat Valenciana.
- e) Qualsevol altra activitat relacionada amb la promoció i seguretat industrial.
- f) En l'Acord del 20 de juny de 1988, del Consell de la Generalitat Valenciana, s'adscriuen a l'empresa pública SEPIVA, els serveis d'inspecció periòdica d'ascensors al territori de la Comunitat Valenciana.

2. INFORMACIO ECONOMICO-FINANCERA

Els estats financers del SEPIVA es van rebre inicialment de la Intervenció General abans del 30 de juny de 1989, d'acord amb el que preveu la Llei d'Hisenda Pública. No obstant això, amb data 13 de juliol es van rebre de la Intervenció General els estats financers definitius, que van ser aprovats per la Junta General d'Accionistes.

Els esmentats estats financers del SEPIVA s'han obtingut a partir dels registres comptables de la Societat, seguint els criteris del Pla General de Comptabilitat, aprovat per Decret 530/1973, de 22 de febrer, i per Resolució, de 10 de gener de 1989, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana per la qual s'aprova la informació anual que les empreses públiques han de retre.

Tot seguit s'inclouen, expressats en milers de pessetes, el balanç i el compte de resultats de la Societat corresponents a l'exercici 1988, que van ser aprovats per la Junta General d'Accionistes, celebrada el 16 d'agost de 1989, és a

SEGURIDAD Y PROMOCION INDUSTRIAL VALENCIANA, S. A.

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

La sociedad Seguridad y Promoción Industrial Valenciana, S.A., en adelante SEPIVA, se configura como Empresa de la Generalitat Valenciana, de acuerdo con el artículo 5 de la Ley 4/1984, de 13 de junio, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana, dependiente de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo. SEPIVA se constituyó por escritura pública de 17 de septiembre de 1984, en cumplimiento del Decreto 67/1984, de 2 de julio, del Consell de la Generalitat Valenciana, tiene su domicilio en Valencia y se rige por sus Estatutos, por la mencionada Ley de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana y por la Ley de Sociedades Anónimas. La Sociedad se halla inscrita en el Registro Mercantil de la provincia de Valencia. El capital social está enteramente suscrito por la Generalitat Valenciana.

Durante el año 1988, el objeto social de SEPIVA era:

- a) La promoción de instalaciones industriales en el ámbito territorial de la Comunidad Valenciana.
- b) En virtud de lo dispuesto en el Decreto 198/1987, de 7 de diciembre del Consell de la Generalitat Valenciana, los Servicios de Inspección Técnica de Vehículos (ITV), a partir de 1 de enero de 1988, en el territorio de la Comunidad Valenciana.
- c) Elaboración y difusión de estudios técnicos sobre la industria valenciana y la normativa aplicable en materia de industria, energía y minas.
- d) Funciones de inspección técnica, gestión y control en el ámbito de la seguridad, calidad y normativa industrial, cuando así lo establezca la Generalitat Valenciana.
- e) Cualquier otra actividad relacionada con la promoción y la seguridad industrial.
- f) En el Acuerdo del 20 de junio de 1988, del Consell de la Generalitat Valenciana, se adscriben a la empresa pública SEPIVA, los servicios de inspección periódica de ascensores en el territorio de la Comunidad Valenciana.

2. INFORMACION ECONOMICO-FINANCIERA

Los Estados Financieros del SEPIVA se recibieron inicialmente de la Intervención General con anterioridad al 30 de junio de 1989, de acuerdo con lo previsto en la Ley de Hacienda Pública. No obstante, con fecha 13 de julio se recibieron de la Intervención General los Estados Financieros definitivos, que fueron los aprobados por la Junta General de Accionistas.

Los citados Estados Financieros del SEPIVA se han obtenido a partir de los registros contables de la Sociedad, siguiendo los criterios del Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973 de 22 de febrero y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas.

A continuación se incluyen expresados en miles de pesetas, el Balance y la Cuenta de Resultados de la Sociedad correspondientes al ejercicio 1988, que fueron aprobados por la Junta General de Accionistas celebrada el 16 de

dir, després del 30 de juny que és el termini establert en la Llei de Societats Anònimes.

SEPIVA S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1988

ACTIU.	(En mils de ptes.)
Material net d'amort. acumulada	253.289
Financer	4.650
Despeses amortitzables netes d'amortització acumulada	6.299
TOTAL IMMOBILITZAT	264.238
EXISTENCIES	10.442
Clients	110.442
Clients i deutors de cobrament dubtós	20.515
Hisenda Pública deutora	697
Acomptes de remuneracions	35
Deutors diversos	625
Menys provisió per a insolvències	(20.515)
DEUTORS	111.799
Caixa	244
Bancs i Institucions de Crèdit	109.720
COMPTE FINANCERS	109.964
AJUSTS PER PERIODIFICACIO	4.615
TOTAL ACTIU	501.058
=====	
COMPTE D'ORDRE	514.500
=====	

SEPIVA, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1988

PASSIU	(En mils de ptes.)
Capital social	145.000
Reserves	(9.149)
TOTAL CAPITAL I RESERVES	135.851
SUBVENCIONS EN CAPITAL	143.157
Proveïdors	24.232
Creditors	58.109
Acomptes de clients	11.107
Entitats públiques	22.388
Creditors no comercials	493
DEUTES A CURT TERMINI	116.329
AJUSTS PER PERIODIFICACIO	15.754
BENEFICI DE L'EXERCICI	89.967
TOTAL PASSIU	501.058
=====	
COMPTE D'ORDRE	514.500
=====	

SEPIVA, S.A.
COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI 1988

DESPESES	(En mils de ptes.)
Existències inicials	34.761
Despeses de personal	273.252
Despeses financeres	2.319
Tributs	845
Treballs, subminist. i serveis ext.	40.277
Transports	1.081
Despeses diverses	50.358
Amortitzacions	7.395
Resultats extraordinaris	892
Resultats cartera de valors	6.431
TOTAL despeses	417.611
=====	

agosto de 1989, es decir, con posterioridad al 30 de junio que es el plazo establecido en la Ley de Sociedades

SEPIVA, S.A.
BALANCE DE SITUACION AL 31 DE DICIEMBRE DE 1988

ACTIVO	(En miles de pesetas)
Material, neto de amort. acumulada	253.289
Financiero	4.650
Gastos amortizables, netos de amortización acumulada	6.299
TOTAL INMOVILIZADO	264.238
EXISTENCIAS	10.442
Cientes	110.442
Cientes y deudores de dudoso cobro	20.515
Hacienda Pública deudora	697
Anticipos de remuneraciones	35
Deudores varios	625
Menos provisión para insolvencias	(20.515)
DEUDORES	111.799
Caja	244
Bancos e Instituciones de Crédito	109.720
CUENTAS FINANCIERAS	109.964
AJUSTES POR PERIODIFICACION	4.615
TOTAL ACTIVO	501.058
=====	
CUENTAS DE ORDEN	514.500
=====	

SEPIVA, S.A.
BALANCE DE SITUACION AL 31 DE DICIEMBRE DE 1988

PASIVO	(En miles de pesetas)
Capital Social	145.000
Reservas	(9.149)
TOTAL CAPITAL Y RESERVAS	135.851
SUBVENCIONES EN CAPITAL	143.157
Proveedores	24.232
Acreedores	58.109
Anticipos de clientes	11.107
Entidades públicas	22.388
Acreedores no comerciales	493
DEUDAS A PLAZO CORTO	116.329
AJUSTES POR PERIODIFICACION	15.754
BENEFICIO DEL EJERCICIO	89.967
TOTAL PASIVO	501.058
=====	
CUENTAS DE ORDEN	514.500
=====	

SEPIVA, S.A.
CUENTA DE PERDIDAS Y GANANCIAS DEL EJERCICIO 1988

GASTOS	(En miles de pesetas)
Existencias iniciales	34.761
Gastos de personal	273.252
Gastos financieros	2.319
Tributos	845
Trabajos, suministros y serv. ext.	40.277
Transportes	1.081
Gastos diversos	50.358
Amortizaciones	7.395
Resultados extraordinarios	892
Resultados Cartera de Valores	6.431
Total Gastos	417.611
=====	

INGRESSOS

Existències finals	10.442
Vendes	485.664
Ingressos accessoris a l'explotació	467
Ingressos financers	4.132
Subvencions	6.873
TOTAL ingressos	507.578
=====	
BENEFICI DE L'EXERCICI	89.967
=====	

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

La Societat durant 1988 ha desenvolupat diverses activitats, d'acord amb els seus distints objectes socials; les principals d'aquestes activitats, d'acord amb la seua transcendència econòmica, es comenten en els subapartats següents:

3.1 Promoció d'instal·lacions industrials

Quant al tema de promoció d'instal·lacions industrials, la Societat ha venut dos de les tres naus que tenia a 31 de desembre de 1987, i només en queda una per vendre, situada al Polígon Industrial de Sagunt.

Per poder continuar amb aquesta activitat en els propers exercicis, el Consell d'Administració del dia 30 de gener de 1989, acordà la compra de 6 parcel·les al polígon industrial "El Rubial", a Villena, per a la promoció i construcció d'unes naus industrials. El valor dels terrenys, amb l'IVA inclòs, puja a 14.199.736 PTA.

3.2 Funcions d'inspecció tècnica, gestió i control en l'àmbit de la seguretat, qualitat i normativa industrial

Des de primer de gener de 1988, SEPIVA enceta una altra activitat; la gestió de la inspecció tècnica i control de vehicles. Per aquest motiu la Generalitat li adscriu a la Societat certs actius immobilitzats, consistents en tots els béns i drets de les estacions d'inspecció tècnica de vehicles, explotades fins aqueix moment directament per la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme. La referida adscripció de béns i drets fou efectuada sense cap cost per a la Societat, conservant-ne la Generalitat la titularitat.

Les plantes d'inspecció tècnica de vehicles (ITV) propietat de la Generalitat són:

- ITV Alacant
- ITV Massalfassar
- ITV Castelló
- ITV Gandia

A primer de gener de 1988, data de traspàs, la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme havia cobrat determinades quantitats de taxes per inspeccions, que en aqueixa data estaven pendents d'efectuar, i que realitzaria posteriorment SEPIVA, arran del Decret d'adscripció 198/1987 de la Generalitat Valenciana. Aqueixa quantitat fou transferida a SEPIVA d'una forma estimativa, ja que no es coneixia de forma exacta l'import del total de taxes cobrades per inspeccions pendents d'efectuar a 31 de desembre de 1987. La

INGRESOS

Existencias finales	10.442
Ventas	485.664
Ingresos accessorios a la explotación	467
Ingresos financieros	4.132
Subvenciones	6.873
Total Ingresos	507.578
=====	
BENEFICIO DEL EJERCICIO	89.967
=====	

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

La Sociedad durante 1988 ha desarrollado diversas actividades, de acuerdo con sus distintos objetos sociales, las principales de ellas, de acuerdo con su trascendencia económica, son las que se comentan en los subapartados siguientes.

3.1 Promoción de instalaciones industriales

Referente al tema de promoción de instalaciones industriales, la Sociedad ha vendido dos de las tres naves que estaban en existencias a 31 de diciembre de 1987, quedando únicamente pendiente de vender una nave situada en el Polígono Industrial de Sagunto.

Para continuar con esta actividad en los próximos ejercicios, el Consejo de Administración del día 30 de enero de 1989, acordó la compra de 6 parcelas en el Polígono Industrial "El Rubial", en Villena, para la construcción y promoción de unas naves industriales. El valor de los terrenos incluido el IVA asciende a 14.199.736 pesetas.

3.2 Funciones de inspección técnica, gestión y control en el ámbito de la seguridad, calidad y normativa industrial.

A partir del 1 de enero de 1988, SEPIVA inicia otra actividad, la gestión de la inspección técnica y control de vehículos. Con este motivo, se le adscribieron a la Sociedad por parte de la Generalitat ciertos activos inmovilizados, consistentes en todos los bienes y derechos de las estaciones de inspección técnica de vehículos, explotadas hasta ese momento directamente por la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo. La referida adscripció de bienes y derechos, fue efectuada sin coste alguno para la Sociedad, conservando la Generalitat la titularidad de los mismos.

Las plantas de inspección técnica de vehículos (ITV) propiedad de la Generalitat son:

- ITV Alicante
- ITV Masalfasar
- ITV Castellón
- ITV Gandia

Al 1 de enero de 1988, fecha de traspaso, la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo, había cobrado determinadas cantidades de tasas por inspecciones, que a esa fecha estaban pendientes de efectuar, y que realizaría posteriormente SEPIVA, a raíz del Decreto de adscripció 198/1987 de la Generalitat Valenciana. Esa cantidad fue transferida a SEPIVA de una forma estimativa, pues no se conocía de forma exacta el importe del total de tasas cobradas por inspecciones pendientes de efectuar al 31 de di-

transferència que va rebre SEPIVA, per aquest concepte fou de 90.977.320 PTA., amb l'IVA inclòs, i que es va cobrar el 24 d'octubre de 1988.

Cal destacar que amb posterioritat a la data dels estats financers fiscalitzats i en setembre de 1989 s'ha engegat una nova planta d'ITV a Riba-roja del Túria, que és propietat de SEPIVA, però l'Il.lm. Ajuntament de Riba-roja del Túria és el propietari dels terrenys. Aquest Ajuntament es compromet a la cessió de l'ús del dit terreny per un termini de 33 anys, amb la contraprestació d'un canon d'1.000.000 de PTA. anuals, que es revisarà anualment, augmentant-lo o disminuint-lo d'acord amb l'índex de preus al consum.

En el mes de setembre de 1989, també s'han comprat uns terrenys a Villareal per valor de 64.320.000 PTA, per a la construcció d'una nova ITV.

Aquesta activitat d'ITV iniciada en l'exercici 1988, ha representat un important increment dels recursos humans, i s'hi ha passat d'una plantilla de 5 persones a 31 de desembre de 1987 a 142 a 31 de desembre de 1988.

Vegeu en l'apartat 5.1 els comentaris sobre els ingressos haguts per aquesta activitat en 1988.

4. COMENTARI A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Immobilitzat material

El detall del cost de l'immobilitzat material i la corresponent amortització acumulada a 31 de desembre de 1988 és com segueix:

	Milers de pessetes		
	Amortització	Valor net	
	Cost acumulada	comptable	
Edificis i altres construccions	153.019	5.185	147.834
Maquinària, instal·lacions i utilatge	56.920	628	56.292
Mobiliari i estris	5.308	392	4.916
Elements de transport	2.734	23	2.711
Equips per a processos d'informació	41.193	1.685	39.508
	259.174	7.913	251.261
Immobilitzat material en curs	2.028	-	2.028
	261.202	7.913	253.289

Dins edificis i altres construccions s'inclou un import de 145.807.000 PTA. corresponents al valor net comptable d'un immoble llogat a l'Asociación de Investigación para la Industria del Calzado y Conexas (INESCOP) (vegeu apartat 4.13)

El càrrec de l'exercici 1988 per amortització de l'immobilitzat material ha pujat a 6.787.000 PTA., aproximadament.

En virtut del Decret 198/1987, de 7 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, amb data 1 de gener de 1988 es van adscriure a la Societat els béns i drets de les estacions d'inspecció tècnica de vehicles explotades fins aqueixa data directament per la Generalitat. Aquests béns i drets no figuren en el balanç de situació adjunt per conservar-ne la Generalitat Valenciana la titularitat.

ciembre de 1987. La transferència que recibió SEPIVA, por ese concepto fue de 90.977.320 pesetas, incluido el IVA, que se cobró el 24 de octubre de 1988.

Como acontecimiento posterior a la fecha de los estados financieros fiscalizados, cabe destacar que en septiembre de 1989 se ha puesto en funcionamiento una nueva planta de ITV en Riba-roja de Túria, siendo ésta propiedad de SEPIVA, pero siendo propietario de los terrenos el Ilmo. Ayuntamiento de Riba-roja de Túria. Dicho Ayuntamiento se compromete a la cesión del uso de dicho terreno, por un plazo de treinta y tres años, con la contraprestación de un canon de 1.000.000 de pesetas anuales, que será revisado anualmente, aumentándolo o disminuyéndolo de acuerdo con los índices de precios al consumo.

En el mes de septiembre de 1989, también se ha comprado unos terrenos en Villareal por valor de 64.320.000 pesetas, para la construcción de una nueva ITV.

Esta actividad de ITV iniciada en el ejercicio 1988, ha supuesto un importante incremento de los recursos humanos, habiendo pasado de una plantilla de 5 personas al 31 de diciembre de 1987 a 142 al 31 de diciembre de 1988.

Ver en el apartado 5.1 los comentarios sobre los ingresos habidos por esta actividad en 1988.

4. COMENTARIO A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1 Inmovilizado Material

El detalle del coste del inmovilizado material y de su correspondiente amortización acumulada al 31 de diciembre de 1988 es como sigue:

	Miles de pesetas		
	Amortización	Valor neto	
	Coste acumulada	comptable	
Edificios y otras construcciones	153.019	5.185	147.834
Maquinaria, instalaciones y utilaje	56.920	628	56.292
Mobiliario y enseres	5.308	392	4.916
Elementos de transporte	2.734	23	2.711
Equipos para procesos de información	41.193	1.685	39.508
	259.174	7.913	251.261
Inmovilizado material en curso	2.028	-	2.028
	261.202	7.913	253.289

Dentro de edificios y otras construcciones se incluye un importe de 145.807.000 pesetas correspondiente al valor neto contable de un inmueble alquilado a la Asociación de Investigación para la Industria del Calzado y Conexas (INESCOP) (Veáse apartado 4.13)

El cargo del ejercicio 1988 por amortización del inmovilizado material ha ascendido a 6.787.000 pesetas, aproximadamente.

En virtud del Decreto 198/1987, de 7 de diciembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, con fecha 1 de enero de 1988 se adscribieron a la Sociedad los bienes y derechos de las estaciones de inspección técnica de vehículos explotadas hasta esa fecha directamente por la Generalitat. Dichos bienes y derechos no figuran en el balance de situación adjunto al conservar la Generalitat Valenciana la titularidad de los mismos.

4.2 Immobilitzat financer

La composició de l'immobilitzat financer a 31 de desembre de 1988 és com segueix:

Inversions financeres permanents	9.890	
Menys, provisió per depreciació de l'immobilitzat financer	(6.431)	3.459
Fiances i dipòsits constituïts	1.191	4.650

El saldo d'inversions financeres permanents correspon al cost d'adquisició de 3.530 accions de Sociedad Mixta Valenciana de Aprovechamiento de Residuos Energéticos, S.A. (VAERSA) representatives del 28% del seu capital social (vegeu apartat 4.13).

El Consell d'Administració de SEPIVA, en la reunió del 30 de gener de 1989, acordà subscriure la totalitat d'una ampliació de capital per import de 40'5 milions de pessetes que durà a terme VAERSA. Aquesta ampliació fou aprovada per la Junta General Extraordinària d'Accionistes de VAERSA, celebrada el 8 de febrer de 1989.

Amb la dita subscripció, i com que SEPIVA té el 66'5% de les accions de VAERSA, aquesta es converteix en empresa de la Generalitat.

El compte de fiances i dipòsits constituïts recull fonamentalment la fiança constituïda per l'arrendament de les oficines centrals de la Societat.

4.3 Despeses amortitzables

El detall de les despeses amortitzables a 31 de desembre de 1988 és com segueix:

	Milers de pessetes		
	Amortització	Valor	nete
Cost acumulada comptable			
Despeses de constitució	1.770	1.770	-
Despeses ampliació capital	1.267	1.014	253
Despeses programes informt	6.046	-	6.046
	9.083	2.784	6.299

L'amortització de les despeses amortitzables durant l'exercici 1988 ha pujat a 608.000 pessetes aproximadament.

Els programes informàtics no havien començat a funcionar al tancament de l'exercici.

4.4 Existències

A 31 de desembre de 1988 aquest epígraf del balanç de situació recull el valor del cost de la nau número 142 situada al Polígon Industrial de Sagunt.

4.5 Clients

A 31 de desembre de 1988 aquest capítol del balanç de situació recull diversos imports pendents de cobrament provinents de l'activitat de promoció d'instal·lacions industrials, amb el detall següent:

4.2 Inmovilizado Financiero

La composició del inmovilizado financiero al 31 de diciembre de 1988 es como sigue:

Inversiones financieras permanentes	9.890	
Menos, provisión por depreciación del inmovilizado financiero	(6.431)	3.459
Fianzas y depósitos constituídos	1.191	4.650

El saldo de inversiones financieras permanentes corresponde al coste de adquisición de 3.530 acciones de Sociedad Mixta Valenciana de Aprovechamiento de Residuos Energéticos, S.A. (VAERSA) representativas del 28% de su capital social (véase apartado 4.13).

El Consejo de Administración de SEPIVA, en su reunión del día 30 de enero de 1989, acordó suscribir la totalidad de una ampliación de capital por importe de 40,5 millones de pesetas que será llevada a cabo por VAERSA. Dicha ampliación fue aprobada por la Junta General Extraordinaria de Accionistas de VAERSA, celebrada el 8 de febrero de 1989.

Con dicha suscripción, al poseer SEPIVA el 66,5% de sus acciones, se convierte VAERSA en empresa de la Generalitat.

La cuenta de fianzas y depósitos constituídos recoge fundamentalmente la fianza constituída por el arrendamiento de las oficinas centrales de la Sociedad.

4.3 Gastos Amortizables

El detalle de los gastos amortizables al 31 de diciembre de 1988 es como sigue:

	Miles de pesetas		
	Amortiz.	Valor	neto
Coste acumulada contable			
Gastos de constitución	1.770	1.770	-
Gastos ampliación de capital	1.267	1.014	253
Gastos programas informáticos	6.046	-	6.046
	9.083	2.784	6.299

La amortización de los gastos amortizables durante el ejercicio 1988 ha ascendido a 608.000 pesetas, aproximadamente.

Los programas informáticos no habían entrado en funcionamiento al cierre del ejercicio.

4.4 Existencias

Al 31 de diciembre de 1988 este epígrafe del balance de situación recoge el valor de coste de la nave número 142 situada en el Polígono Industrial de Sagunto.

4.5 Clientes

Al 31 de diciembre de 1988 este capítulo del balance de situación recoge diversos importes pendientes de cobro provenientes de la actividad de promoción de instalaciones industriales, con el siguiente detalle:

	Milers de pessetes
M ^a . Dolores Martínez Baeza	15.032
Eurocalza, S.A.L.	10.840
Delamo, S.L.	13.776
Marum, S.L.	11.424
Labelcrom, S.L.	12.616
Luís Sánchez-Miguel Delamo	9.324
Comercial Sabuco, S.C.P.	12.778
Francisco Delamo Martínez	11.324
Koan Distribuciones, S.L.	13.328
	110.442

4.6 Clients de cobrament dubtós

El detall de clients i deutors de cobrament dubtós a 31 de desembre de 1988 és el següent:

	Milers de pessetes
Entesa	2.249
Joaquín Pablo Franch	6.593
Tangel, S.A.	4.720
Gráficas Martí, S.L.	486
Peris Andreu, S.A.	6.467
	20.515

El saldo per a la provisió d'insolvències correspon íntegrament als clients i deutors més amunt relacionats. Durant l'exercici no hi hagut cap moviment de l'esmentada provisió.

4.7 Hisenda Pública deutora

A 31 de desembre de 1988 aquest capítol del balanç de situació recull les retencions practicades a la Societat per distintes entitats de crèdit sobre rendiment del capital mobiliari.

4.8 Deutors diversos

Aquest capítol del balanç de situació a 31 de desembre de 1988 recull les provisions de fons efectuades a l'advocat de la Societat per als procediments judicials seguits contra Tangel, S.A. i Joaquín Pablo Franch (vegeu l'apartat 4.6).

4.9 Bancs

Els saldos en comptes bancaris a 31 de desembre de 1988 són els següents, en milers de pessetes:

Entitat	Tipo	
	Saldo	interés
Caixa d'Estalvis de Sagunt	1.168	8%
Caixa d'Estalvis de Castelló	500	3%
Caixa d'Estalvis Provincial d'Alacant	562	0.1%
Caixa d'Estalvis d'Ontinyent	685	0.1%
Caixa d'Estalvis de València	18.002	5.5 a 7.5%
Caixa d'Estalvis del Mediterrani	355	0.1%
Banco Popular Español	5.086	0.1%
Banco de Crédito Industrial	250	8%
Banco de Crédito Industrial	55.529	9.57%
Banco Bilbao-Vizcaya	905	0.1%
Banco Exterior	9	0.1%
Banco Exterior	25.000	10.25%
Bankinter	1.669	7%
Total	109.720	

	Miles de pesetas
M ^a Dolores Martínez Baeza	15.032
Eurocalza, S.A.L.	10.840
Delamo, S.L.	13.776
Marum, S.L.	11.424
Labelcrom, S.L.	12.616
Luis Sánchez-Miguel Delamo	9.324
Comercial Sabuco, S.C.P.	12.778
Francisco Delamo Martínez	11.324
Koan Distribuciones, S.L.	13.328
	110.442

4.6 Clientes de dudoso cobro

El detalle de clientes y deudores de dudoso cobro al 31 de diciembre de 1988 es el siguiente:

	Miles de pesetas
Entesa	2.249
Joaquín Pablo Franch	6.593
Tangel, S.A.	4.720
Gráficas Martí, S.L.	486
Peris Andreu, S.A.	6.467
	20.515

El saldo para la provisión de insolvencias corresponde íntegramente a los clientes y deudores arriba relacionados. Durante el ejercicio no ha habido movimiento de la mencionada provisión.

4.7 Hacienda Pública deutora

Al 31 de diciembre de 1988 este capítulo del balance de situación recoge las retenciones practicadas a la Sociedad por distintas entidades de crédito sobre rendimiento del capital mobiliario.

4.8 Deudores varios

Este capítulo del balance de situación al 31 de diciembre de 1988 recoge las provisiones de fondos efectuadas al abogado de la Sociedad para los procedimientos judiciales seguidos contra Tangel, S.A. y Joaquín Pablo Franch (véase el apartado 4.6).

4.9 Bancos.

Los saldos en cuentas bancarias al 31 de diciembre de 1988 son los siguientes, en miles de pesetas:

	Tipo	
	Entidad	Saldo interés
Caja de Ahorros de Sagunto	1.168	8%
Caja de Ahorros de Castellón	500	3%
Caja de Ahorros Prov. Alicante	562 0.	1%
Caja de Ahorros de Ontinyent	685 0.	1%
Caja de Ahorros de Valencia	18.002	5.5 a 7.5%
Caja de Ahorros del Mediterráneo	355 0.	1%
Banco Popular Español	5.086 0.	1%
Banco de Crédito Industrial	250	8%
Banco de Crédito Industrial	55.529	9.57%
Banco Bilbao-Vizcaya	905 0	.1%
Banco Exterior	9 0.	1%
Banco Exterior	25.000	10.25%
Bankinter	1.669	7%
Total	109.720	

Durant 1988, han existit comptes bancaris amb firmes autoritzades per disposar de fons solidàriament. No obstant això, a partir de març de 1989, s'ordena a tots els bancs el canvi de la firma solidària per la mancomunada.

Es recomana que, a fi de mantenir un eficaç control intern, els comptes bancaris utilitzats per a la recaptació d'ingressos d'ITV es transformen en comptes d'utilització restringida i només puguen efectuar-se disposicions mitjançant transferència bancària a altres comptes de la Societat, i totes les despeses, sense excepció, que ha d'atendre la Societat es realitzen per mitjà d'aquestes.

Es recomana que mensualment es realitzen conciliacions de tots els comptes bancaris per persona independent de la funció de tresoreria i comptabilització de bancs.

4.10 Ajusts per periodificació d'actiu

La composició d'aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 1988 és com segueix:

	Milers de pessetes
Compra d'etiquetes i adhesius per utilitzar durant l'exercici 1989	4.140
Pagaments anticipats d'assegurances	475
	4.615

4.11 Capital social

A 31 de desembre de 1988 el capital social està representat per 1.450 accions nominatives de 100.000 pessetes cada una, totalment subscrietes i desemborsades per la Generalitat Valenciana.

4.12 Reserves

El moviment de reserves durant 1988, abans de la distribució dels beneficis de l'exercici, ha estat el següent, expressat en milers de pessetes:

	Result.neg. Reserves voluntàries	Beneficio ejercicis anteriors	Beneficio del Total l'exerci
Saldos a 31 de desembre de 1987	4.275	(11.647)	(7.372) 13.021
Distribució de benefici de l'exercici 1987:			
A impost sobre societats			(1.398)
A reserves voluntàries.....	3.971		3.971 (3.971)
A compensació de pèrdues d'exercici anteriors		7.652	7.652 (7.652)
Efecte del canvi de criteri sobre el reconeixement d'ingressos per les subvencions de capital rebudes		(13.400)	(13.400) -
Benefici de l'exercici acabat a 31 de desembre de 1988, abans de l'impost sobre societats		89.967	
Saldo a 31 de desembre de 1988	8.246	(17.395)	(9.149) 89.967

Durante 1988, han existido cuentas bancarias con firmas autorizadas para disponer de fondos solidariamente. No obstante, a partir de marzo de 1989, se ordena a todos los bancos el cambio de la firma solidaria por la mancomunada.

Se recomienda que, con objeto de mantener un eficaz control interno, las cuentas bancarias utilizadas para la recaudación de ingresos de ITV se transformen en cuentas de utilización restringida y únicamente puedan efectuarse disposiciones mediante transferencia bancaria a las otras cuentas de la Sociedad, y todos los gastos, sin excepción, que deba atender la Sociedad se efectúen a través de estas últimas.

Se recomienda que mensualmente se realicen conciliaciones de todas las cuentas bancarias por persona independiente de la función de Tesorería y contabilización de bancos.

4.10 Ajustes por periodificación de activo

La composición de este epígrafe del balance de situación al 31 de diciembre de 1988 es como sigue:

	Miles de pesetas
Compra de etiquetas y adhesivos para usar durante el ejercicio 1989	4.140
Pagos anticipados de seguros	475
	4.615

4.11 Capital Social

Al 31 de diciembre de 1988 el capital social está representado por 1.450 acciones nominativas de 100.000 pesetas cada una, totalmente suscritas y desemborsadas por la Generalitat Valenciana.

4.12 Reservas

El movimiento de reservas durante 1988, antes de la distribución de los beneficios del ejercicio, ha sido el siguiente, expresado en miles de pesetas:

	Result.neg. Reservas voluntarias	Beneficio ejercicis anteriores	Beneficio del Total l'exerci
Saldos al 31 de diciembre de 1987	4.275	(11.647)	(7.372) 13.021
Distribución del beneficio del ejercicio 1987:			
A Impuesto sobre Sociedades			(1.398)
A Reservas voluntarias	3.971		3.971 (3.971)
A compensación de pérdidas de ejercicios anteriores		7.652	7.652 (7.652)
Efecto del cambio de criterio sobre el reconocimiento de ingresos por las subvenciones de capital recibidas		(13.400)	(13.400)
Beneficio del ejercicio terminado a 31 de diciembre de 1988, antes del Impuesto sobre Sociedades		89.967	
Saldos al 31 de diciembre de 1988	8.246	(17.395)	(9.149) 89.967

4.13 Subvencions en capital

El detall de subvencions en capital a 31 de desembre de 1988 és el següent, en milers de pessetes:

SUBVENCIONS D'EXERCICIS ANTERIORS			
Subvenció de la Conselleria d'Indústria Comerç i Turisme de la Generalitat Va- per a construcció de l'edifici INESCOP a Elda		134.000	
Subvencions per a l'adquisició de ter- renys seu d'INESCOP			
Subvenció de l'Ajuntament d'Elda	6.000		
Subvenció de la Fira Internacional del calçat d'Elda	6.000	12.000	
Subvenció de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme per a l'adquisició d'accions de VAERSA		6.000	
Total subvencions rebudes en exercicis anteriors		152.000	
<hr/>			
SUBVENCIONS DE L'EXERCICI			
Subvenció de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme per a l'adquisició d'accions de VAERSA		530	
Total subvencions rebudes		152.530	
IMPORTS RECONEGUTS COM A INGRESSOS EN EXERCICIS ANTERIORS		(3.000)	
IMPORTS RECONEGUTS COM A INGRESSOS EN L'EXERCICI 1988		(6.373)	
Saldo a 31-12-88		143.157	

En aquest exercici la Societat ha canviat de criteri de la imputació a ingressos de les subvencions en capital. Com a conseqüència ha registrat una disminució de les seues reserves per un import aproximat de 13'4 milions de pessetes.

Fins al 31 de desembre de 1987 la Societat va seguir el criteri de reconèixer els ingressos per subvencions en capital, imputant-los línealment a resultats durant un període de 10 anys, límit màxim establert per la normativa fiscal. En 1988, la Societat -per indicació de la Intervenció General- ha canviat aquest criteri, i ha passat a reconèixer els ingressos per subvencions destinats a finançar l'adquisició d'immobilitzat material durant un període de temps equivalent a la vida útil dels immobilitzats finançats per les respectives subvencions, a fi d'adaptar-se plenament als criteris i principis comptables generalment acceptats. En la declaració de l'impost sobre societats s'han efectuat els ajusts fiscals adients per adaptar el resultat de l'exercici a la normativa fiscal, (vegeu també l'apartat 5.2)

4.14 Entitats Públiques

A 31 de desembre de 1988 la composició d'aquest capítol del balanç de situació és com segueix:

	Milers de pessetes
Impost sobre el Valor Afegit	7.730
Impost sobre la Renda de les Persones Físiques	8.245
Seguretat Social	6.268
Altres impostos	145
	22.388

4. 13 Subvenciones en capital

El detalle de subvenciones en capital al 31 de diciembre de 1988 es el siguiente, en miles de pesetas:

SUBVENCIONES DE EJERCICIOS ANTERIORES			
Subvención de la Conselleria de Indus- tria, Comercio y Turismo de la Genera- lidad Valenciana para contrucción del edificio INESCOP de Elda		134.000	
Subvenciones para la adquisición de ter- renos sede de INESCOP			
Subvención del Ayuntamiento de Elda	6.000		
Subvención de la Feria Internacional del Calzado de Elda	6.000	12.000	
Subvencion de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo para la adquisición de acciones de VAERSA		6.000	
Total subvenciones recibidas en ejercicios anteriores		152.000	
<hr/>			
SUBVENCIONES DEL EJERCICIO			
Subvención de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo para la adquisición de acciones VAERSA		530	
Total subvenciones recibidas		152.530	
IMPORTES RECONOCIDOS COMO INGRESOS EN EJERCICIOS ANTERIORES		(3.000)	
IMPORTES RECONOCIDOS COMO INGRESOS EN EL EJERCICIO 1988		(6.373)	
Saldo al 31-12-88		143.157	

En este ejercicio la Sociedad ha cambiado de criterio de la imputación a ingresos de las subvenciones en capital. Como consecuencia ha registrado una disminución de sus reservas por un importe aproximado de 13,4 millones de pesetas.

Hasta el 31 de diciembre de 1987 la Sociedad siguió el criterio de reconocer los ingresos por subvenciones en capital, imputándolos línealmente a resultados durante un período de 10 años, límite máximo establecido por la normativa fiscal. En 1988, la Sociedad por indicación de la Intervención General ha cambiado dicho criterio, pasando a reconocer los ingresos por subvenciones destinados a financiar la adquisición de inmovilizado material, durante un período de tiempo equivalente a la vida útil de los inmovilizados financiados por las respectivas subvenciones, con objeto de acomodarse plenamente a los criterios y principios contables generalmente aceptados. En la declaración del impuesto sobre sociedades se han efectuado los pertinentes ajustes fiscales para acomodar el resultados del ejercicio a la normativa fiscal, (veáse también el apartado 5.2).

4.14 Entidades Públicas

Al 31 de diciembre de 1988 la composición de este capítulo del balance de situación es como sigue:

	Miles de pesetas
Impuesto sobre el Valor Añadido	7.730
Impuesto sobre la Renta de las personas físicas	8.245
Seguridad Social	6.268
Otros Impuestos	145
	22.388

Els impostos pendents de pagament corresponen al quart trimestre de l'exercici 1988 i la Seguretat Social al mes de desembre de l'esmentat exercici.

4.15 Ajusts per periodificació de passiu

La composició d'aquest capítol del balanç de situació a 31 de desembre de 1988 és com segueix:

	Milers de pessetes
Remuneracions pendents de pagament	776
Ingressos avançats	187
Despeses i subministraments pendents de pagament	10.953
Provisió per a pagues extraordinàries	3.838
	15.754

4.16 Comptes d'ordre

El detall dels comptes d'ordre a 31 de desembre de 1988 és el següent:

	Milers de pessetes
Opció de compra de terrenys a Sagunt	100.500
Aval davant Enagás	25.000
Béns adscrits per la Generalitat Valenciana	389.000
	514.500

a) La Societat és responsable subsidiària de l'exercici de l'opció de compra, posseïda per Sociedad Italiana del Vidrio España, S. A. sobre un terreny de 134.000 metres quadrats situat al polígon industrial de l'entitat urbanística col·laboradora de Sagunt, per un import de 100.500.000 de pessetes.

b) La Societat té concedit un aval a diverses empreses de l'àrea de Villafamés (Castelló) davant l'Empresa Nacional del Gas, S.A. per a la instal·lació de conduccions de gas a la zona per un import de 25.000.000 de pessetes. Aquest aval ha estat cancel·lat en 1989.

c) L'import registrat per la Societat com a béns adscrits per la Generalitat Valenciana, correspon a la valoració efectuada d'aquests béns per subscriure'n la pòlissa d'incendis.

5.1 COMENTARI DE LES PRINCIPALS PARTIDES DE PERDUES I BENEFICIS

5.1 Vendes

El detall de les vendes de l'exercici, segons tipus d'operació és el següent, en milers de pessetes:

Per inspecció tècnica de vehicles (ITV)	456.063
Per venda d'edificis	27.282
Ingressos per arrendaments	2.319
	485.664

Durant l'any 1988, la Societat no ha mantingut un adequat control intern sobre els ingressos procedents de les plantes d'ITV en funcionament que permetia assolir una seguretat raonable de que totes les transaccions d'aquesta naturalesa realitzades per la Societat tenen el corresponent reflex comptable; és per això que no existeix cap seguretat

Los impuestos pendientes de pago corresponden al cuarto trimestre del ejercicio 1988 y la Seguridad Social al mes de diciembre del citado ejercicio.

4.15 Ajustes por periodificación de pasivo

La composición de este capítulo del balance de situación al 31 de diciembre de 1988 es como sigue:

	Miles pesetas
Remuneraciones pendientes de pago	776
Ingresos anticipados	187
Gastos y suministros pendientes de pago	10.953
Provisión para pagas extraordinarias	3.838
	15.754

4.16 Cuentas de orden

El detalle de las cuentas de orden al 31 de diciembre de 1988 es el siguiente:

	Miles de pesetas
Opción de compra de terrenos de Sagunto	100.500
Aval ante Enagás	25.000
Bienes adscritos por la Generalitat Valenciana	389.000
	514.500

a) La Sociedad es responsable subsidiaria del ejercicio de la opción de compra, poseída por Sociedad Italiana del Vidrio España, S.A., sobre un terreno de 134.000 metros cuadrados situado en el polígono Industrial de la Entidad Urbanística Colaboradora de Sagunto, por un importe de 100.500.000 de pesetas.

b) La Sociedad tiene concedido un aval a diversas empresas del área de Villafamés (Castellón) ante Empresa Nacional del Gas, S.A. para la instalación de conducciones de gas en la zona por un importe de 25.000.000 de pesetas. Dicho aval ha sido cancelado en 1989.

c) El importe registrado por la Sociedad como bienes adscritos por la Generalitat Valenciana, corresponde a la valoración efectuada de dichos bienes a efectos de la póliza de incendios suscrita sobre los mismos

5. COMENTARIO DE LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE PERDIDAS Y GANANCIAS

5.1 Ventas

El detalle de las ventas del ejercicio, según tipo de operación es el siguiente, en miles de pesetas:

Por Inspección Técnica de Vehículos (ITV)	456.063
Por venta de edificaciones	27.282
Ingresos por arrendamientos	2.319
	485.664

Durante el año 1988, la Sociedad, no ha mantenido un adecuado control interno sobre los ingresos procedentes de las plantas de ITV en funcionamiento que permitiera alcanzar una seguridad razonable de que todas las transacciones de esta naturaleza efectuadas por la Sociedad tienen un adecuado reflejo contable, no existiendo certeza de que los

que els ingressos per inspeccions tècniques es corresponen amb les inspeccions efectivament realitzades, ni que el compte d'avenços de clients recull tots aquells cobraments per aquestes transaccions efectuades abans del tancament, el servei de les quals encara no s'hi ha realitzat.

En 1989 s'hi ha començat a utilitzar un nou sistema informàtic que permetrà controlar adequadament els ingressos per inspeccions realitzades i els acomptes existents en una data determinada. La informació que s'obté dels pagaments en les entitats bancàries (en l'exercici 1989) mitjançant una relació d'ordinador, es confronta amb les dades referents a les inspeccions de vehicles realitzades en les plantes d'ITV, i es té com a resultat diverses relacions, com la d'incidències, on es recullen les discrepàncies entre les distintes fonts d'informació, i que es revisa i analitza mensualment.

Aquest procés de control intern de la Societat, s'inicià en el mes de maig de 1989, i es processà tota la informació sobre cobraments i inspeccions des de primer de gener de 1989.

5.2 Subvencions

La Societat, per indicacions de la Intervenció General, ha canviat el criteri d'imputació a ingressos de les subvencions en capital rebudes, a fi d'adaptar-se als principis de comptabilitat generalment acceptats. Tanmateix aquest canvi de criteri no s'hi ha aplicat a totes les subvencions en capital rebudes ja que les destinades a finançar l'adquisició d'accions de VAERSA segueixen imputant-se a ingressos per dècimes parts. Donat que aquestes accions han estat objecte de dotació per depreciació en l'exercici 1988 per un 65% del seu valor, és a dir, 6.431 milers de pessetes, la citada subvenció que puja a 6.530 milers de pessetes també ha d'imputar-se a ingressos en aquesta proporció, és a dir, per 4.244 milers de pessetes en lloc de 653 milers de pessetes abonats a ingressos. En resum, s'hi han comptabilitzat 3.591 milers de pessetes menys d'ingressos per inconsistència en l'aplicació del criteri de les subvencions en capital (vegeu també l'apartat 4.13).

5.3 Resultats de la cartera de valors

A 31 de desembre de 1988, els resultats de la cartera de valors provenen de la dotació efectuada per la Societat per a reflectir les accions de VAERSA (vegeu apartat 4.2) al seu valor teòric comptable en dita data.

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

6.1 Conclusions

a) Durant 1988 han existit comptes bancaris amb autorització per a realitzar disposicions d'efectiu de forma solidària. No obstant això, en març de 1989, atesa la recomanació de la Sindicatura, es modificaren i comunicaren a les entitats bancàries, amb les quals opera la Societat, les autoritzacions per a disposar-ne de fons només de forma mancomunada.

b) Ja en l'exercici 1989, SEPIVA ha subscrit una ampliació de capital de la Societat VAERSA i s'ha convertit en accionista majoritària amb un 66,5% del capital, amb la qual

ingresos por inspecciones técnicas se correspondan con las inspecciones efectivamente realizadas, ni de que la cuenta de anticipos de clientes recoja todos aquellos cobros por estas transacciones efectuadas antes del cierre cuyo servicio no se ha prestado a esa fecha.

En 1989 se ha empezado a utilizar un nuevo sistema informático que permita controlar adecuadamente los ingresos por inspecciones realizadas y los anticipos existentes a una fecha determinada. La información que se obtiene de los pagos en las entidades bancarias (en el ejercicio 1989) mediante un listado de ordenador, se contrasta con los datos referentes a las inspecciones de vehículos realizadas en las plantas de ITV, obteniendo como resultado varios listados, entre ellos el de incidencias, en el que se recogen las discrepancias entre las distintas fuentes de información, que es revisado y analizado mensualmente.

Este proceso de control interno de la Sociedad, se inicia en el mes de mayo de 1989, procesando toda la información sobre cobros e inspecciones desde el 1 de enero de 1989.

5.2 Subvenciones

La Sociedad, por indicaciones de la Intervención General, ha cambiado el criterio de imputación a ingresos de las subvenciones en capital recibidas con objeto de acomodarse a los principios de contabilidad generalmente aceptados. Sin embargo, dicho cambio de criterio no se ha aplicado a todas las subvenciones en capital recibidas ya que las destinadas a financiar la adquisición de acciones de VAERSA siguen imputándose a ingresos por dècimas partes. Dado que dichas acciones han sido objeto de dotación por depreciación en el ejercicio 1988 por un 65% de su valor, es decir, 6.431 miles de pesetas, la citada subvención que asciende a 6.530 miles de pesetas, también debe imputarse a ingresos en esa proporción, es decir, por 4.244 miles de pesetas en lugar de 653 miles de pesetas abonado a ingresos. En resumen, se han contabilizado 3.591 miles de pesetas menos de ingresos por inconsistencia en la aplicación del criterio de las subvenciones en capital (véase también el apartado 4.13).

5.3 Resultados de la Cartera de Valores

Al 31 de diciembre de 1988, los resultados de la cartera de valores provienen de la dotación efectuada por la Sociedad para reflejar las acciones de VAERSA (véase apartado 4.2) a su valor teórico contable a la referida fecha.

6. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

6.1 Conclusiones

a) Durante 1988 han existido cuentas bancarias con autorización para efectuar disposición de efectivo de forma solidaria. No obstante, en marzo de 1989, atendiendo la recomendación de esta Sindicatura, se modificaron y comunicaron a las entidades bancarias con que opera la Sociedad las autorizaciones para disponer de fondos, que a partir de esa fecha sólo pueden ser mancomunadas.

b) Ya en el ejercicio 1989, SEPIVA ha suscrito una ampliación de capital de la Sociedad VAERSA, convirtiéndose en accionista mayoritario con un 66,5% de su capital,

cosa aquesta Societat es converteix en Empresa Pública de la Generalitat amb efectes 1989.

c) Tal com s'assenyala en l'apartat 5.1, durant 1988 la Societat no ha mantingut un adequat control intern sobre els ingressos per ITV, que ens permeta obtenir-ne fiabilitat sobre la informació. Per solucionar aquest problema es va elaborar un nou sistema informàtic de control de les ITV que ha entrat en funcionament amb efectes 1 de gener de 1989.

6.2 Recomanacions

a) Es recomana que els llibres oficials de comerç es mantinguin al dia, en concret, el llibre d'Actes no s'hi troba actualitzat

b) Es recomana que a fi de mantenir un control intern eficaç, els comptes bancaris utilitzats per a la recaptació d'ingressos d'ITV es transformen en comptes només d'utilització restringida i puguen efectuar-se disposicions mitjançant transferència bancària a altres comptes de la Societat, i totes les despeses, sense excepció, que ha d'atendre la Societat, es realitzen per mitjà d'aquestes. Segons ens ha informat la Direcció de la Societat, aquesta recomanació s'hi implantarà abans de finalitzar l'exercici 1989.

c) Es recomana que mensualment es realitzen conciliacions de tots els comptes bancaris per persona independent de la funció de tresoreria i comptabilització de bancs. Segons ens ha informat la Direcció de la Societat aquesta recomanació s'hi està implantant en funció de les noves disponibilitats de personal.

d) Es recomana que el criteri de periodificació de les subvencions de capital en funció de la depreciació efectiva dels actius que es financen amb aquelles, es conforme amb els principis de comptabilitat generalment acceptats, i s'aplique a la totalitat de les subvencions; ja que, com ha estat assenyalat en l'apartat 5.2, s'hi han comptabilitzat 3.591 milers de pessetes menys d'ingressos per inconsistència en l'aplicació del referit criteri d'imputació.

con lo que esta Sociedad se convierte en Empresa Pública de la Generalitat con efectos 1989.

c) Tal como se indica en el apartado 5.1, durante 1988 no se ha mantenido por parte de la Sociedad un adecuado control interno sobre los ingresos por ITV, que nos permitiera obtener fiabilidad sobre la información referente a los mismos. Para solucionar este problema se procedió a elaborar un nuevo sistema informático de control de las ITV que ha entrado en funcionamiento con efectos 1 de enero de 1989.

6.2 Recomendaciones

a) Se recomienda que los libros oficiales de comercio sean mantenidos al día, en concreto, el libro de Actas no se encuentra actualizado.

b) Se recomienda que con objeto de mantener un eficaz control interno, las cuentas bancarias utilizadas para la recaudación de ingresos de ITV se transformen en cuentas de utilización restringida y únicamente puedan efectuarse disposiciones mediante transferencia bancaria a las otras cuentas de la Sociedad, y todos los gastos, sin excepción, que deba atender la Sociedad se efectuen a través de estas últimas. Según nos ha informado la Dirección de la Sociedad, esta recomendación se va a implantar antes de finalizar el ejercicio 1989.

c) Se recomienda que mensualmente se realicen conciliaciones de todas las cuentas bancarias por persona independiente de la función de Tesorería y contabilización de bancos. Según nos ha informado la Dirección de la Sociedad, esta recomendación está siendo implantada, en función de las nuevas disponibilidades de personal.

d) Se recomienda que el criterio de periodificación de las subvenciones de capital en función de la depreciación efectiva de los activos que se financian con aquellas, que es conforme con los principios de contabilidad generalmente aceptados, se aplique a la totalidad de las subvenciones, ya que como se indica en el apartado 5.2 se han contabilizado 3.591 miles de pesetas menos de ingresos por inconsistencia en la aplicación del referido criterio de imputación.

RADIOTELEVISIO VALENCIANA I SOCIETATS FILIALS

1. NATURALESA I OBJECTE SOCIAL

L'Ens Públic Radiotelevisió Valenciana (RTVV) es va crear mitjançant la Llei 7/1984, de 4 de juliol, de la Generalitat Valenciana; encara que no va iniciar la seua activitat fins al 1988.

A tenor de la denominació utilitzada per la Llei 7/1984, l'Entitat Pública RTVV és una entitat de caràcter públic, de les regulades en la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat (art. 5.2), adscrita administrativament a la Presidència de la Generalitat Valenciana (art. 3 de la Llei 7/1984, de 4 de juliol). Té personalitat jurídica pròpia i, pel que fa a les seues relacions privades, es troba subjecta al Dret privat.

L'Ens Públic RTVV és l'entitat gestora de les següents societats filials:

- Ràdio Autonomia Valenciana, S.A. (RAVSA)
- Televisió Autònoma Valenciana, S.A. (TVVSA)

Aquestes societats anònimes són les encarregades de la gestió dels serveis públics de radiodifusió i televisió, respectivament, i foren constituïdes el 18 d'octubre de 1988.

El capital de les societats referides és íntegrament aportat per la Generalitat Valenciana i pertany totalment a l'Ens Públic RTVV; i -igual com els béns d'aquest Ens- no podran ser alienats, hipotecats, gravats, pignorats o cedits de cap forma onerosa o gratuïta.

Televisió Autònoma Valenciana, S.A. i Ràdio Autonomia Valenciana, S.A. han començat les seues emissions en el segon semestre de 1989.

2. INFORMACIO ECONOMICO-FINANCERA

S'han rebut en aquesta Sindicatura els estats financers de RTVV, RAVSA i TVVSA i els consolidats de les tres empreses, els quals han estat objecte de fiscalització; els seus balanços i comptes de resultats es mostren en els quadres 1, 2 i 3 següents.

L'anterior documentació s'ha rebut de la Intervenció General el 17 de juliol de 1989, amb posterioritat al 30 de juny de 1989, termini legal establert.

Els citats estats financers de RTVV i societats filials s'han obtingut a partir dels registres comptables de les empreses, seguint el Pla General de Comptabilitat aprovat pel Decret 530/1973, de 22 de febrer, i per la Resolució de 10 de gener de 1989 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprova la informació anual que han de retre les empreses públiques. Cap de les tres empreses no té legalitzats els llibres de comptabilitat, tal com estableix el Codi de Comerç.

Els estats financers de RTVV, TVVSA i RAVSA, així com el consolidat de les tres empreses, de l'exercici de 1988, han estat aprovats pel Director General, mitjançant la Resolució de 30 de juny de 1989.

RADIOTELEVISION VALENCIANA Y SOCIEDADES FILIALES

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

El Ente Público Radiotelevisión Valenciana (RTVV), se creó mediante la Ley 7/1984 de 4 de julio de la Generalitat Valenciana, si bien hasta 1988 no inició su actividad.

A tenor de la denominación utilizada por la Ley 7/1984, Entidad Pública RTVV es una Entidad de carácter público de las reguladas en la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat (artículo 5.2), adscrita administrativamente a la Presidencia de la Generalitat Valenciana (artículo 3 de la Ley 7/1984, de 4 de julio). Tiene personalidad jurídica propia, y por lo que concierne a sus relaciones privadas está sujeta al Derecho Privado.

El Ente Público RTVV, es la entidad gestora de las siguientes sociedades filiales:

- Radio Autonomía Valenciana, S.A. (RAVSA)
- Televisión Autónoma Valenciana, S.A. (TVVSA)

Dichas sociedades anónimas, son las encargadas de la gestión de los servicios públicos de Radiodifusión y Televisión, respectivamente, y fueron constituidas el 18 de octubre de 1988.

El capital de las sociedades referidas es íntegramente aportado por la Generalitat Valenciana, y pertenece en su totalidad al Ente Público RTVV, y al igual que los bienes de éste, no podrán enajenarse, hipotecarse, gravarse, pignorar o cederse en cualquier forma onerosa o gratuita.

Televisión Autónoma Valenciana, S.A. y Radio Autonomía Valenciana, S.A., han comenzado sus emisiones en el segundo semestre de 1989.

2. INFORMACION ECONOMICO-FINANCIERA

Se han recibido en esta Sindicatura los Estados Financieros de RTVV, RAVSA, TVVSA y los consolidados de las tres empresas, los cuales han sido objeto de fiscalización, y cuyo balance y cuenta de resultados, se muestran en los cuadros 1, 2 y 3 siguientes.

La anterior documentación se ha recibido de la Intervención General el 17 de julio de 1989, con posterioridad al 30 de junio de 1989, plazo legal establecido.

Los citados estados financieros de RTVV y Sociedades Filiales se han obtenido a partir de los registros contables de las empresas, siguiendo los criterios del Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973 de 22 de febrero, y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana, por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas. Ninguna de las tres empresas tiene legalizados los libros de contabilidad tal como establece el Código de Comercio.

Los Estados Financieros de RTVV, TVVSA y RAVSA así como el consolidado de las tres empresas, del ejercicio 1988, han sido aprobados por el Director General, mediante Resolución de 30 de junio de 1989.

RADIOTELEVISION VALENCIANA Y SOCIEDADES FILIALES

BALANCE DE SITUACION A 31 DE DICIEMBRE DE 1988

(En miles de pesetas)

ACTIVO

	RTVV	TVV. S.A.	RAV. S.A.	TOTAL	AJUSTES	CONSOLIDADO
INMOVILIZADO MATERIAL	5.553	0	0	5.553	0	5.553
Instalación eléctrica	211	-	-	211		211
Equipamiento técnico	574	-	-	574		574
Mobiliario y enseres	1.189	-	-	1.189		1.189
Equipos proceso de datos	3.403	-	-	3.403		3.403
Otro inmovilizado materia	176	-	-	176		176
INMOVILIZADO FINANCIERO	1.561.050	0	0	1.561.050	(1.561.000)	50
Acciones TVV. S.A.	1.340.000	-	-	1.340.000	(1.340.000)	0
Acciones RAV. S.A.	221.000	-	-	221.000	(221.000)	0
Fianza telex	50	-	-	50		50
EXISTENCIAS	2.993	9.544	2.751	15.288	0	15.288
DEUDORES	12.340	1.338.669	218.824	1.569.833	(1.553.320)	16.513
Deudores	-	685	-	685	1.267	1.952
Entd. Públicas deud.	11.096	2.796	669	14.561	-	14.561
Deudores liqui. pendiente	1.244	-	23	1.267	(1.267)	0
RTVV deudor-empresa grupo	-	1.335.188	218.098	1.553.286	(1.553.286)	0
TVV deudor-empresa grupo	-	-	34	34	(34)	0
CUENTAS FINANCIERAS	1.942.870	544	0	1.943.414	0	1.943.414
Caja	132	-	-	132		132
Bancos	1.942.738	544	-	1.943.282		1.943.282
AJUSTES POR PERIODIFICACION	11.113	0	0	11.113	0	11.113
Cobros diferidos	11.113	-	-	11.113		11.113
TOTAL	3.535.919	1.348.757	221.575	5.106.251	(3.114.320)	1.991.931

Cuadro 1

RADIOTELEVISION VALENCIANA Y SOCIEDADES FILIALES

BALANCE DE SITUACION A 31 DE DICIEMBRE DE 1988

(En miles de pesetas)

PASIVO

	RTVV	TVV. S.A.	RAV. S.A.	TOTAL	AJUSTES	CONSOLIDADO
NETO PATRIMONIAL	1.626.000	1.340.000	221.000	3.187.000	(1.561.000)	1.626.000
Capital Social	-	1.340.000	221.000	1.561.000	(1.561.000)	0
Reservas	1.626.000	-	-	1.626.000		1.626.000
DEUDAS A CORTO PLAZO	1.605.924	8.616	575	1.615.115	(1.553.320)	61.795
Proveedores	3.226	7.455	444	11.125		11.125
Acreedores varios	41.844	290	-	42.134	(34)	42.100
Remuneraciones pendientes	329	85	-	414		414
Ent.Públicas acreedoras	7.239	786	131	8.156		8.156
TVV, S.A. acreedor	1.335.188	-	-	1.335.188	(1.335.188)	0
RAV, S.A. acreedor	218.098	-	-	218.098	(218.098)	0
AJUSTES POR PERIODIFICACION	2.385	141	0	2.526	0	2.526
Pagos diferidos	2.385	141	-	2.526		2.526
RESULTADOS	301.610	0	0	301.610	0	301.610
Resultados del ejercicio	301.610	0	0	301.610		301.610
TOTAL	3.535.919	1.348.757	221.575	5.106.251	(1.114.320)	1.991.931

Cuadro 2

RADIOTELEVISION VALENCIANA Y SOCIEDADES FILIALES

CUENTA DE RESULTADOS DEL EJERCICIO
FINALIZADO AL 31 DE DICIEMBRE DE 1988

(En miles de pesetas)

	RTVV	TVV. S.A.	RAV. S.A.	TOTAL	AJUSTES	CONSOLIDADO
INGRESOS						
Ventas de servicios	12.347	0	0	12.347	(12.347)	0
Ingresos financieros	20.074	0	0	20.074		20.074
Subvenciones de explotac.	430.000	31.707	6.289	467.996	(37.996)	430.000
Ingresos accesorios	831	0	0	831		831
Existencias finales	2.993	9.544	2.751	15.288		15.288
TOTAL INGRESOS	466.245	41.251	9.040	516.536	(50.343)	466.193
COMPRAS Y GASTOS						
Compras	2.993	9.544	2.751	15.288		15.288
Gastos de personal	27.647	1.322	1.136	30.105		30.105
Gastos financieros	11	0	0	11		11
Tributos	237	206	92	535		535
Trabaj, sum. y serv. ext.	62.020	15.536	2.495	80.051	(12.347)	67.704
Gastos diversos	33.731	313	11	34.055		34.055
Amortz. gtos. amortizable	0	14.330	2.555	16.885		16.885
Subvenciones empr. públ.	37.996	0		37.996	(37.996)	0
TOTAL COMPRAS Y GASTOS	164.635	41.251	9.040	214.926	(50.343)	164.583
RESULTADO DE EXPLOTACION	301.610	0	0	301.610	0	301.610
BENEFICIO DEL EJERCICIO	301.610	0	0	301.610	0	301.610

Cuadro 3

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA DURANT L'EXERCICI

L'Ens Públic RTVV es va crear en 1984, però no inicia la seua activitat fins abril de 1988; el 18 d'octubre del mateix any es constitueixen les societats RAVSA i TVVSA. En aqueix breu període inicial, començà el procés de selecció del personal necessari per al funcionament de les empreses, procés que ha culminat en 1989, en iniciar les emissions de ràdio i televisió.

4. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ CONSOLIDAT

4.1 Immobilitzat material

El detall d'aquest compte és el següent, en milers de pessetes:

	Concepte
_Instal.lació elèctrica	211
_Equipament tècnic	574
_Mobiliari i estris	1.189
_Equips processament de dades	3.403
_Altres immobilitzat material	176
Total	5.553

Tot l'immobilitzat correspon a adquisicions realitzades al final de l'exercici, i es troba comptabilitzat al cost d'adquisició en els registres de RTVV.

No s'hi han practicat amortitzacions durant el període.

Totes les inversions efectuades en els Centres de Producció han estat executades per la Presidència de la Generalitat dins el programa pressupostari 462.20 "Ràdio i Televisió", raó per la qual les dites inversions no apareixen en el balanç consolidat de RTVV i societats filials ni, per tant, s'imputen les amortitzacions en els seus comptes de resultats, amb la distorsió que això produeix en el càlcul del cost dels serveis en no recollir un component importantíssim.

Els pressupostos dels exercicis 1987 i 1988 del capítol VI, "Inversions reals del programa 462.20 Ràdio i Televisió", de la Generalitat, presenten la situació següent al tancament dels respectius exercicis, en milions de pessetes:

	Pressupost final	Obligacions Reconegudes	
1987 Corrent	2.230'6	1.993'5	702'0
1988 Romanents	1.483'3	1.476'1	1.302'0
1988 Corrent	3.530'5	2.911'4	1.510'2
	5.013'8	4.387'5	2.812'2

Del pressupost de 1988, en quedà una part sense executar, que es va incorporar com a romanents de 1989.

En 1989 s'han rebut provisionalment les instal.lacions del Centre de Producció de Programes de Burjassot, ja que la recepció definitiva no es produirà fins que totes les instal.lacions estiguen completament finalitzades i funcionant a plena satisfacció. Per l'envergadura de la inversió efectuada i el nombre de persones que treballen allí, 378, és el principal centre de treball de RTVV, seguit del centre de RAVSA, ubicat en l'Avinguda de Blasco Ibáñez de València.

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO.

El Ente Público RTVV se creó en 1984 pero, no inicia su actividad hasta abril de 1988, constituyéndose el 18 de octubre de este año, las Sociedades RAVSA y TVVSA. En este breve período inicial, se comenzó el proceso de selección del personal necesario para el funcionamiento de las empresas, proceso que ha culminado en 1989, año en que se han iniciado las emisiones de radio y televisión.

4. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE CONSOLIDADO

4.1 Inmovilizado Material

El detalle de esta cuenta es el siguiente, en miles de pesetas:

	Concepto
. Instalación eléctrica	211
. Equipamiento técnico	574
. Mobiliario y enseres	1.189
. Equipos proceso de datos	3.403
. Otro Inmovilizado material	176
Total	5.553

Todo el inmovilizado corresponde a adquisiciones realizadas al final del ejercicio, y se encuentra contabilizado al coste de adquisición en los registros del Ente Público RTVV.

No se ha practicado amortizaciones durante el período.

Todas las inversiones efectuadas en los Centros de Producción han sido ejecutadas por Presidencia de la Generalitat dentro del programa presupuestario 462.20 Radio y Televisión, por lo que dichas inversiones no aparecen en el balance consolidado de RTVV y Sociedades Filiales, ni se imputan por tanto las amortizaciones en sus cuentas de resultados, con la distorsión que esto produce en el cálculo del coste de los servicios, al no recogerse un componente importantísimo.

Los presupuestos de los ejercicios 1987 y 1988 del Capítulo VI- Inversiones Reales del Programa 462.20 Radio y Televisión, de la Generalitat, presentan la siguiente situación al cierre de los respectivos ejercicios, en millones de pesetas:

	Presupuesto Final	Obligaciones Reconocidas	
1987 Corriente	2.230,6	1.993,5	702,0
1988 Remanentes	1.483,3	1.476,1	1.302,0
1988 Corriente	3.530,5	2.911,4	1.510,2
	5.013,8	4.387,5	2.812,2

Del presupuesto de 1988 quedó parte sin ejecutar, incorporándose como remanentes en 1989.

En 1989 se han recibido provisionalmente las instalaciones del Centro de Producción de Programas de Burjassot, ya que la recepción definitiva no se producirá hasta que todas las instalaciones estén completamente finalizadas y funcionando a plena satisfacción. Por la envergadura de la inversión efectuada y el número de personas que allí van a trabajar, 378, es el principal centro de trabajo de la RTVV, seguido del Centro de RAVSA, ubicado en la avenida de Blasco Ibáñez de Valencia.

Tal com s'acaba d'indicar, les inversions en immobilitzat en els centres de producció de Burjassot i de Blasco Ibáñez són molt elevades i, tanmateix, no disposen en RTVV d'un inventari complet de les dites inversions que permeta exercir un adequat control administratiu sobre aqueixos actius i, addicionalment, poder calcular-ne les amortitzacions tècniques i, consegüentment, el cost real dels serveis.

Existeixen, respecte dels actius de RTVV, estrictes controls de seguretat en prevenció de robatoris i el departament d'explotació controla el material tècnic sota la seua responsabilitat.

4.2 Immobilitzat financer

L'immobilitzat financer de RTVV està format per les inversions realitzades en la subscripció del capital social de TVVSA i RAVSA (vegeu apartat 4.7).

4.3 Existències

El saldo d'existències està format pels següents conceptes, en milers de pessetes:

_ Discs, cintes i discs compactes	5.683
_ Drets d'exhibició	6.618
_ Producció pròpia	2.608
_ Materials auxiliars	318
_ Materials diversos	61
TOTAL	15.288

Les existències s'han valorat d'acord amb el seu preu de cost.

4.4 Entitats públiques deutores

El saldo del compte "Entitats públiques deutores", a 31 de desembre de 1988, està format pels conceptes següents, en milers de pessetes:

_ H.P. deutora per retenció R.C.	1.793
_ H.P. IVA suportat	12.768
TOTAL	14.561

4.5 Bancs

El saldo en bancs a 31 de desembre està materialitzat en els comptes següents, en milers de pessetes:

Entitat financera	Saldo a 31-12-88	Tipus interés
_ Caixa Provincial	241.995	8
_ Caixa Provincial	142	8
_ Caixa Provincial	90	8
_ Caixa Provincial	309	8
_ Caixa Provincial	202	8
_ Caixa Provincial	500.000*	11
_ Caixa Provincial	500.000*	11
_ Banco Hispano Americano	500.000	11'5
_ Caixa d'Estalvis de València	200.000	8
_ Caixa Provincial	544	8
TOTAL	1.943.282	

(* Corresponen a Bons de l'Estat i Pagarés del Tresor, que haurien d'estar comptabilitzats com inversions financeres temporals.)

Tal como se acaba de indicar, las inversiones en inmovilizado en los Centros de Producción de Burjassot y de Blasco Ibáñez son muy elevadas y, sin embargo, no se dispone en RTVV de un inventario completo de las mismas que permita ejercer un adecuado control administrativo sobre dichos activos, y adicionalmente poder calcular las amortizaciones técnicas de los mismos y consecuentemente el coste real de los servicios.

Existen respecto de los activos de RTVV estrictos controles de seguridad en prevención de hurtos, y el departamento de explotación controla el material técnico bajo su responsabilidad.

4.2 Inmovilizado financiero

El inmovilizado financiero de RTVV está formado por las inversiones realizadas en la suscripción del capital social de TVVSA y RAVSA (ver apartado 4.7)

4.3 Existencias

El saldo de existencias está formado por los siguientes conceptos, en miles de pesetas:

.Discos, cintas y compact disks	5.683
.Derechos de exhibición	6.618
.Producción propia	2.608
.Materiales auxiliares	318
.Materiales diversos	61
TOTAL	15.288

Las existencias se han valorado a su precio de coste.

4.4 Entidades Públicas deudoras

El saldo de la cuenta Entidades Públicas deudoras a 31 de diciembre de 1988, está formado por los siguientes conceptos, en miles de pesetas:

H.P. deutora por retención R.C.	1.793
H.P. IVA suportado	12.768
TOTAL	14.561

4.5 Bancos

El saldo en bancos al 31 de diciembre está materializado en las siguientes cuentas, en miles de pesetas:

Entidad financiera	Saldo a 31.12.88	Tipo interés
Caixa Provincial	241.995	8
Caixa Provincial	142	8
Caixa Provincial	90	8
Caixa Provincial	309	8
Caixa Provincial	202	8
Caixa Provincial	500.000*	11
Caixa Provincial	500.000*	11
Banco Hispano Americano	500.000	11,5
Caja Ahorros de Valencia	200.000	8
Caixa Provincial	544	8
TOTAL	1.943.282	

(* Corresponen a Bonos del Estado y Pagarés del Tesoro, que deberían estar contabilizados como inversiones financieras temporales.)

4.6 Ajusts per periodificació (Actiu)

L'import d'aquest compte inclou la periodificació dels interessos per cobrar de bancs, meritats i pendents de liquidació a 31 de desembre de 1988, per 11.113 milers de pessetes. Segons estimacions efectuades per aquesta Sindicatura, els interessos meritats són superiors als calculats per la RTVV en, almenys, un milió de pessetes.

4.7 Capital social

El capital social de TVVSA és de 1.340 milions de pessetes, representats per 134 accions nominatives, de deu milions de pessetes cadascuna, numerades correlativament de l'1 al 134, tots dos inclusivament. Aqueix capital fou subscrit íntegrament d'acord amb la citada Llei 7/1984, de 4 de juliol de la Generalitat Valenciana, pel mateix Ens fundador, "Radiotelevisió Valenciana (RTVV)".

El capital social de RAVSA és de 221 milions de pessetes, representat per 221 accions nominatives d'un milió de pessetes cadascuna, numerades correlativament de l'1 al 221, tots dos inclusivament. Aqueix capital fou subscrit íntegrament conformement a la Llei 7/1984, de 4 de juliol, de la Generalitat Valenciana, pel mateix Ens fundador, "Radiotelevisió Valenciana (RTVV)".

El capital subscrit d'ambdues societats ha estat desemborsat totalment mitjançant una aportació realitzada a càrrec del pressupost de la "Radiotelevisió Valenciana (RTVV)" per a l'exercici de 1988.

4.8 Reserves

Aquest compte de RTVV recull les subvencions en capital concedides per la Generalitat Valenciana.

L'import de la subvenció en capital corresponent a l'exercici 1988, ha estat destinat a les partides següents, en milers de pessetes:

_ Constitució de les societats	
- Ràdio Autonomia Valenciana, S.A.	221.000
- Televisió Autònoma Valenciana, S.A.	1.340.000
_ Immobilitzat de l'Ens Públic RTVV	65.000
TOTAL	1.626.000

Dels 65 milions de pessetes destinats a la compra d'immobilitzat de l'Ens Públic RTVV, se n'han invertit en aquest exercici, aproximadament, 5'5.

Caldria crear un compte de capital de RTVV distint del de "Reserves", que fos representatiu d'aquelles aportacions realitzades per la Generalitat per a finançar l'estructura bàsica del conjunt d'empreses i que, a 31 de desembre de 1988, recolliria almenys les transferències destinades a finançar el capital social de les dues societats mercantils.

4.9 Creditors diversos

El saldo d'aquest compte, a 31 de desembre de 1988, està format pels següents conceptes, en milers de pessetes:

4.6 Ajustes por periodificación (Activo)

El importe de esta cuenta incluye la periodificación de los intereses a cobrar de bancos, devengados y pendientes de liquidación a 31 de diciembre de 1988, por 11.113 miles de pesetas. Según estimaciones efectuadas por esta Sindicatura los intereses devengados son superiores a los calculados por RTVV en, al menos, un millón de pesetas.

4.7 Capital Social

El capital social de TVVSA es de mil trescientos cuatro millones de pesetas, representado por ciento treinta y cuatro acciones nominativas, de diez millones de pesetas cada una, numeradas correlativamente del uno al ciento treinta y cuatro, ambos inclusive. Dicho capital fue suscrito íntegramente, conforme a la citada Ley 7/1984, de 4 de julio de la Generalitat Valenciana, por el propio Ente fundador de la misma, "Radiotelevisión Valenciana (RTVV)".

El capital social de RAVSA es de doscientos veintiún millones de pesetas, representado por doscientas veintiuna acciones nominativas, de un millón de pesetas cada una, numeradas correlativamente del uno al doscientos veintinueve, ambos inclusive. Dicho capital fue suscrito íntegramente, conforme a la citada Ley 7/1984, de 4 de julio de la Generalitat Valenciana, por el propio Ente fundador de la misma, "Radiotelevisión Valenciana (RTVV)".

El capital suscrito de ambas sociedades, ha sido desembolsado en su totalidad mediante aportación realizada con cargo al presupuesto de la "Radiotelevisión Valenciana (RTVV)" para el ejercicio de mil novecientos ochenta y ocho.

4.8 Reservas

Esta cuenta de RTVV recoge las subvenciones en capital concedidas por la Generalitat Valenciana.

El importe de la subvención en capital, correspondiente al ejercicio 1988, ha estado destinado a las siguientes partidas, en miles de pesetas:

Constitución de las sociedades	
- Radio Autonomía Valenciana, S.A.	221.000
- Televisión Autónoma Valenciana, S.A.	1.340.000
Inmovilizado del Ente Público RTVV	65.000
TOTAL	1.626.000

De los 65 millones de pesetas destinados a la compra de inmovilizado del Ente Público RTVV, se ha invertido en este ejercicio aproximadamente 5,5 millones de pesetas.

Debería crearse una cuenta de capital de RTVV distinta de la de Reservas, que fuera representativa de aquellas aportaciones realizadas por la Generalitat para financiar la estructura básica del conjunto de empresas, y que, al 31 de diciembre de 1988 recogería al menos las transferencias destinadas a financiar el capital social de las dos sociedades mercantiles.

4.9 Acreedores varios

El saldo a 31 de diciembre de 1988 de esta cuenta, está formado por los siguientes conceptos, en miles de pesetas:

_ Creditors per:	
- Gestió publicitat	4.436
- Subministraments	978
- Estudis i projectes	31.615
- Col.laboracions	2.442
- Despeses diverses	2.581
- Dietes	48
TOTAL	42.100

4.10 Entitats públiques creditores

El detall d'aquest compte, en milers de pessetes, és el següent:

Concepte	
_ H.P. creditora per IRPF	4.967
_ H.P. IVA repercutit	1.481
_ Org. Seguretat Social creditor	1.619
_ Altres entitats creditores	89
TOTAL	8.156

4.11 Ajusts per periodificació (Passiu)

El detall d'aquest compte a 31 de desembre, per 2.526 milers de pessetes, recull les despeses per assistències, col.laboracions, dietes i desplaçaments, meritats en 1988 i pendents de pagament al tancament de l'exercici.

4.12 Comptes entre companyies del Grup

El detall d'aquests comptes, a 31 de desembre de 1988, és el següent, en milers de pessetes:

Compte	RTVV	TVVSA	RAVSA
Actiu			
RTVV, deutor emp. grup	-- 1.335.188	218.098	
TVV, deutor emp. grp	-- --		34
TOTAL	.... -- 1.335.188	218.132	
Passiu			
TVV, creditor	1.335.188		
RAV, creditor	218.098		
Creditors diversos			34
TOTAL	1.553.286	34	

El saldo deutor del compte corrent amb RTVV es deu al fet que la gestió de la tesoreria de Televisió Autònoma Valenciana, S.A. i de Ràdio Autonomia Valenciana, S.A. correspon a l'Ens Públic RTVV, i aquest disposa dels recursos líquids de les societats; el dit compte reflecteix el saldo a 31 de desembre de 1988 a favor de les dues societats. Com a contrapartida en la comptabilitat de RTVV apareix el saldo creditor dels comptes corrents amb empreses del grup.

Aquests saldos mutus entre les tres empreses s'anul·len en el procés de consolidació.

5. COMENTARI A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL COMPTE DE RESULTATS CONSOLIDAT

5.1 Vendes

Les vendes registrades durant el període recullen la facturació realitzada pels serveis econòmic-administratiu

Acreedores por:	
-Gestión publicidad	4.436
-Suministros	978
-Estudios y proyectos	31.615
-Colaboraciones	2.442
-Gastos varios	2.581
-Dietas	48
Total	42.100

4.10 Entidades Públicas acreedoras

El detalle de esta cuenta, en miles de pesetas, es el siguiente:

Concepto	
H.P. acreedora por IRPF	4.967
H.P. IVA repercutido	1.481
Org. Seguridad Social acreedor	1.619
Otras entidades acreedoras	89
Total	8.156

4.11 Ajustes por periodificación (Pasivo)

El saldo de esta cuenta a 31 de diciembre, por 2.526 miles de pesetas, recoge los gastos por asistencias, colaboraciones, dietas y desplazamientos, devengados en 1988 y pendientes de pago al cierre del ejercicio.

4.12 Cuentas entre compañías del Grupo

El detalle de estas cuentas, a 31 de diciembre de 1988, es el siguiente, en miles de pesetas:

Cuenta	RTVV	TVVSA	RAVSA
ACTIVO			
RTVV, deutor emp. grupo	- 1.335.188	218.098	
TVV, deutor emp. grupo	- -		34
TOTAL	- 1.335.188	218.132	
PASIVO			
TVV, acreedor	1.335.188	-	-
RAV, acreedor	218.098	-	-
Acreedores varios	-	34	-
TOTAL	1.553.286	34	-

El saldo deutor de la cuenta corriente con RTVV, es debido a que la gestión de la tesorería de Televisión Autònoma Valenciana, S.A., y de Radio Autonomia Valenciana, S.A. corresponde al Ente Públic RTVV disponiendo éste de los recursos líquidos de las sociedades, reflejando esta cuenta el saldo al 31 de diciembre de 1988 a favor de las dos sociedades. Como contrapartida en la contabilidad de RTVV aparece el saldo acreedor de las cuentas corrientes con empresas del grupo.

Estos saldos mutuos entre las tres empresas se anulan en el proceso de consolidación.

5. COMENTARIO A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE LA CUENTA DE RESULTADOS CONSOLIDADA

5.1 Ventas

Las ventas registradas durante el período recogen la facturación realizada por los servicios económico-administratiu

prestats per RTVV, com a entitat gestora, a les dues empreses filials.

La facturació realitzada durant 1988 ha estat la següent, en milers de pessetes:

_A Ràdio Autonomia Valenciana, S.A.	2.470
_A Televisió Autònoma Valenciana, S.A.	9.87
TOTAL	12.347

5.2 Subvencions a l'explotació

Les subvencions d'explotació, per 430 milions de pessetes, han estat satisfetes en la seua totalitat per la Generalitat Valenciana durant l'exercici de 1988.

5.3 Despeses de personal

Aquest epígraf recull els conceptes següents, en milers de pessetes:

	RTVV	TVV	RAV	Total
Sous i salaris	22.838	1.133	947	24.918
Seguretat Social empresa	4.547	189	189	4.925
Altres despeses socials	262	--	--	262
TOTAL	27.647	1.322	1.136	30.105

Les despeses de personal no s'han originat durant tot l'exercici, sinó des de la posada en activitat de les tres entitats; és a dir, abril del 88 per a l'Ens Públic RTVV i octubre del 89 per a TVVSA i RAVSA.

L'evolució de la dotació de personal en les tres empreses és la següent:

	RTVV	TVVSA	RAVSA	Total
31-12-88	27	1	1	29
30-06-89	91	80	5	176
Previst 31-12-89	130	265	42	437

5.4 Treballs, subministraments i serveis exteriors

Els conceptes que recull aquest epígraf són els següents, en milers de pessetes:

_Arrendaments	2.500
_Reparació i conservació	329
_Subministraments	1.375
_Comunicacions	25
_Treballs realitzats altres empreses	60.475
_Transports	35
_Material d'oficina	2.891
_Primes assegurances	74
TOTAL	67.704

La major part de l'import del compte "Treballs realitzats per altres empreses" correspon a estudis i projectes de consultoria i enginyeria, necessaris per a l'enllestiment de l'activitat de les societats. Aqueixos treballs foren encomanats a les empreses OMS Consultores, S.A. i TELLING, S.A., respectivament.

L'objecte del contracte signat amb la primera de les dites empreses consistia en l'elaboració d'un projecte d'organització per a RTVV i les seues societats, que considerà les àrees següents: model d'organització i funcionament, procediments, pla de sistemes d'informació i inventari de

tivos prestados por RTVV como entidad gestora, a las dos empresas filiales.

La facturación realizada durante 1988 ha sido la siguiente, en miles de pesetas:

.A Radio Autonomía Valenciana, S.A	2.470
.A Televisión Autónoma Valenciana, S.A	9.877
Total	12.347

5.2 Subvenciones de explotación

Las subvenciones de explotación por 430 millones de pesetas han sido satisfechas en su totalidad por la Generalitat Valenciana, durante el ejercicio 1988.

5.3 Gastos de personal

Este epígrafe recoge los siguientes conceptos en miles de pesetas:

	RTVV	TVV	RAV	Total
Sueldos y salarios	22.838	1.133	947	24.918
Seg. Social Empresa	4.547	189	189	4.925
Otros gastos sociales	262	-	-	262
Total	27.647	1.322	1.136	30.105

Los gastos de personal no se han originado durante todo el ejercicio, sino desde la puesta en actividad de las tres entidades; es decir, abril del 88 el Ente RTVV, y octubre del 88 TVVSA, y RAVSA.

La evolución de la dotación de personal en las tres empresas es la siguiente:

	RTVV	TVVSA	RAVSA	Total
31-12-88	27	1	1	29
30-6-89	91	80	5	176
Previsto 31-12-89	130	265	42	437

5.4 Trabajos, suministros y servicios exteriores

Los conceptos que recoge este epígrafe son los siguientes, en miles de pesetas:

Arrendamientos	2.500
Reparación y conservación	329
Suministros	1.375
Comunicaciones	25
Trab. realizados otras empresas	60.475
Transportes	35
Material de oficina	2.891
Primas de seguros	74
Total	67.704

La mayor parte del importe de la cuenta "Trabajos realizados por otras empresas", corresponde a estudios y proyectos de consultoría e ingeniería, necesarios para la puesta en marcha de la actividad de las sociedades. Tales trabajos fueron encomendados a las empresas "OMS Consultores, SA" y "TELLING, SA", respectivamente.

El objeto del contrato firmado con la primera de ellas consistía en la elaboración de un proyecto de organización para RTVV y sus sociedades, que contemplara las siguientes áreas: modelo de organización y funcionamiento, procedimientos, plan de sistemas de información e inventario

llocs de treball. D'altra banda, l'objecte del contracte signat amb TELLING, S.A. va consistir en l'elaboració d'estudis per a la creació del Pla d'Actuació de RTVV, que inclou: propostes dels principis bàsics i línies generals de la programació, plans d'activitats, programació de TVV, plantilles de TVV i RAV, pressupostos de 1989 i pla de retribucions.

S'ha detectat un defecte de periodificació de les despeses, ja que una factura de 1.900 milers de pessetes, per serveis rebuts en 1989, ha estat comptabilitzada com a despesa en 1988.

5.5 Despeses diverses

El detall per conceptes d'aquest compte és el següent, en milers de pessetes:

_Relacions públiques	1.762
_Publicitat i propaganda	8.580
_Jurídico-contenciosos	4
_Diets	5.256
_Locomocions	4.956
_Atencions protocolàries	496
_Assistències	11.506
_Altres diversos	1.495
TOTAL	34.055

El compte d'assistències recull els imports pagats als consellers en concepte de dietes per assistència al Consell d'Administració durant 1988.

5.6 Amortització despeses amortitzables

En aquest compte es recull l'amortització total de les despeses incorregudes en la constitució de les dues societats anònimes (impost de transmissions patrimonials, notaria, registre).

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

a) Els estats financers de l'exercici 1988 de Radiotelevisió Valenciana i societats filials s'han rebut en aquesta Sindicatura el 17 de juliol de 1989, amb posterioritat al termini legalment establert de 30 de juny.

b) El pressupost total d'inversions de la Generalitat per a la construcció dels centres de producció de programes de RTVV durant 1987 i 1988 ha ascendit a 5.761 milions de pessetes. Els dits centres han estat lliurats provisionalment pels contractistes de les obres en 1989. Atés que RTVV no té cap d'inventari complet d'aqueix immobilitzat, es recomana que s'elabore, al més aviat possible i com a molt tard en el moment de la recepció definitiva, un inventari valorat a partir de les factures i certificacions d'obra rebudes per la Presidència de la Generalitat, així com un sistema que permeti mantenir-lo actualitzat. L'acompliment d'aquesta recomanació és indispensable per a mantenir un adequat control administratiu sobre els actius fixos i, addicionalment, per a poder calcular-ne les amortitzacions tècniques i el cost real dels serveis.

c) L'empresa RTVV no ha presentat declaració de l'Impost sobre Societats de l'exercici 1988, perquè considera que n'estava exempta.

d) En les dues societats anònimes, RAVSA i TVVSA,

de puestos de trabajo. Por su parte, el objeto del contrato firmado con TELLING, SA consistió en la elaboración de estudios para la creación del Plan de Actuación de RTVV, incluyendo: propuestas de los principios básicos y líneas generales de la programación, planes de actividades, programación de TVV, plantillas de TVV y RAV, presupuestos de 1989 y plan de retribuciones.

Se ha detectado un defecto de periodificación de los gastos, ya que, una factura de 1.900 miles de pesetas por servicios recibidos en 1989, ha sido contabilizada como gasto en 1988.

5.5 Gastos diversos

El detalle por conceptos de esta cuenta es el siguiente, en miles de pesetas:

Relaciones públicas	1.762
Publicidad y propaganda	8.580
Jurídico-Contenciosos	4
Diets	5.256
Locomociones	4.956
Atenciones protocolarias	496
Asistencias	11.506
Otros diversos	1.495
Total	34.055

La cuenta de asistencias, recoge los importes pagados a los Consejeros, en concepto de dietas por asistencia al Consejo de Administración, durante 1988.

5.6 Amortización gastos amortizables

En esta cuenta, se recoge la amortización total de los gastos incurridos en la constitución de las dos sociedades anónimas (Impuesto transmisiones patrimoniales, notaria,

6. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) Los Estados Financieros del ejercicio 1988 de Radiotelevisión Valenciana y Sociedades Filiales se han recibido en esta Sindicatura el 17 de julio de 1989, con posterioridad al plazo legalmente establecido de 30 de junio.

b) El presupuesto total de inversiones de la Generalitat para la construcción de los Centros de Producción de Programas de RTVV durante 1987 y 1988 ha ascendido a 5.761 millones de pesetas. Dichos centros han sido entregados provisionalmente por los contratistas de las obras en 1989. Dado que RTVV no tiene ningún inventario completo de ese inmovilizado, se recomienda que se elabore lo más pronto posible, y como más tarde en el momento de la recepción definitiva, un inventario valorado a partir de las facturas y certificaciones de obra recibidas por Presidencia de la Generalitat, así como un sistema que permita mantenerlo actualizado. El cumplimiento de esta recomendación es indispensable para mantener un adecuado control administrativo sobre los activos fijos, y adicionalmente poder calcular las amortizaciones técnicas de los mismos, y el coste real de los servicios.

La empresa RTVV no ha presentado declaración del impuesto sobre sociedades por el ejercicio 1988 por considerar, que estaba exenta del mismo.

d) En las dos sociedades anónimas RAVSA y TVVSA,

s'han presentat les respectives declaracions de l'Impost sobre Societats, però no s'hi ha inclòs cap deducció per inversions ni per creació de llocs de treball. Malgrat que en 1988 la quota que calia pagar pel dit impost ha estat zero, la deducció es pot practicar en anys pròxims.

e) En l'exercici 1988, les transferències corrents rebudes de la Generalitat s'han comptabilitzat a càrrec d'"Ingressos-subvencions d'explotació" i les transferències de capital, a càrrec del compte de "Reserves" (subvencions).

Es recomana que les transferències de capital es comptabilitzen d'acord amb la finalitat per a la qual han estat concedides, diferenciant les que poden considerar-se com aportacions al capital de l'entitat RTVV d'aquelles que poden ser considerades com subvencions en capital.

f) Les tres empreses han presentat les seues autoliquidacions de l'IVA i el resum anual de l'exercici 1988 en agost de 1989, fora del termini establert; per aquesta raó, es recomana d'adoptar les mesures oportunes de forma que s'eviten aquestes situacions en el futur.

g) A judici d'aquesta Sindicatura, la Generalitat hauria de seguir una política de finançament d'empreses públiques i altres entitats públiques més ajustada a les necessitats financeres reals d'aquestes, de manera que s'evitàs, per exemple, que RTVV tinga en 1988 un benefici de 301'6 milions de pessetes i un excedent de tesoreria de 1.942'7 milions de pessetes a 31 de desembre de 1988, mantenint la tendència en 1989.

h) Es recomana que, ateses les característiques de les activitats que han de desplegar RTVV i les seues societats filials, s'establisquen immediatament procediments administratius i de control intern per escrit i formalitzats, de forma que es garantezca la integritat i exactitud de totes les transaccions realitzades per les empreses. De fet, s'han produït durant l'exercici 1988 diversos fets detectats per aquesta Sindicatura, que palesen la inexistència de controls interns (explicable per l'absència de personal administratiu en l'exercici de 1988) i que ressalten la necessitat que RTVV i les seues societats filials siguin dotades de procediments administratius i de control intern adients i suficients a les seues necessitats. Les deficiències detectades han estat les següents:

-- Compres de material comptabilitzades en RTVV i que corresponen en realitat a RAVSA, per 2.993 milers de pessetes.

-- Defecte de periodificació d'interessos per cobrar, almenys d'un milió de pessetes en RTVV.

-- Defecte en el tall d'operacions a 31 de desembre de 1988, ja que una factura per serveis rebuts en 1989 ha estat comptabilitzada com a despesa en 1988, per 1.900 milers de pessetes.

-- Error en la comptabilització de 1.000 milions de pessetes que haurien d'estar comptabilitzats com a inversions financeres temporals, perquè són Bons de l'Estat i Pagarés del Tresor, i que, tanmateix, RTVV té registrats en el compte de "Bancs".

S'ha constatat que RTVV procedeix a elaborar, en 1989, un manual de procediments administratius, que està previst aplicar en 1990.

i) Ni RTVV ni les seues dues filials han legalitzat els llibres oficials de comptabilitat, tal i com estableix el Codi de Comerç. Les dues societats tampoc no han legalitzat el llibre d'actes de la Junta d'Accionistes. Es recomana d'acomplir aquesta obligació legal en el termini més breu possible.

se han presentado las respectivas declaraciones del Impuesto sobre Sociedades, pero no se ha incluido ninguna deducción por inversiones ni por creación de empleo. Si bien en 1988 la cuota a pagar por este impuesto ha sido cero, la deducción puede practicarse en años próximos.

e) En el ejercicio 1988 las transferencias corrientes recibidas de la Generalitat, se han contabilizado con abono a Ingresos-Subvenciones de explotación, y las transferencias de capital, con abono a la cuenta de Reservas (subvenciones).

Se recomienda que las transferencias de capital, se contabilicen de acuerdo con el fin para el que han sido concedidas, diferenciando las que pueden considerarse como aportaciones al capital de la entidad RTVV, de aquellas que puedan considerarse como subvenciones en capital.

f) Las tres empresas han presentado sus autoliquidaciones del I.V.A. y el resumen anual del ejercicio 1988 en agosto de 1989, fuera del plazo establecido, por lo que se recomienda que se adopten las medidas oportunas de forma que se eviten en el futuro estas situaciones.

g) A juicio de esta Sindicatura, debería seguirse, por parte de la Generalitat, una política de financiación de empresas públicas y otras entidades públicas más ajustada a las necesidades financieras reales de las mismas, de forma que se evitara, por ejemplo, que RTVV tuviera en 1988 un beneficio de 301,6 millones de pesetas y un excedente de tesorería de 1.942,7 millones de pesetas al 31 de diciembre de 1988, manteniéndose la tendencia en 1989.

h) Se recomienda que, dadas las características de las actividades a desarrollar por RTVV y Sociedades Filiales, se establezcan de inmediato procedimientos administrativos y de control interno por escrito y formalizados, de forma que se garantice la integridad y exactitud de todas las transacciones realizadas por las empresas. De hecho, se han producido durante el ejercicio 1988, diversos hechos detectados por esta Sindicatura que denotan la inexistencia de controles internos, explicable por la ausencia de personal administrativo en el ejercicio 1988, y resaltan la necesidad de que RTVV y sus Sociedades Filiales se doten de procedimientos administrativos y de control interno acordes y suficientes a sus necesidades. Las deficiencias detectadas han sido las siguientes:

— Compras de material contabilizadas en RTVV correspondiendo en realidad a RAVSA, por 2.993 miles de pesetas.

— Defecto de periodificación de intereses a cobrar de al menos un millón de pesetas en RTVV.

— Defecto en el corte de operaciones al 31 de diciembre de 1988, ya que una factura por servicios recibidos en 1989 ha sido contabilizada como gasto en 1988 por 1.900 miles de pesetas.

— Error en la contabilización de 1.000 millones de pesetas, que deberían estar contabilizadas como inversiones financieras temporales, al ser Bonos del Estado y Pagarés del Tesoro, y sin embargo RTVV los tiene registrados en las cuenta de Bancos.

Se ha constatado que RTVV está procediendo, en 1989, a elaborar un Manual de procedimientos administrativos que está previsto aplicar en 1990.

i) Ni RTVV ni sus dos filiales han legalizado los libros oficiales de contabilidad, tal como establece el Código de Comercio. Tampoco las dos sociedades tienen legalizado el libro de actas de la Junta de Accionistas. Se recomienda el cumplimiento de esta obligación legal en el plazo más breve posible.

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.

1. NATURALES I OBJECTE SOCIAL

L'Institut Turístic Valencià, Societat Anònima, d'ara endavant ITVA, es configura com a Empresa de la Generalitat Valenciana d'acord amb l'art. 5 de la Llei 4/1984, de 13 de juny, d'Hisenda Pública de la Generalitat, i depèn de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme. L'ITVA es constituït per escriptura pública de 28 d'octubre de 1985, en compliment del Decret 151/1985, de 4 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, té el domicili a València i es regeix pels seus Estatuts, per l'esmentada Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana i per la Llei de Societats Anònimes. La Societat es troba inscrita en el registre Mercantil de la província de València. El capital social està totalment subscrit per la Generalitat Valenciana.

L'objecte social de l'ITVA és la promoció i el desenvolupament del sector turístic valencià, i dirigeix la seua activitat principalment en:

- Estudi i anàlisi de la infraestructura turística.
- Potenciació de l'oferta turística en sentit estricte, així com de l'oferta complementària i el desenvolupament de totes les activitats que s'estimen convenientes per aquest fi, efectuant campanyes publicitàries amb els mitjans i la forma adient en cada cas.
- El foment d'iniciatives dirigides a la creació d'activitats noves i ampliació de l'oferta turística, mitjançant l'accés a línies de crèdit especials.
- La promoció i comercialització de tots els sectors i activitats que componen l'oferta turística de la Comunitat Valenciana.

2. INFORMACIO ECONOMICO-FINANCERA

S'han rebut en aquesta Sindicatura els estats financers de l'ITVA, el balanç i el compte de resultats dels quals es transcriuen al final d'aquest apartat. L'anterior documentació, d'acord amb el que preveu la normativa aplicable, s'hi ha rebut de la Intervenció General amb anterioritat al 30 de juny de 1989, d'acord amb el que preveu la normativa aplicable.

Els citats estats financers de l'ITVA, s'hi han obtingut a partir dels registres comptables de la Societat, seguint els criteris del Pla General de Comptabilitat, aprovat per Decret 530/1973, de 22 de febrer i per la Resolució, de 10 de gener de 1989, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana per la qual s'aprova la informació anual que han de retre les empreses públiques.

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1988

ACTIU	(En milers de pessetes)
Inversions materials	22.830
Amortitzacions	(4.377)
IMMOBILITZAT MATERIAL NET	18.453
Cartera de valors	850

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

El Institut Turístic Valencià, Sociedad Anónima, en adelante ITVA, se configura como Empresa de la Generalitat Valenciana de acuerdo con el artículo 5 de la Ley 4/1984, de 13 de junio, de Hacienda Pública de la Generalitat, dependiente de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo. ITVA se constituyó por escritura pública de 28 de octubre de 1985, en cumplimiento del Decreto 151/1985, de 4 de octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, tiene su domicilio en Valencia y se rige por sus Estatutos, por la mencionada Ley de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana y por la Ley de Sociedades Anónimas. La Sociedad se halla inscrita en el Registro Mercantil de la provincia de Valencia. El capital social está enteramente suscrito por la Generalitat

El objeto social del ITVA es la promoción y el desarrollo del sector turístico valenciano, dirigiendo su actividad principalmente a:

- Estudio y análisis de la infraestructura turística.
- Potenciación de la oferta turística en sentido estricto, así como de la oferta complementaria y el desarrollo de cuantas actividades se estimen convenientes para dicho fin, efectuando campañas publicitarias con los medios y bajo la forma adecuada en cada caso.
- El fomento de iniciativas dirigidas a la creación de nuevas actividades y ampliación de la oferta turística, mediante el acceso a líneas de crédito especiales.
- La promoción y comercialización de cuantos sectores y actividades componen la oferta turística de la Comunidad Valenciana

2. INFORMACION ECONOMICO-FINANCIERA

Se han recibido en esta Sindicatura los Estados Financieros del ITVA, cuyo balance y cuenta de resultados se transcriben al final de este apartado. La anterior documentación se ha recibido de la Intervención General con anterioridad al 30 de junio de 1989, de acuerdo con lo previsto en la normativa aplicable.

Los citados estados financieros de ITVA, se han obtenido a partir de los registros contables de la Sociedad, siguiendo los criterios del Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973 de 22 de febrero y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas.

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
BALANCE DE SITUACION AL 31 DE DICIEMBRE DE 1988

ACTIVO	(En miles de pesetas)
Inversiones materiales	22.830
Amortizaciones	(4.377)
INMOVILIZADO MATERIAL NETO	18.453
Cartera de Valores	850

Dipòsits i fiances	659
ALTRE IMMOBILITZAT	1.509
Clients	5.395
Acomptes a proveïdors	1.095
Entitats públiques	3.836
Provisió insolvències	(4.582)
REALITZABLE	5.744
Fiances constituïdes	61
Comptes no bancaris	838
Caixa i Bancs	103.203
COMPTE FINANCERS	104.102
AJUSTS PER PERIODIFICACIO	2.751
TOTAL ACTIU	132.559

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1988

PASSIU	(En milers de pessetes)
Capital social	5.000
Reserva legal	600
Reserva voluntària	1.054
Altres reserves	2.639
Subvencions de capital	13.588
CAPITAL I RESERVES	22.881
Proveïdors	85.927
Acomptes de clients	61
Entitats públiques	2.481
Creditors diversos	21.209
EXIGIBLE A CURT TERMINI	109.678
RESULTATS	0
TOTAL PASSIU	132.559

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
COMPTE DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI 1988

INGRESSOS	(En milers de pessetes)
Vendes	1.864
Productes financers	10.612
Descomptes sobre compres	9
Subvencions de capital	1.756
Subvencions a l'explotació	275.078
Resultats extraordinaris	35
TOTAL INGRESSOS	289.354

DESPESES

Compres	48.000
Despeses de personal	48.177
Despeses financeres	125
Imposts	25.080
Treballs, serveis i subm. de l'exterior	152.672
Transports	2.056
Gestió	9.122
Dot. a la provisió per a insolvències	1.935
Dot. amortització immobilitzat material	2.187
TOTAL DESPESES	289.354
BENEFICI NET	0

Depósitos y Fianzas	659
OTRO INMOVILIZADO	1.509
Cientes	5.395
Anticipos a Proveedores	1.095
Entidades públicas	3.836
Provisión insolvencias	(4.582)
REALIZABLE	5.744
Fianzas Constituidas	61
Cuentas no bancarias	838
Caja y Bancos	103.203
CUENTAS FINANCIERAS	104.102
AJUSTES PERIODIFICACION	2.751
TOTAL ACTIVO	132.559

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
BALANCE DE SITUACION AL 31 DE DICIEMBRE DE 1988

PASIVO	(En miles de pesetas)
Capital Social	5.000
Reserva Legal	600
Reserva Voluntaria	1.054
Otras reservas	2.639
Subvenciones de Capital	13.588
CAPITAL Y RESERVAS	22.881
Proveedores	85.927
Anticipos de clientes	61
Entidades públicas	2.481
Acreedores varios	21.209
EXIGIBLE A CORTO PLAZO	109.678
RESULTADOS	0
TOTAL PASIVO	132.559

INSTITUT TURISTIC VALENCIA, S.A.
CUENTA DE PERDIDAS Y GANANCIAS DEL EJERCICIO 1988

INGRESOS	(En miles de pesetas)
Ventas	1.864
Productos Financieros	10.612
Descuentos sobre Compras	9
Subvenciones de Capital	1.756
Subvenciones a la Explotación	275.078
Resultados extraordinarios	35
TOTAL INGRESOS	289.354

GASTOS

Compras	48.000
Gastos de Personal	48.177
Gastos Financieros	125
Impuestos	25.080
Trabajos, servic. y sumin. del exterior	152.672
Transportes	2.056
Gestión	9.122
Dot. a la provisión para insolvencias	1.935
Dot. amortización inmovil. material	2.187
TOTAL GASTOS	289.354
BENEFICIO NETO	0

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

La Societat, durant 1988, ha dut a terme diverses activitats mitjançant el desenvolupament dels següents programes:

- a) Programes d'estudi de mercats turístics.
- b) Programes d'estímul a la demanda dels mercats nacionals.
- c) Programes d'estímul a la demanda dels mercats internacionals.
- d) Programes d'estímul a l'oferta de productes nous.
- e) Programes d'imatge turística.

4. COMENTARI A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Immobilitzat material

El detall de l'immobilitzat net és el següent, en milers de pessetes:

	Saldo obertura	Altes	Saldo tancament
Elements transport	3.836	42	3.878
Mobiliari i equip. oficina	10.745	2.901	13.646
Equips informàtics	2.375	1.531	3.906
Aparells telefònics	1.253	147	1.400
Total immobilitzat brut	18.209	4.621	22.830
Elements transport	287	532	819
Mobiliari i equip. oficina	1.490	1.218	2.708
Equips informàtics	234	299	533
Aparells telefònics	179	138	317
Total amortització acumulada	2.190	2.187	4.377
Valor net	16.019	2.434	18.453

L'immobilitzat material figura comptabilitzat pel seu preu d'adquisició.

L'amortització es calcula pel mètode líneal, considerant coeficients adequats a la vida útil dels actius i tenint en compte els regulats per l'Ordre, de 23 de febrer de 1965, i Ordre, de 7 de juny de 1978, de Ministeri d'Hisenda.

Les oficines de la Societat són situades en immobles llogats, però el mobiliari i la resta dels equips que s'hi troben són propietat de la Societat.

4.2 Cartera de valors

El saldo correspon a la inversió de l'ITVA en TURALTUR, Societat Anònima, amb una participació del 49% i un valor de 850.000 pessetes.

La cartera de valors figura valorada al seu preu d'adquisició. No s'han cobrat dividendes durant l'exercici.

4.3 Dipòsits i fiances

El detall de la seua composició a 31 de desembre de 1988 és el següent, en milers de pessetes:

Hidroelèctrica	21
Arrendaments	568
Interpostal-correus	70
	659

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

La sociedad durante 1988 ha llevado a cabo diversas actividades, mediante el desarrollo de los siguientes programas:

- a) Programas de estudio de mercados turísticos.
- b) Programas de estímulo a la demanda de los mercados nacionales.
- c) Programas de estímulo a la demanda de los mercados internacionales.
- d) Programas de estímulo a la oferta de nuevos productos.
- e) Programas de imagen turística

4. COMENTARIO A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1 Inmovilizado material

El detalle del inmovilizado material neto es el siguiente, en miles de pesetas:

	Saldo apertura	Altas	Saldo cierre
.Elementos transporte	3.836	42	3.878
.Mob. y equip. ofic.	10.745	2.901	13.646
.Equip. informáticos	2.375	1.531	3.906
.Aparatos telefónicos	1.253	147	1.400
Total inmovil. bruto	18.209	4.621	22.830
.Elementos transporte	287	532	819
.Mob. y equip. ofic.	1.490	1.218	2.708
.Equip. informáticos	234	299	533
.Aparatos telefónicos	179	138	317
Total amort.acumulada	2.190	2.187	4.377
Valor neto	16.019	2.434	18.453

El inmovilizado material figura contabilizado por el precio de adquisición.

La amortización se calcula por el método lineal, considerando coeficientes adecuados a la vida útil de los activos y teniendo en cuenta los regulados en la Orden de 23 de febrero de 1965 y Orden de 7 de junio de 1978 del Ministerio de Hacienda.

Las oficinas de la sociedad se encuentran ubicadas en inmuebles alquilados, siendo propiedad de la misma el mobiliario y demás equipos que se encuentran en ellas.

4.2 Cartera de valores

El saldo corresponde a la inversión del ITVA en TURALTUR, Sociedad Anónima, con una participación del 49% y un valor de 850.000 pesetas.

La cartera de valores figura valorada a su precio de adquisición. No se han cobrado dividendos durante el ejercicio.

4.3 Depósitos y fianzas

El detalle en miles de pesetas de su composición al 31 de diciembre de 1988 es el siguiente:

.Hidroeléctrica	21
.Arrendamientos	568
.Interpostal-Correos	70
	659

La fiança en Hidroelèctrica correspon a la contractació del subministrament elèctric de les oficines i magatzem de l'Entitat.

La fiança en arrendaments correspon als contractes de lloguer de tres oficines i dos magatzems.

La fiança en correus correspon a la contractació dels serveis de burofax i tèlex.

4.4 Realitzable

El saldo de clients que apareix en el balanç de situació té el següent detall, en milers de pessets:

Clients	182
Clients de cobrament dubtós	5.213
TOTAL	5.395

La relació de clients de cobrament dubtós, l'antiguitat dels seus deutes i la provisió dotada és la següent, en milers de pessetes:

	1986	1987	1988	Totals
Ajuntament Torreveija	168			168
Patronato Prov. Castelló	1.288	1.540		2.828
Assoc. Prov. Turis. Valenci.	952	985		1.937
CIT Guardamar	280			280
Llibreria Séneca		5		5
Sidi Hoteles			20	20
U.G.T.València			140	140
Impremta Carceller			5	5
Varis en tarja crèdit			12	12
	2.688	2.525	182	5.395
Provisió insolvències	2.688	1.894	-	4.582

La dotació a la provisió per a insolvències de l'exercici puja a 1.935 milers de pessetes. Previsiblement la major part d'aquests clients de cobrament dubtós, restaran definitivament per cobrar.

El saldo d'Entitats públiques que apareix en el balanç de situació té el següent detall, en milers de pessetes:

Hisenda Pública, deutora per retenció I. Soc. interessos any 1987	1.721	3.788
any 1988	2.067	
Hisenda Pública, deutora per IVA any 1988		48
TOTAL		3.836

4.5 Comptes financers

El saldo de fiances constituïdes correspon al pagament d'una notificació de descobert de la Tresoreria Territorial de la Seguretat Social, per import de 61.398 pessetes, la qual ha estat recorreguda davant el Tribunal Econòmic-Administratiu de València i està pendent de resolució.

El saldo de comptes no bancaris el formen els comptes de provisió de fons per justificar amb motiu de viatges i desplaçaments, i el compte partides pendents d'aplicació, segons el detall següent, en milers de pessetes:

Provisions per justificar	799
Partides pendents aplicació	39
TOTAL	838

La fiança en Hidroelèctrica corresponde a la contratació del suministro eléctrico de las oficinas y almacén de la Entidad.

La fiança en Arrendamientos corresponde a los contratos de alquiler de tres oficinas y dos almacenes.

La fiança en Correos corresponde a la contratación de los servicios de burofax y télex.

4.4 Realizable

El saldo de Clientes que aparece en el balance de situación tiene el siguiente detalle, en miles de pesetas:

.Clientes	182
.Clientes de dudoso cobr	5.213
TOTAL	5.395

La relación de Clientes de dudoso cobro, la antigüedad de sus deudas y la provisión dotada es la siguiente, en miles de pesetas:

	1986	1987	1988	Totales
.Ayunt. Torreveija	168	-	-	168
.Patronato Prov. Cast.	1.288	1.540	-	2.828
.Asoc. Prov. Tur. Val.	952	985	-	1.937
.CIT Guardamar	280	-	-	280
.Librería Seneca	-	-	5	5
.Sidi Hoteles	-	-	20	20
.U.G.T Valencia	-	-	140	140
.Impremta Carceller	-	-	5	5
.Varios en tarj. créd.	-	-	12	12
	2.688	2.525	182	5.395
Prov. insolvencias	2.688	1.894	-	4.582

La dotación a la provisión para insolvencias del ejercicio asciende a 1.935 miles de pesetas. Previsiblemente la mayoría de estos clientes de dudoso cobro, serán fallidos definitivos.

El saldo de Entidades públicas que aparece en el balance de situación tiene el siguiente detalle, en miles de pesetas:

Hacienda Pública, deutora por retención I. Soc. intereses - año 1987	1.721	3.788
- año 1988	2.067	
Hacienda Pública, deutora por IVA año 1988		48
TOTAL		3.836

4.5 Cuentas financieras

El saldo de Fianzas constituidas corresponde al pago de una notificación de descubierto de la Tesorería Territorial de la Seguridad Social, por importe de 61.398 pesetas, la cual ha sido recurrida ante el Tribunal Económico Administrativo de Valencia y está pendiente de resolución.

Forman el saldo de cuentas no bancarias las cuentas de provisiones de fondos a justificar con motivo de viajes y desplazamientos, y la cuenta partidas pendientes de aplicación, según el siguiente detalle, en miles de pesetas:

.Provisiones a justificar	799
.Partidas ptes. aplicación	39
TOTAL	838

El saldo de caixa i bancs, que apareix en el balanç de situació té el següent detall, en milers de pessetes:

Caixa	507
Banco Exterior de España	86.507
Banco Atlántico	16.189
TOTAL	103.203

Hem observat, al llarg de les nostres comprovacions, que els comptes bancaris mantinguts per l'ITVA tenen firmes solidàries per a la disposició de fons. Es recomana que s'adopten les mesures necessàries a fi que només de forma mancomunada puguem obtenir-se fons dels comptes bancaris de la Societat.

4.6 Ajusts per periodificació

El saldo d'ajusts per periodificació té el detall següent, en milers de pessetes:

Pagaments avançats	777
Cobraments diferits	1.886
IVA suportat	88
TOTAL	2.751

En pagaments avançats s'inclou la periodificació de les pòlices d'assegurances subscrites per la Societat, i a més l'inventari de materials d'oficina al tancament de l'exercici.

En cobraments diferits s'inclouen els interessos bancaris a favor de la Societat, meritats en l'exercici, el cobrament dels quals es produeix en el següent.

IVA suportat inclou les quotes de factures meritades en l'exercici, però el període per a la seua deducció es produeix en el següent.

4.7 Capital social

El capital social està representat per cinc mil accions nominatives de mil pessetes de valor nominal, totalment desemborsades i subscrites per la Generalitat Valenciana.

4.8 Reserves

La reserva legal sorgeix de l'aplicació de l'art. 106 de la Llei de Societats Anònimes. Aquesta reserva només podrà utilitzar-se per cobrir, si s'escau, el saldo deutor del compte de pèrdues i beneficis.

La reserva voluntària recull beneficis d'anys anteriors no distribuïts, i és de lliure disposició. El saldo que apareix en el balanç de situació té el seu origen en el resultat comptable de l'exercici 1986.

El saldo d'altres reserves que apareix en el balanç de situació té el seu origen en la declaració de l'impost sobre Societats de l'exercici 1986, en la qual s'inclouen ajusts extracontables, l'efecte dels quals fou un major benefici respecte al resultat comptable del dit any.

4.9 Subvencions de capital

No s'hi han rebut subvencions de capital durant 1988; el moviment d'aquest compte en 1988 és el següent, en milers de pessetes:

El saldo de Caja y Bancos, que aparece en el balance de situación tiene el siguiente detalle, en miles de pesetas:

.Caja	507
.Bco. Exterior de España	86.507
.Bco. Atlántico	16.189
TOTAL	103.203

Hemos observado en el curso de nuestras comprobaciones, que las cuentas bancarias mantenidas por el ITVA, poseen firmas solidarias para la disposición de los fondos. Se recomienda que se adopten las medidas necesarias con objeto de que únicamente de forma mancomunada puedan obtenerse fondos de las cuentas bancarias de la Sociedad.

4.6 Ajustes por periodificación

El saldo de ajustes por periodificación tiene el siguiente detalle, en miles de pesetas:

.Pagos anticipados	777
.Cobros diferidos	1.886
.IVA soportado	88
TOTAL	2.751

En Pagos anticipados se incluye la periodificación de las pólizas de seguro suscritas por la Sociedad, y además, el inventario de materiales de oficina al cierre del ejercicio.

En Cobros diferidos se incluyen los intereses bancarios a favor de la Sociedad, devengados en el ejercicio y cuyo cobro se produce en el siguiente.

IVA soportado, incluye las cuotas de facturas devengadas en el ejercicio y cuyo periodo para su deducción se produce en el siguiente.

4.7 Capital social

El Capital Social está representado por cinco mil acciones nominativas de mil pesetas de valor nominal, totalmente desemborsadas y suscritas por la Generalitat Valenciana.

4.8. Reservas

La Reserva legal, surge de la aplicación del art. 106 de la Ley de Sociedades Anónimas. De esta reserva únicamente podrá disponerse para cubrir, en su caso, el saldo deutor de la cuenta de Pérdidas y Ganancias.

La reserva voluntaria recoge beneficios de años anteriores no distribuidos, siendo de libre disposición. El saldo que aparece en el balance de situación tiene su origen en el resultado contable del ejercicio 1986.

El saldo de Otras reservas que aparece en el balance de situación tiene su origen en la declaración del Impuesto sobre Sociedades del ejercicio 1986, en la cual se incluyeron ajustes extracontables cuyo efecto fué mayor beneficio respecto al resultado contable de dicho año.

4.9 Subvenciones de capital

No se han recibido subvenciones de capital durante 1988, siendo el movimiento de esta cuenta durante 1988, el siguiente, en miles de pesetas:

	Saldo a Moviment de Saldo a	
	31-12-87 l'exercici	31-12-88
Subvencions rebudes	17.555	17.555
Imputat a ingressos	2.211	1.756 3.967
Saldo net	15.344	13.588

En aquest exercici la Societat ha canviat el criteri d'imputació a ingressos de les subvencions de capital.

Fins el 31 de desembre de 1987 la Societat va seguir el criteri de reconèixer els ingressos per subvencions de capital en la mateixa mesura que s'amortitzaven les inversions realitzades al seu càrrec. En 1988 el criteri adoptat per la Societat ha estat el d'imputar a ingressos del període, un 10% del total de subvencions de capital rebudes.

D'acord amb principis de comptabilitat generalment acceptats, el tractament que es va donar a aquestes subvencions va ser l'adient i es recomana que s'adopti una altra vegada.

4.10 Proveïdors

El saldo de proveïdors que apareix en el balanç de situació té el detall següent, en milers de pessetes

Proveïdors	82.814
Proveïdors fact. pendents rebre	2.651
Proveïdors diversos estrangers	462
TOTAL	85.927

4.11 Entitats públiques

El detall dels imports per pagar per aquests conceptes al tancament de l'exercici és el següent, en milers de pessetes:

Hisenda Pública, retencions	
IRPF 4t. trimestre 1988	1.530
Seguretat Social desembre 1988	951
TOTAL	2.481

4.12 Creditors diversos

S'inclouen saldos creditors dels comptes següents, en milers de pessetes.

Varis	104
Compte corrent socis	21.105
TOTAL	21.209

L'import del compte corrent socis correspon als excedents de subvencions per a despeses corrents rebudes de la Generalitat Valenciana dels exercicis 1987 i 1988.

5. COMENTARI DE LES PRINCIPALS PARTIDES DE PERDUES I BENEFICIS

5.1 Benefici net

El resultat del període és zero, ja que la subvenció per a despeses corrents no s'hi ha considerat ingrés en la seua totalitat, sinó en la quantia necessària per cobrir el dèficit d'explotació. La part no considerada com a ingrés del període apareix en compte de balanç a favor de la Generalitat Valenciana, perquè s'aplique en exercicis successius.

	Saldo a Movimiento Saldo a	
	31-12-87 del ejercicio	31-12-88
Subvenciones recibidas	17.555	- 17.555
Imputado a ingresos	2.211	1.756 3.967
Saldo neto	15.344	13.588

En este ejercicio la sociedad ha cambiado el criterio de imputación a ingresos, de las subvenciones de capital.

Hasta el 31 de diciembre de 1987 la sociedad siguió el criterio de reconocer los ingresos por subvenciones de capital, en la misma medida en que se amortizaban las inversiones realizadas con cargo a las mismas. En 1988 el criterio adoptado por la sociedad ha sido el de imputar a ingresos del período, un 10% del total de subvenciones de capital recibidas.

De acuerdo con principios de contabilidad generalmente aceptados, el tratamiento dado a estas subvenciones en el año 1987 es el adecuado, recomendándose que sea adoptado de nuevo.

4.10 Proveedores

El saldo de proveedores que aparece en el balance de situación tiene el siguiente detalle, en miles de pesetas:

Proveedores	82.814
Proveedores facturas pendtes. recibir	2.651
Proveedores varios extranjeros	462
TOTAL	85.927

4.11 Entidades públicas

El detalle de los importes a pagar por estos conceptos al cierre del ejercicio es el siguiente en miles de pesetas:

Hacienda Pública, retenciones	
IRPF 4º trimestre 1988	1.530
Seguridad Social diciembre 1988	951
TOTAL	2.481

4.12 Acreedores varios

Se incluyen saldos acreedores de las siguientes cuentas, en miles de pesetas:

Varios	104
Cta. Cte. Socios	21.105
TOTAL	21.209

El importe de la Cta. Cte. Socios corresponde a los excedentes de subvenciones para gastos corrientes recibidas de la Generalitat Valenciana de los ejercicios 1987 y 1988.

5. COMENTARIO DE LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE PERDIDAS Y GANANCIAS

5.1 Beneficio neto

El resultado del período es cero, ya que la subvención para gastos corrientes no se ha considerado ingreso en su totalidad, sino en la cuantía necesaria para cubrir el déficit de explotación. La parte no considerada como ingreso del período aparece en cuenta de balance a favor de la Generalitat Valenciana, para su aplicación en ejercicios sucesivos.

5.2 Productes financers

Es recullen els interessos meritats pels dipòsits mantinguts en els bancs, que han pujat a 10.612 milers de pessetes. Tant en 1987 com en 1988 s'han periodificat els interessos meritats en el mes de desembre.

5.3 Subvencions a l'explotació

La subvenció per a despeses corrents de la Societat en 1988 ha estat de 296'2 milions de pessetes. S'ha imputat la xifra de 275'1 milions de pessetes al compte de pèrdues i beneficis, i la diferència, és a dir, 21'1 milions de pessetes, s'ha comptabilitzat en un compte creditor (vegeu apartat 4.12). La subvenció per a despeses corrents no s'hi ha considerat ingrés en la seua totalitat, sinó en la quantia necessària per cobrir el dèficit d'explotació i donar com a resultat d'explotació zero.

5.4 Compres

El detall de les compres de l'exercici ha estat el següent, en milers de pessetes:

Materials diversos	1.829
Material fotocopiadora	350
Material publicitari	41.288
Material equips informàtics	48
Material fotogràfic	4.485
TOTAL	48.000

5.5 Despeses de personal

El detall del saldo d'aquest compte és el següent, en milers de pessetes:

Sous i salaris	31.749
Viatges i desplaçaments	7.629
Segur. Social càrrec empresa	8.210
Altres despeses socials	589
TOTAL	48.177

El compte altres despeses socials inclou com a partida més significativa la de cursos de formació del personal de la Societat en les matèries de les seues àrees d'actuació.

El nombre de treballadors de la Societat durant 1988 ha estat el següent:

31-12-87	Altes 1988	Baixas 1988	31-12-88
12	39	33	18
=====	=====	=====	=====

5.6 Imposts

La major part de l'import comptabilitzat correspon a l'IVA no deduïble, tal com pot veure's en el detall següent:

Tributs	82
IVA no deduïble	24.998
TOTAL	25.080

5.2 Productos financieros

Se recogen los intereses devengados por los depósitos mantenidos en los bancos, que han ascendido a 10.612 miles de pesetas. Tanto en 1987 como en 1988 se han periodificado los intereses devengados en el mes de diciembre.

5.3 Subvenciones a la explotación

La subvención para gastos corrientes de la sociedad en 1988 ha sido de 296,2 millones de pesetas. A la cuenta de Pérdidas y Ganancias se ha imputado la cifra de 275,1 millones de pesetas, habiéndose contabilizado la diferencia, es decir 21,1 millones de pesetas, en una cuenta acreedora (ver apartado 4.12). La subvención para gastos corrientes no se ha considerado ingreso en su totalidad, sino en la cuantía necesaria para cubrir el déficit de explotación, y dar como resultado de explotación cero.

5.4 Compras

El detalle de las compras del ejercicio ha sido el siguiente, en miles de pesetas:

.Materiales diversos	1.829
.Material Fotocopiadora	350
.Material Publicitario	41.288
.Material Equipos Informáticos	48
.Material Fotográfico	4.485
TOTAL	48.000

5.5 Gastos de personal

El detalle del saldo de esta cuenta es el siguiente, en miles de pesetas:

.Sueldos y salarios	31.749
.Viajes y desplazamientos	7.629
.Seg. Social cargo empresa	8.210
.Otros gastos sociales	589
TOTAL	48.177

La cuenta Otros Gastos Sociales incluye como partida más significativa la de cursos de formación del personal de la Sociedad en las materias de sus áreas de actuación.

El número de empleados de la Sociedad durante 1988 ha sido el siguiente:

31-12-87	Altas 88	Bajas 88	31-12-88
12	39	33	18
=====	=====	=====	=====

5.6 Impuestos

La mayor parte del importe contabilizado corresponde al IVA no deducible, tal como puede verse en siguiente detalle:

.Tributos	82
.IVA no deducible	24.998
TOTAL	25.080

Les inversions, així com les despeses i ingressos s'han comptabilitzat sense l'impost sobre el valor afegit (IVA).

Cal assenyalar que aquest compte recull 2.723 milers de pessetes corresponents a l'IVA de factures rebudes en 1988, la despesa de les quals es va comptabilitzar en 1987. Per aplicació de la regla de prorrata, aproximadament 2.560 milers de pessetes eren IVA no deduïble i es van computar com a despesa en 1988, en lloc de fer-ho en l'exercici 1987, que és l'any en què es merità.

5.7 Treballs, subministraments i serveis exteriors

El detall d'aquest compte és el següent, en milers de pessetes:

ARRENDAMENTS		11.351
Lloguer espai fires	5.509	
Lloguer oficines	3.655	
Lloguer equips diversos	2.187	
REPARACIO I CONSERVACIO		1.164
Neteja oficines	121	
Reparació immobilitzat	1.043	
SUBMINISTRAMENTS		347
Electricitat	246	
Aigua potable	36	
Gas ciutat	65	
TREBALLS ALTRES EMPRESES		139.387
Serveis de publicitat	99.572	
Serveis d'hostesses	748	
Muntatge "stands" fires	3.223	
Serveis promocions	9.447	
Traduccions i intèrprets	1.427	
Assistència tècnica	12.785	
Filmació i muntatges	12.185	
PRIMES D'ASSEGURANÇES		423
TOTAL	152.672	

A 31 de desembre de 1987, apareixien comptabilitzades en aquest compte les despeses ocasionades per la presència en la fira FITUR-88, que es van pagar amb anticipació per un import total de 10.270 milers de pessetes. L'IVA no deduïble corresponent en aquesta factura i comptabilitzat com a despesa per tributs en 1987, pujava a 720 milers de pessetes. La suma d'ambdós imports, és a dir, 10.990 milers de pessetes, hauria d'haver-se imputat a l'exercici 1988.

Així mateix, a 31 de desembre de 1988, apareixen comptabilitzades part de les despeses ocasionades per la presència en la fira FITUR-89 per un import de 1.183 milers de pessetes. L'IVA no deduïble corresponent en aquesta factura i comptabilitzat com a despesa per tributs en 1988, puja a 71 milers de pessetes. La suma d'ambdós imports, és a dir, 1.254 milers de pessetes, hauria d'haver-se imputat a l'exercici 1989.

En el compte de serveis de publicitat s'han inclòs les despeses de la campanya publicitària a RTVE de la Comunitat Valenciana, i s'han imputat a l'exercici 1988 aproximadament 75 milions de pessetes que corresponen a anuncis emesos al principi de l'any 1989, i per tant imputable a l'exercici 1989.

Així mateix, l'import d'aquest compte s'hauria de rebaijar en 1.080 milers de pessetes perquè és un descompte re-

Las inversiones, así como los gastos e ingresos se han contabilizado sin el impuesto sobre el valor añadido (IVA).

Hay que señalar que esta cuenta recoge 2.723 miles de pesetas correspondientes al IVA de facturas recibidas en 1988, pero cuyo gasto se contabilizó en 1987. Por la aplicación de la regla de prorrata, aproximadamente 2.560 miles de pesetas era IVA no deducible habiéndose computado como gasto en 1988, en lugar de en el ejercicio 1987, que es en el que se devengó.

5.7 Trabajos, suministros, y servicios exteriores

El detalle de esta cuenta es el siguiente en miles de pesetas:

ARRENDAMIENTOS		11.351
Alquiler espacio ferias	5.509	
Alquiler oficinas	3.655	
Alquiler equipos varios	2.187	
REPARACION Y CONSERVACION		1.164
Limpieza oficinas	121	
Reparación inmovilizado	1.043	
SUMINISTROS		347
Electricidad	246	
Agua potable	36	
Gas ciudad	65	
TRABAJOS OTRAS EMPRESAS		139.387
Servicios de publicidad	99.572	
Servicios de azafatas	748	
Montaje stands ferias	3.223	
Servicios promociones	9.447	
Traducciones e interpretes	1.427	
Asistencia técnica	12.785	
Filmación y montajes	12.185	
PRIMAS DE SEGUROS		423
TOTAL	152.672	

A 31 de diciembre de 1987, aparecían contabilizados en esta cuenta los gastos ocasionados por la presencia en la feria FITUR-88, que fueron pagados por anticipado por un importe total de 10.270 miles de pesetas. El IVA no deducible correspondiente a esta factura y contabilizado como gasto por tributos en 1987, ascendía a 720 miles de pesetas. La suma de ambos importes, es decir, 10.990 miles de pesetas, debería haberse imputado al ejercicio 1988.

Así mismo, a 31 de diciembre de 1988, aparecen contabilizados parte de los gastos ocasionados por la presencia en la feria FITUR-89 por un importe de 1.183 miles de pesetas. El IVA no deducible correspondiente a esta factura y contabilizado como gasto por tributos en 1988, asciende a 71 miles de pesetas. La suma de ambos importes, es decir 1.254 miles de pesetas, debería haberse imputado al ejercicio 1989.

En la cuenta Servicios de publicidad se han incluido los gastos de la campaña publicitaria en RTVE de la Comunidad Valenciana, habiéndose imputado al ejercicio 1988 aproximadamente 75 millones de pesetas correspondientes a anuncios emitidos a principios del año 1989, y por tanto imputables al ejercicio 1989.

Así mismo, el importe de esta cuenta debería rebajarse en 1.080 miles pesetas, debido a que se trata de un des-

alitzat per la companyia publicitària per anuncis emesos en 1988, i ha estat comptabilitzat en 1989.

5.8 Gestió

El detall d'aquest apartat és el següent, en milers de pesetes:

Material d'oficina	956
Comunicacions	3.759
Relacions públiques	644
Publicitat i propaganda	824
Subscripcions i llibres	731
Serveis auxiliars	2.208
TOTAL	9.122

6. CONCLUSIONES I RECOMANACIONS

a) En l'exercici 1988 segueixen existint comptes bancaris amb autorització per disposar-ne d'efectiu de forma solidària. Es recomana que a fi de mantenir un control eficaç, només puguin obtenir-se'n fons de forma mancomunada. Segons ens ha manifestat la Direcció de la Societat es procedirà a la transformació de la disposició de fons dels comptes de forma mancomunada.

b) Es recomana que es preste una major atenció als criteris d'imputació i periodificació de despeses, de forma que cada exercici econòmicj suporta aquelles que efectivament s'hi han meritat, d'acord amb principis de comptabilitat generalment acceptats, i que la Societat està obligada a complir.

cuento realizado por la compañía publicitaria por anuncios emitidos en 1988, habiéndose contabilizado en 1989.

5.8 Gestión

El detalle de este apartado es el siguiente, en miles de pesetas:

.Material de oficina	956
.Comunicaciones	3.759
.Relaciones públicas	644
.Publicidad y propaganda	824
.Suscripciones y libros	731
.Servicios auxiliares	2.208
TOTAL	9.122

6. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

a) En el ejercicio 1988 siguen existiendo cuentas bancarias con autorización para efectuar disposición de efectivo de forma solidaria. Se recomienda que con objeto de mantener un eficaz control, únicamente puedan obtenerse fondos de las mismas, de forma mancomunada. Según nos ha puesto de manifiesto la Dirección de la Sociedad, se va a proceder a la transformación de la disposición de fondos de la cuentas, de forma mancomunada.

b) Se recomienda que se preste una mayor atención a los criterios de imputación y periodificación de gastos, de forma que cada ejercicio económico soporte aquéllos que efectivamente se han devengado en el mismo, de acuerdo con principios de contabilidad generalmente aceptados, que la sociedad está obligada a cumplir.

VALENCIA, PARC TECNOLOGIC, S.A.

1. NATURALES I OBJECTE SOCIAL

La societat València, Parc Tecnològic, S.A., d'ara endavant Parc Tecnològic, es configura com una empresa de la Generalitat Valenciana, d'acord amb l'art. 5 de la Llei 4/1984, de 13 de juny, d'Hisenda Pública de la Generalitat, dependent de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme. El Parc Tecnològic es va constituir per escriptura pública de 6 de febrer de 1987, en compliment de l'acord del Comité de Direcció de l'IMPIVA pres en la sessió de 31 d'octubre de 1986, conformement al que disposa l'art. 4.1.5.d) de la Llei 2/1984, de 10 de maig, per la qual es va crear l'IMPIVA, i al que disposa l'art. 7.g) del seu Reglament, aprovat per Decret 65/1984, de 2 de juliol.

Té el domicili a València i es regeix pels seus Estatuts, per l'esmentada Lei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana i per la Llei de Societats Anònimes. La Societat està inscrita en el Registre Mercantil de la província de València, i el seu capital social està totalment subscrit per l'IMPIVA.

L'objecte social del Parc Tecnològic és la creació, disseny, execució, promoció, gestió i dinamització d'un Parc Tecnològic com a instrument de política industrial de la Generalitat, amb l'objectiu de la diversificació i modernització industrial.

2. INFORMACIO ECONOMICO-FINANCERA

Els estats financers del Parc Tecnològic, que han estat objecte de fiscalització, s'hi han rebut de la Intervenció General abans del 30 de juny de 1989, d'acord amb el que preveu la Llei d'Hisenda Pública.

Els citats estats financers del Parc Tecnològic s'han obtingut a partir dels registres comptables de la Societat, seguint els criteris del Pla General de Comptabilitat, aprovat per Decret 530/1973, de 22 de febrer, i per la resolució de 10 de gener de 1989, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprova la informació anual que han de retre les empreses públiques.

Els estats financers de la Societat, corresponents a l'exercici 1988, van ser aprovats per la Junta General d'Accionistes celebrada el 8 de juny de 1989. Tot seguit s'inclouen, expressats en milers de pessetes, el balanç i el compte de resultats de la Societat corresponents a l'exercici 1988.

VALENCIA, PARC TECNOLOGIC, S.A. BALANÇ DE SITUACIO A 31 DE DESEMBRE DE 1988

Actiu	Milers ptes.
Inversions materials	98.281
Amortitzacions	(138)

VALENCIA, PARQUE TECNOLOGICO, S.A.

1. NATURALEZA Y OBJETO SOCIAL

La sociedad Valencia, Parque Tecnológico, S.A., en adelante Parque Tecnológico, se configura como Empresa de la Generalitat Valenciana de acuerdo con el artículo 5 de la Ley 4/1984, de 13 de junio, de Hacienda Pública de la Generalitat, dependiente de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo. El Parque Tecnológico se constituyó por escritura pública de 6 de febrero de 1987, en cumplimiento del acuerdo del Comité de Dirección del IMPIVA, en su sesión de 31 de octubre de 1986, de acuerdo con lo dispuesto en el artículo 4.1.5.d) de la Ley 2/1984, de 10 de mayo, por la que se creó el IMPIVA, y lo dispuesto en el artículo 7.g) de su Reglamento, aprobado por Decreto 65/1984, de 2 de julio.

Tiene su domicilio en Valencia y se rige por sus Estatutos, por la mencionada Ley de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana y por la Ley de Sociedades Anónimas. La Sociedad se halla inscrita en el Registro Mercantil de la provincia de Valencia, y su capital social está enteramente suscrito por el IMPIVA.

Constituye el objeto social del Parque Tecnológico la creación, diseño, ejecución, promoción, gestión y dinamización de un Parque Tecnológico como instrumento de política industrial de la Generalitat con el objetivo de la diversificación y modernización industrial.

2. INFORMACION ECONOMICO-FINANCIERA

Los Estados Financieros del Parque Tecnológico que han sido objeto de fiscalización se han recibido de la Intervención General con anterioridad al 30 de junio de 1989, de acuerdo con lo previsto en la Ley de Hacienda Pública.

Los citados estados financieros del Parque Tecnológico se han obtenido a partir de los registros contables de la Sociedad, siguiendo los criterios del Plan General de Contabilidad, aprobado por Decreto 530/1973, de 22 de febrero, y por la Resolución de 10 de enero de 1989 de la Intervención General de la Generalitat Valenciana por la que se aprueba la información anual a rendir por las empresas públicas.

Los Estados Financieros de la Sociedad correspondientes al ejercicio 1988, fueron aprobados por la Junta General de Accionistas celebrada el 8 de junio de 1989. A continuación se incluyen expresados en miles de pesetas, el Balance y la Cuenta de Resultados de la Sociedad correspondientes al ejercicio 1988.

VALENCIA, PARQUE TECNOLOGICO, S.A. BALANCE DE SITUACION AL 31 DE DICIEMBRE DE 1988

ACTIVO	(En miles de pesetas)
Inversiones materiales	98.281
Amortizaciones	(138)

IMMOBILITZAT MATERIAL NET	98.143
Inversions immaterials	1.265
Dipòsits i fiances	540
ALTRE IMMOBILITZAT	1.805
REALITZABLE	1.109.974
DISPONIBLE	52.585
SITUACIONS TRANSITORIES DE FINANÇAMENT	650.000
TOTAL Actiu	1.912.507
Passiu	Milers ptes.
Capital social	1.817.519
Resultats de l'exercici	38.202
NET PATRIMONIAL	1.855.731
SUBVENCIONS EN CAPITAL	2.500
Pagaments diferits	953
Entitats públiques	1.187
Creditors diversos	17.136
Acomptes	35.000
EXIGIBLE A CURT TERMINI	54.276
TOTAL Passiu	1.912.507

VALENCIA, PARC TECNOLOGIC, S.A.
COMpte DE PERDUES I BENEFICIS DE L'EXERCICI 1988

Ingressos	Milers ptes.
Altres ingressos d'explotació	3.324
Productes financers	85.601
TOTAL Ingressos	88.925
Despeses	Milers ptes.
Despeses de personal	14.739
Imposts	18
Despeses diverses	11.717
Despeses financeres	434
Treballs, serveis i subm. de l'ext.	6.269
Amortització de l'immobil. material	135
Amortització de desp. amortitzables	17.777
TOTAL Despeses	51.089
Benefici brut	37.836
Resultats extraordinaris	366
BENEFICI NET	38.202

3. ACTIVITAT DESENVOLUPADA EN L'EXERCICI

L'activitat desenvolupada per la Societat durant 1988 ha seguit una doble direcció; per una banda s'hi ha produït el procés de consolidació de l'estructura funcional de la Societat en les distintes àrees de promoció i "marketing", gestió i serveis i dinamització, i els recursos humans han passat d'una plantilla de tres persones el 31 de desembre de 1987 a cinc el 31 de desembre de 1988.

En l'altra direcció, s'hi ha treballat en el desenvolupament i coordinació del pla urbanístic i construcció física del Parc i edificis que s'hi ubiquen. La urbanització del Parc, la duu a terme la Sociedad Estatal de Promoción y Equipa-

INMOVILIZADO MATERIAL NETO	98.143
Inversiones inmateriales	1.265
Depósitos y fianzas	540
OTRO INMOVILIZADO	1.805
REALIZABLE	1.109.974
DISPONIBLE	52.585
SITUACIONES TRANSITORIAS DE FINANCIACION	650.000
Total Activo	1.912.507

PASIVO

Capital Social	1.817.529
Resultados del ejercicio	38.202
NETO PATRIMONIAL	1.855.731
SUBVENCIONES EN CAPITAL	2.500
Pagos diferidos	953
Entidades públicas	1.187
Acreeedores varios	17.136
Anticipos	35.000
EXIGIBLE A CORTO PLAZO	54.276
Total Pasivo	1.912.507

VALENCIA, PARQUE TECNOLOGICO, S.A.
CUENTA DE PERDIDAS Y GANANCIAS DEL EJERCICIO 1988

INGRESOS	(En miles de pesetas)
Otros ingresos de explotación	3.324
Productos financieros	85.601
Total ingresos	88.925
GASTOS	
Gastos de Personal	14.739
Impuestos	18
Gastos diversos	11.717
Gastos Financieros	434
Trabajos, servic.y suminis. del exterior	6.269
Amortización del inmovilizado material	135
Amortización de gastos amortizables	17.777
Total gastos	51.089
Beneficio bruto	37.836
Resultados extraordinarios	366
BENEFICIO NETO	38.202

3. ACTIVIDAD DESARROLLADA EN EL EJERCICIO

La actividad desarrollada por la Sociedad durante 1988 ha seguido una doble dirección, por un lado ha tenido lugar el proceso de consolidación de la estructura funcional de la Sociedad en las distintas áreas de Promoción y Marketing, Gestión y Servicios y Dinamización, habiendo pasado los recursos humanos de una plantilla de tres personas al 31 de diciembre de 1987 a cinco el 31 de diciembre de 1988.

En la otra dirección se ha trabajado en el desarrollo y coordinación del plan urbanístico y construcción física del Parque y edificios allí ubicados. La urbanización del Parque esta siendo llevada a cabo por la Sociedad Estatal de

miento del Suelo (SEPES) en virtud del conveni signat el 30 de gener de 1987 entre aquesta societat i l'IMPIVA.

4. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL BALANÇ

4.1 Inmobilitzat material

El detall a 31 de desembre d'aquest compte és el següent, en milers de pessetes:

	Saldo obertura	Altes	Saldo tancament
Edificis i altres constr.		2.094	2.094
Maquinària, instal.lacions i estris		1.640	1.640
Mobiliari i equip. oficina	118	3.939	4.057
Inversions en curs	10.434	80.056	90.490
TOTAL immobilitzat brut	10.552	87.729	98.281
Edificis i altres constr.		18	18
Maquinària, instal.lacions i estris		24	24
Mobiliari i aqip. oficina	3	93	96
TOTAL amortitz. acumulada	3	135	138
VALOR NET	10.549	87.594	98.143

L'immobilitzat material figura comptabilitzat al preu de cost.

L'amortització es calcula pel mètode lineal, considerant coeficients adequats a la vida útil dels actius.

La inversió prevista inicialment per a la construcció dels diferents edificis titularitat de València, Parc Tecnològic, S.A. és la següent:

Projecte	Milions ptes.
Institut Ceràmic	235
Institut Metalmeccànic	235
Institut Biomeccànic	180
Centre Rector	200
Institut Alimentari	220
Institut Optica	180
Institut Moble	200
TOTAL	1.450

El Parc Tecnològic ha materialitzat aquestes previsions en 1988, al contractar amb empreses constructores l'execució dels següents edificis:

Edifici	Empresa Adjudicatària	Pto. de contrata (milers pts.)	Certificat a 31/12/88 (milers pts)
.Inst. Biomeccànic	Cubiertas	172.637'8	24.851'1
.Inst. Ceràmic	Ocisa	231.212'8	24.332'5
.Inst. Metalmeccànic	Ocisa	231.610'0	36.364'3
.Centre Rector	Cubiertas	168.346'8	4.942'3
TOTAL		803.807'4	90.490'2

Les certificacions d'obra rebudes estan comptabilitzades en el compte d' "Inversions en curs". En el primer semestre de 1989 s'ha contractat l'execució de tres edificis per un pressupost global de 559.262 milers de pessetes, que corresponen a:

Promoción y Equipamiento del Suelo (SEPES) en virtud del convenio firmado el 30 de enero de 1987 entre esta Sociedad y el IMPIVA.

4. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DEL BALANCE

4.1 Inmovilizado material

El detalle al 31 de diciembre de esta cuenta es el siguiente, en miles de pesetas:

	Saldo apertura	Altas	Saldo cierre
.Edificios y otras const.	-	2.094	2.094
.Maquinaria, instalaciones y útiles.....	-	1.640	1.640
.Mob.y equip.de oficina.	118	3.939	4.057
.Inversiones en curso ..	10.434	80.056	90.490
TOTAL inmovilizado bruto	10.552	87.729	98.281
.Edificios y otras const.		18	18
.Maqu., inst. y útil.....		24	24
.Mob.y equipos de ofic...	3	93	96
TOTAL amort. acumulada..	3	135	138
VALOR NETO	10.549	87.594	98.143

El inmovilizado material figura contabilizado a su precio de coste.

La amortización se calcula por el método lineal, considerando coeficientes adecuados a la vida útil de los activos.

La inversión prevista inicialmente para la construcción de los distintos edificios titularidad de Valencia, Parque Tecnológico, S.A. es la siguiente:

Proyecto	Millones pesetas
.Instituto Cerámico	235
.Instituto Metalmeccánico	235
.Instituto Biomeccánico	180
.Centro Rector	200
.Instituto Alimentario	220
.Instituto Optica	180
.Instituto Mueble	200
TOTAL	1.450

Estas previsions se han materializado en 1988 en la contratación por parte del Parque Tecnológico con empresas constructoras la ejecución de los siguientes edificios:

Edificio	Empresa Adjudicatària	Pto. de contrata (miles pts.)	Certificado a 31/12/88 (miles pts)
.Inst. Biomeccànic	Cubiertas	172.637'8	24.851'1
.Inst. Ceràmic	Ocisa	231.212'8	24.332'5
.Inst. Metalmeccànic	Ocisa	231.610'0	36.364'3
.Centre Rector	Cubiertas	168.346'8	4.942'3
TOTAL		803.807'4	90.490'2

Las certificaciones de obra recibidas se encuentran contabilizadas en la cuenta de Inversiones en curso. En el 1er semestre de 1989 se ha contratado la ejecución de tres nuevos edificios por un presupuesto global de 559.262 miles de pesetas, que corresponden a:

Edifici	Adjudicatària	Pressupost (milers ptes.)
Inst. Moble	Siena	197.110'3
Inst. Optica	Cubiertas	146.896'2
Inst. Alimentari	Ferrovial	215.255'5

4.2 Realitzable

La composició d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 1988 és el següent:

	Import
Deutors diversos	366
Hisenda Pública deutora	13.599
Hisenda Pública deutora IVA	10.369
Inversions financeres temporals	434.384
Imposicions a termini fix	633.600
Ajuts periodificació	17.656
TOTAL	1.109.974

Les "Inversions financeres temporals" corresponen a la compra de Pagarés del Banco de Crédito Industrial. El seu detall, en milers de pessetes, és el següent:

Import	Venciment	Interés
190.008	16-01-89	12'450
60.400	26-01-89	12'050
65.000	27-02-89	12'750
118.976	29-03-89	13'200
TOTAL		434.384

El detall de les "Imposicions a termini fix", a 31 de desembre és el següent, en milers de pessetes:

	Tipus	Import	interés
Banco Exterior		130.000	10'75%
Banco Exterior		200.000	10'75%
Caixa d'Estalvis de València		100.000	10'50%
Caixa d'Estalvis de València		203.600	10'50%
TOTAL imposició termini fix		633.600	

El saldo del compte "Ajuts per periodificació" de 17'7 milions de pessetes, correspon a la periodificació d'interessos actius dels comptes bancaris, de les imposicions a termini fix i dels pagarés del Banco de Crédito Industrial, meritats durant l'exercici 1988 i que es van cobrar en 1989.

4.3 Disponible

Els saldos en comptes bancaris a 31 de desembre de 1988 són els següents, en milers de pessetes:

Entitat	Saldo	Tipus	interés
Caixa d'Estalvis de València	75		0'1%
Banco Exterior	45.142		10'0%
Banco Exterior	(364)		10'0%
Caixa d'Estalvis de València	557		0'1%
Banco de Crédito Industrial	3.654		9'53%
Banco de Crédito Industrial	322		9'53%
TOTAL en comptes corrents	49.386		

Edificio	Adjudicataria	Presupuesto (miles pts.)
Inst. Mueble	Siena	197.110,3
Inst. Optica	Cubiertas	146.896,2
Inst. Alimentario	Ferrovial	215.255,5

4.2 Realizable

La composición de este epígrafe del balance al 31 de diciembre de 1988 es el siguiente:

	Importe
.Deudores diversos	366
.Hacienda Pública deutora	13.599
.Hacienda Pública deutora IVA	10.369
.Inversiones financieras temporales	434.384
.Imposiciones a plazo fijo	633.600
.Ajustes periodificación	17.656
TOTAL	1.109.974

Las inversiones financieras temporales corresponden a la compra de Pagarés de Banco de Crédito Industrial. El detalle de las mismas en miles de pesetas es el siguiente:

Importe	Vencimiento	Interés
190.008	16/01/89	12'450
60.400	26/01/89	12'050
65.000	27/02/89	12'750
118.976	29/03/89	13'20
TOTAL		434.384

El detalle de las Imposiciones a plazo fijo a 31 de diciembre es el siguiente, en miles de pesetas:

	Tipos	Importe	interés
Banco Exterior		130.000	10'75%
Banco Exterior		200.000	10'75%
Caja de Ahorros de Valencia		100.000	10'50%
Caja de Ahorros de Valencia		203.600	10'50%
Total impos. plazo fijo		633.600	

El saldo de la cuenta Ajustes por periodificación de 17'7 millones de pesetas, corresponde a la periodificación de intereses activos de las cuentas bancarias, de las imposiciones a plazo fijo y de los pagarés del Banco de Crédito Industrial, devengados durante el ejercicio 1988 y que se cobraron en 1989.

4.3 Disponible

Los saldos en cuentas bancarias al 31 de diciembre de 1988 son los siguientes, en miles de pesetas:

Entidad	Saldo	Tipos	interés
Caja de Ahorros de Valencia	75		0'1%
Banco Exterior	45.142		10'0%
Banco Exterior	(364)		10'0%
Caja de Ahorros de Valencia	557		0'1%
Banco de Crédito Industrial	3.654		9'53%
Banco de Crédito Industrial	322		9'53%
TOTAL en c/ctes.	49.386		

Adicionalment, la Societat inclou en aquest apartat uns xecs pendents d'ingrés, que pugen a 3.199 milers de pessetes.

Tal com ja es va indicar en l'Informe d'aquesta Sindicatura referit a l'exercici 1987, han existit durant 1988 comptes bancaris amb signatures autoritzades per disposar de fons solidàriament. No obstant això, el Consell d'Administració en sessió de 15 de maig de 1989 acordà, atesa la recomanació de la Sindicatura, establir que d'ara endavant només es podrà disposar de fons de la Societat de forma mancomunada segons les autoritzacions que es regulen.

4.4 Situacions transitòries de finançament

Correspon als 650 milions de pessetes comptabilitzats en el compte "Socis capital pendent desemborsament", aquest capital està pendent de desemborsar per part de l'IMPIVA i es refereix a la darrera ampliació acordada per la Junta extraordinària d'accionistes celebrada el 15 de desembre de 1988.

4.5 Capital social

El capital social a 31 de desembre de 1988 pujava a 1.817'5 milions de pessetes, i l'IMPIVA és l'únic accionista. El moviment d'aquest compte és el següent:

	Milers ptes.
Capital social de constitució	5.000
Primera ampliació de capital	250.000
Segona ampliació de capital	282.117
Tercera ampliació de capital	630.412
Quarta ampliació de capital	650.000
Capital social a 31-12-88	1.817.529

La Junta General Extraordinària en la sessió del dia 25 de juny de 1987 va acordar la primera ampliació de capital per un import de 250 milions de pessetes, i la va elevar a escriptura pública el 8 de juliol de 1987.

La segona ampliació de capital s'acordà en la Junta General Extraordinària del dia 11 de desembre de 1987, per un import de 282'1 milions de pessetes, i es va elevar a escriptura pública el 20 d'octubre de 1988. L'esmentada ampliació es va finançar mitjançant l'alienació d'una part dels terrenys propietat de l'Institut a Paterna (València) a la Sociedad Estatal de Promoción y Equipamiento del Suelo (SEPES), per igual import que el de l'ampliació acordada. El desemborsament del capital es produí el 7 de gener de 1988.

Ja en l'exercici 1988, la Junta General Extraordinària, en la sessió del dia 25 d'abril, acordà la tercera ampliació del capital social, la subscripció la va acordar el Comité de Direcció de l'IMPIVA el 26 de juliol i es va elevar a escriptura pública el 26 de gener de 1989. Aquesta nova ampliació, per 630'4 milions de pessetes, s'hi ha finançat mitjançant transferències de capital aprovades en la Llei de Pressupostos de la Generalitat, per 600 milions de pessetes, i mitjançant l'alienació d'una altra part dels terrenys del Parc a SEPES, per 30'4 milions de pessetes. El desemborsament del capital es produí el 18 d'agost de 1988.

Amb data 15 de desembre de 1988, la Junta Universal

Adicionalmente, la Sociedad incluye en este apartado unos cheques pendientes de ingreso que ascienden a 3.199 miles de pesetas.

Tal como ya se indicó en el Informe de esta Sindicatura referido al ejercicio 1987, han existido durante 1988 cuentas bancarias con firmas autorizadas para disponer de fondos solidariamente. No obstante, el Consejo de Administración en sesión de 15 de mayo de 1989 acuerda, atendiendo a la recomendación de la Sindicatura, establecer que en lo sucesivo sólo se podrá disponer de fondos de la Sociedad de forma mancomunada según las autorizaciones que se establezcan.

4.4 Situaciones Transitorias de financiación

Corresponde a los 650 millones de pesetas contabilizados en la cuenta Socios capital pendiente desembolso, siendo el capital pendiente de desembolso por parte del IMPIVA, referente a la última ampliación de capital acordada por la Junta Extraordinaria de accionistas celebrada el 15 de diciembre de 1988.

4.5 Capital Social

El Capital Social a 31 de diciembre de 1988 asciende a 1.817'5 millones de pesetas, siendo el único accionista el IMPIVA, y el movimiento de esta cuenta es el siguiente:

	Miles de pesetas
.Capital social de constitución	5.000
- Primera ampliación de capital	250.000
- Segunda ampliación de capital	282.117
- Tercera ampliación de capital	630.412
- Cuarta ampliación de capital	650.000
.Capital social al 31 diciembre 1988	1.817.529

La Junta General Extraordinaria en su sesión del día 25 de junio de 1987 acordó la primera ampliación de capital por un importe de 250 millones de pesetas, elevándola a escriptura pública el 8 de julio de 1987.

La segunda ampliación de capital, se acordó en la Junta General Extraordinaria el día 11 de diciembre de 1987, por un importe de 282'1 millones de pesetas, elevándola a escriptura pública el 20 de octubre de 1988. La mencionada ampliación se financió mediante la enajenación de una parte de los terrenos propiedad del Instituto en Paterna (Valencia) a la Sociedad Estatal de Promoción y Equipamiento del Suelo (SEPES), por idéntico importe al de la ampliación acordada. El desembolso del capital se produjo el 7 de enero de 1988.

Ya en el ejercicio 1988, la Junta General Extraordinaria, en su sesión del día 25 de abril, acordó la tercera ampliación del capital social, acordándose la suscripción por el Comité de Dirección del IMPIVA con fecha 26 de julio y elevándola a escriptura pública el 26 de enero de 1989. Esta nueva ampliación, por 630'4 millones de pesetas, se ha financiado mediante transferencias de capital aprobadas en la Ley de Presupuestos de la Generalitat, por 600 millones de pesetas, y mediante la enajenación de otra parte de los terrenos del Parque a SEPES, por 30'4 millones de pesetas. El desembolso del capital se produjo el 18 de agosto de 1988.

Con fecha 15 de diciembre de 1988, la Junta Universal

acordà una quarta ampliació del capital social per import de 650 milions de pessetes, la subscripció de la qual fou acordada en la mateixa data pel Comitè de Direcció de l'IMPIVA, amb la subjecció d'aprovar la consignació de crèdit necessari en el pressupost de 1989. El desemborsament d'aquesta ampliació ha estat realitzat per l'IMPIVA amb data 11 d'abril de 1989. L'objecte d'aquesta nova ampliació del capital social és obtenir finançament per a la construcció d'edificis destinats a diversos instituts tecnològics. En el moment d'elaborar aquest Informe la quarta ampliació de capital està pendent d'elevat a escriptura pública.

4.6 Entitats públiques

El detall d'aquest compte a 31 de desembre de 1988 és el següent, en milers de pessetes:

	Import
Seguretat Social	366
IRPF	821
	1.187

4.7 Acomptes

El saldo d'aquest compte, el constitueixen dos avançaments de 25 i 10 milions de pessetes respectivament, sol·licitats a compte de la imposició a termini fix de 200 milions que l'entitat té en el Banco Exterior de España.

L'interès per aquests acomptes és del 10'75%, idèntic al de les imposicions a termini, per la qual cosa no representen cap cost per al Parc (vegeu apartat 4.2).

4.8 Altres

El Parc Tecnològic ha rebut durant l'exercici 1989, per cada obra adjudicada, uns avals de les empreses adjudicatàries. Els avals rebuts són els següents, en milers de pessetes:

	Import
Aval del Banco de Santander a Ocisa	11.500
Aval del Banco de Santander a Ocisa	11.500
Aval del Banco Hispano a Cubiertas y M.Z.O.V.	8.632
Aval del Banco Hispano a Cubiertas y M.Z.O.V.	8.417
	40.049

En el curs del treball de camp efectuat per aquesta Sindicatura es va recomanar a la Societat la comptabilització en "Comptes d'ordre" de l'esmentada informació com "Avals rebuts dels contractistes" i s'hi ha procedit a efectuar-ho en 1989.

5. COMENTARIS A LES PRINCIPALS PARTIDES DEL COMPTE DE RESULTATS

5.1 Productes financers

El saldo d'aquest compte inclou els interessos financers derivats dels comptes corrents, imposicions a termini fix i pagarés del Banco de Crédito Industrial.

acordó una quarta ampliació del capital social por importe de 650 millones de pesetas, cuya suscripción fue acordada en la misma fecha por el Comité de Dirección del IMPIVA, con la sujeción de que se aprobara la consignación de crédito necesario en el presupuesto de 1989. El desembolso de esta nueva ampliación ha sido realizado por el IMPIVA con fecha 11 de abril de 1989. El objeto de esta nueva ampliación del capital social es obtener financiación para la construcción de edificios destinados a varios institutos tecnológicos. En el momento de elaborar este Informe, esta cuarta ampliación de capital está pendiente de elevarse a escritura pública.

4.6 Entidades públicas

El detalle de esta cuenta a 31 de diciembre de 1988 es el siguiente en miles de pesetas:

	Importe
Seguridad Social	366
IRPF	821
	1.187

4.7 Anticipos

El saldo de esta cuenta lo componen dos anticipos de 25 y 10 millones de pesetas respectivamente, solicitados a cuenta de la imposición a plazo fijo de 200 millones que la entidad posee en el Banco Exterior de España.

El interés por dichos anticipos es del 10'75 %, idéntico al de las imposiciones a plazo, por lo que no suponen coste para el Parque, (ver apartado 4.2).

4.8 Otros

El Parque Tecnológico ha recibido durante el ejercicio 1989, por cada obra adjudicada unos avales de las empresas adjudicatarias. Los avales recibidos son los siguientes, en miles de pesetas:

	Importe
.Aval del Banco de Santander a Ocisa	11.500
.Aval del Banco de Santander a Ocisa	11.500
.Aval del Banco Hispano a Cubiertas y M.Z.O.V.	8.632
.Aval del Banco Hispano a Cubiertas y M.Z.O.V.	8.417
	40.049

En el curso del trabajo de campo efectuado por esta Sindicatura se recomendó a la Sociedad que se contabilizará dicha información, como "Avals recibidos de los contratistas" en "Cuentas de orden", procediendo a efectuarlo en 1989.

5. COMENTARIOS A LAS PRINCIPALES PARTIDAS DE LA CUENTA DE RESULTADOS

5.1 Productos financieros

El saldo de esta cuenta incluye los intereses financieros derivados de las cuentas corrientes, imposiciones a plazo fijo y Pagarés de Banco de Crédito Industrial.

5.2 Subvencions de capital

La Companyia no ha dut a ingressos de l'exercici el saldo de subvencions de capital, per un total de 2'5 milions de pessetes. Aquestes subvencions, les va concedir l'IMPIVA per a fer front a part de les despeses de constitució incorregudes en 1987, que han estat amortitzades íntegrament en l'exercici 1988, (vegeu apartat 5.5); és per això que aquesta subvenció hauria d'haver-se considerat, en la seua totalitat, com a ingressos de l'exercici.

5.3 Despeses de personal

El detall d'aquest compte a 31 de desembre és el següent, en milers de pessetes:

	Import
Sous i salaris	12.066
Seguretat Social	2.673
	14.739

Al comprobar el compte de "Despeses de personal", s'ha enconrat, que la periodificació efectuada per la Companyia de les pagues extres i de vacances, estan infravalorades aproximadament en 420 milers de pessetes, que corresponen a despeses devengudes durant 1988 però no contabilitzades en aquets exercici.

5.4 Despeses diverses

Dins aquest epígraf els imports més significatius corresponen als conceptes de publicitat i propaganda per 6.836 milers de pessetes, dels quals 4.521'6 milers de pessetes és la despesa realitzada per al disseny, traducció i execució dels fullets divulgatius de la Societat, i a material d'oficina per 1.741 milers de pessetes.

S'hi ha efectuat també una revisió de factures rebudes amb posterioritat al tancament de l'exercici, i s'hi ha comprovat que els comptes de "Despeses diverses" i "Treballs, subministraments i serveis exteriors", estan menysvalorats en 856 i 173 milers de pessetes respectivament, per no efectuar la comptabilització de les dites despeses en l'exercici a què corresponen, 1988, i estar comptabilitzades en 1989.

5.5 Despeses amortitzables

Les despeses d'ampliació de capital i de primer establiment existents a 31 de desembre de 1988 han estat amortitzades totalment durant l'exercici 1989.

6. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

6.1 Conclusions

a) Durant 1988 han existit comptes bancaris amb autorització per a efectuar disposició d'efectiu de forma solidària, no obstant això, el Consell d'Administració, atesa la recomanació d'aquesta Sindicatura, acordà el 15 de maig de 1989 establir que, d'ara endavant, les disposicions de fons de la Societat només podran fer-se de forma mancomunada.

5.2 Subvenciones de capital

La Compañía no ha llevado a ingresos del ejercicio, el saldo de subvenciones de capital, por un total de 2,5 millones de pesetas. Dichas subvenciones fueron concedidas por el IMPIVA, para hacer frente a parte de los gastos de constitución incurridos en 1987 que han sido amortizados en su integridad en el ejercicio 1988, (ver apartado 5.5) por lo que dicha subvención debería haberse considerado como ingresos del ejercicio, en su totalidad.

5.3 Gastos de personal

El detalle de esta cuenta a 31 de diciembre es el siguiente, en miles de pesetas:

	Importe
Sueldos y Salarios	12.066
Seguridad Social	2.673
	14.739

Al comprobar la cuenta de "Gastos de personal", se ha encontrado, que la periodificación efectuada por la Compañía de las pagas extras y de vacaciones, están infravaloradas aproximadamente en 420 miles de pesetas, que corresponden a gastos devengados durante 1988, pero no contabilizados en ese ejercicio.

5.4 Gastos diversos

Dentro de este epígrafe los importes más significativos corresponden a los conceptos de publicidad y propaganda por 6.836 miles de pesetas de los cuales 4.521'6 miles de pesetas es el gasto realizado para el diseño, traducción y ejecución de los folletos divulgativos de la Sociedad y a material de oficina por 1.741 miles de pesetas.

Se ha efectuado también una revisión de facturas recibidas con posterioridad al cierre del ejercicio 1988, comprobándose que las cuentas de "Gastos diversos" y "Trabajos, suministros y servicios exteriores", están infravaloradas en 856 y 174 miles de pesetas respectivamente, por no efectuar la contabilización de dichos gastos en el ejercicio a que corresponden 1988, y estar contabilizados en 1989.

5.5 Gastos amortizables

Los gastos de ampliación de capital y de primer establecimiento existentes al 31 de diciembre de 1988 han sido amortizados totalmente durante el presente ejercicio.

6. CONCLUSIONES Y RECOMENDACIONES

6.1 Conclusiones

a) Durante 1988 han existido cuentas bancarias con autorización para efectuar disposición de efectivo de forma solidaria, no obstante, el Consejo de Administración, atendiendo la recomendación de esta Sindicatura, acordó el 15 de mayo de 1989 establecer que las disposiciones de fondos de la Sociedad sólo podrán hacerse de forma mancomunada en lo sucesivo.

b) La Societat hauria d'haver imputat a ingressos en 1988 el saldo de 2.500 milers de pessetes d'una subvenció de capital concedida per l'IMPIVA en 1987 per a finançar les despeses de constitució, i que s'han comptabilitzat com a despesa en 1988.

c) S'hi ha detectat que, per deficiències en el tall d'operacions de l'exercici a 31 de desembre de 1988, les despeses de l'exercici estan menysvalorades en 1.450 milers de pessetes, aproximadament.

d) Amb independència de l'actuació de la Gerència de la Societat, a la qual no correspon la decisió, segons el parer d'aquesta Sindicatura, la Generalitat hauria de seguir una política de finançament de les empreses públiques més ajustada a les seues necessitats financeres reals, ja que no es considera adequat que en desembre de 1988 s'amplie el capital del Parc Tecnològic en 650 milions de pessetes, desemborsades en abril de 1989, quan a 31 de desembre de 1988 existien disponibilitats financeres en la empresa per 1.117 milions de pessetes.

6.2 Recomanacions

a) Es recomana que la Societat comptabilitze en comptes d'ordre, o reculla en les notes als estats financers, tant els compromisos adquirits per a l'execució de determinades obres, com els contractes signats amb tercers per a la construcció d'immobles, i els avals rebuts. Aquesta recomanació ja ha estat assumida per la Societat en 1989.

b) Es recomana que la Societat establezca els procediments de control intern necessaris, a fi d'evitar les deficiències de periodificació sorgides en la revisió del tall d'operacions al tancament de l'exercici.

b) La Sociedad debería haber imputado a ingresos en 1988 el saldo de 2.500 miles de pesetas de una subvención de capital concedida por el IMPIVA en 1987 para financiar los gastos de constitución que se han contabilizado como gasto en 1988.

c) Se ha detectado que por deficiencias en el corte de operaciones del ejercicio al 31 de diciembre de 1988, los gastos del ejercicio están infravalorados en aproximadamente 1.450 miles de pesetas.

d) Con independencia de la actuación de la Gerencia de la Sociedad, a la que no corresponde la decisión, a juicio de esta Sindicatura debería seguirse por parte de la Generalitat una política de financiación de las empresas públicas más ajustada a las necesidades financieras reales de las mismas ya que no se considera adecuado que en diciembre de 1988 se amplie el capital del Parque Tecnológico en 650 millones de pesetas, desembolsadas en abril de 1989, cuando a 31 de diciembre de 1988 existían disponibilidades financieras en la empresa por 1.117 millones de pesetas.

6.2 Recomendaciones

a) Se recomienda que la Sociedad contabilice en Cuentas de orden o se recojan en las Notas a los estados financieros, tanto los compromisos adquiridos para la ejecución de determinadas obras, como los contratos firmados con terceros para la construcción de inmuebles, y los avales recibidos. Esta recomendación ya ha sido asumida por la Sociedad en 1989.

b) Se recomienda que por parte de la Sociedad se establezcan los procedimientos de control interno precisos con objeto de evitar las deficiencias de periodificación surgidas en la revisión del corte de operaciones al cierre del ejercicio.